

GATEØVISA

Nummer 155 (2/96)

Et indre organ

27. årg.

25,-

Drømmer

**Nattevandring i
underbevisstheden**

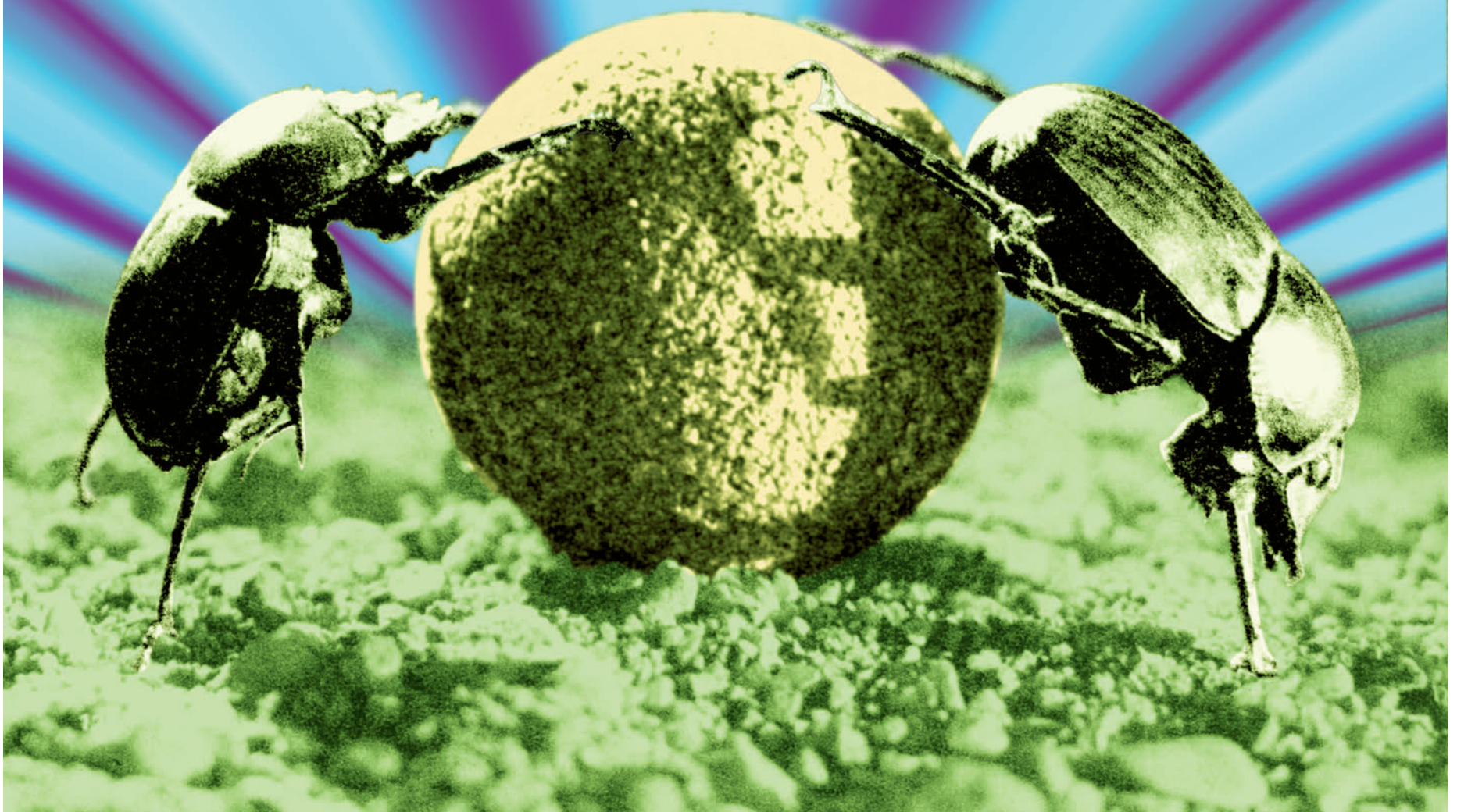
Jungiansk eventyr

**Legaliser
Frønsdal**

LSD

**Lær å
trippe**

**Justismord:
Torgersen**

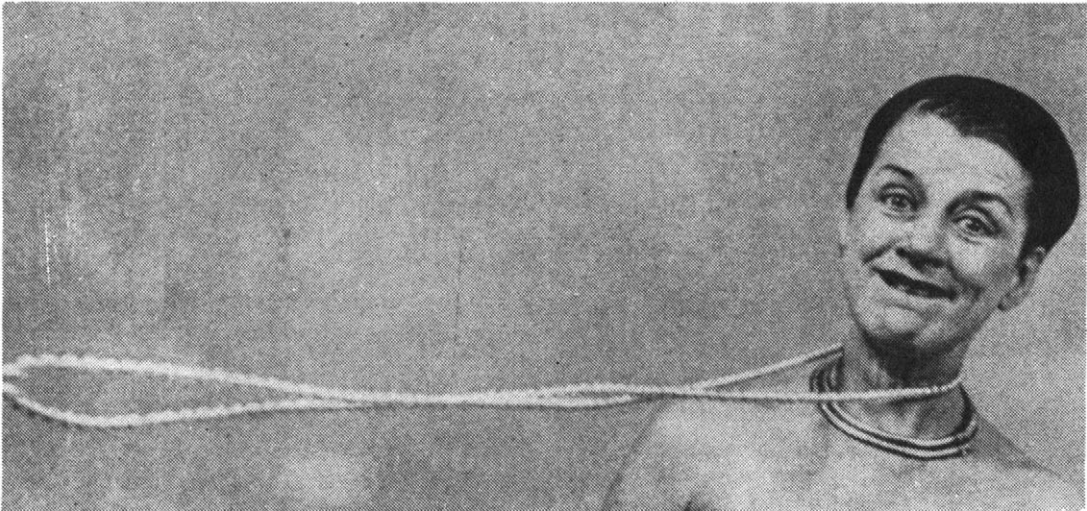
Who's afraid of Lars Frønsdal?

Hvem bestemmer hvilke tanker du skal tenke? Jo, se det er staten det! Enhver personlig oppfatning på siden av justiskomiteéns holdning skal du holde for deg selv. Statsadvokat Lars Frønsdal har dessverre misforstått dette grundig. Lars mener - tro det eller ei - at besittelse og bruk av narkotika ikke bør straffeforfølges! Lars ser heller ikke bort fra at han i fremtiden kan komme til å gå inn for å legalisere salg av lettere narkotiske stoffer.

Smak på begrepet; «Lett Narkotika». Betyr det «Lett å leve med», «Lett virkning» og «Lettere dom for besittelse»? Ja, utvilsomt! Er f.eks. alkohols virkning lett å leve med? Er det lett å akseptere at 346 personer døde som følge av rene alkoholskader i 1992 - ikke medregnet trafikkulykker og drap? Hvor lett er det å bruke *narkotikapåvirkning* som skjerpene omstendighet i straffesaker? Hvor går f.eks. grensene for *tilregnelighet* under påvirkning av illegale kontra legale rusmidler?

Reseptbelagte midler er illegale hvis de omsettes på gata - det er opp til din lege om hun vil være din

Disobedience, in the eyes of anyone who has read history, is man's original virtue. It is through disobedience that progress has been made, through disobedience and through rebellion.

..... Oscar Wilde

turoperatør til det legale lykkeland med Ritalin, Rohypnol, Valium og Librium. Så i den evige søken etter kontroll, er endog koffeinpillen blitt underlagt skjerpet salg. Pillene kunne jo bli spist av en pillemisbruker! Røykeloven har derimot en klarere hensikt; å ivareta ikke-røykeres behov for velvære. Men fordi loven rammer uskyldige avgiftsbetalende nikotin-slaver, tilbyr man nå nikotinplaster - en mild form for injeksjon - uten resept. Straffes og kontrolleres behovet for velvære fordi det er en last?

VG 27/2, Anders C. Sjaastad: «Jeg anser det for uaktuelt å diskutere. Å liberalisere besittelse og bruk av narkotika ville i så fall være en total fallitterklæring. I Nederland, der dette systemet er prøvd, er situasjonen kommet helt ut av kontroll.»

Hvor lett er det å kontrollere de til enhver tid eksisterende laster? Sprøytes millionene inn i kampen mot narkotika for å sikre den nåværende overdosestatistikken - som i Oslo er høyere enn i Amsterdam?

«Økningen i statistikken (over antallet registrerte narkotikalovbrudd) har paradoksalt nok også sammenheng med den økte innsatsen mot narkotikalovbrudd. Denne innsatsen fører til at antallet registrerte lovbrudd går opp» Slik formulerte regjeringen seg i stortingsproposisjon nr. 1 for 1993-94. **Aftenposten 27/2, Anniken Huitfeldt (nestleder i AUF):** «Frønsdal kan ikke prosedere narkotikasaker for påtalemyndigheten. Han har null troverdighet når han ikke støtter den lov tiltalte dømmes etter.»

Frønsdals problem ligger i at han ikke offentlig bryner bøddelens øks. Ihvertfall oppfattes det slik av Sjaastad og AUF. Hvis den kongelige norske økseegg ikke gnistrer fryktinngytende i tilskuernes øyne, synes domsavsigelsen både dvask og tannløs. Stiller man spørsmål om den nåværende rettspraksis virkelig er *rettferdig* i forhold til hvilket kriminelt forhold som er begått, så undergraver man m.a.o. rettsstaten! Er vi overhodet tjent med en påtalemyndighet som ser på anderledestenkende som en trussel? En losje for bedrevitere som truer sine egne med knallharde represalier om de våger å tenke høyt? Frønsdal har blottlagt flere skremmende sider ved påtalemyndigheten - det at den er uangripelig, udemokratisk, militant, har tverrpolitisk støtte og spiser sine egne barn! For ikke å glemme at du som

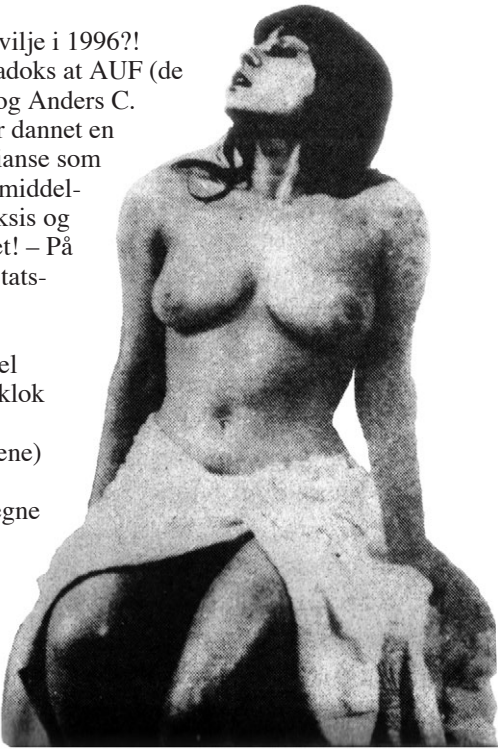
hasjrøyker er litt av en lekkerbiskken.

Norske narkomane er som nordmenn flest. De spiser fiskeboller, brunost og Freia melkesjokolade. De MÅ ha det! De FÅR tak i det, selv i Spania. Det smugles og det fortæres over en lav sko. Er tilgangen dårlig så spretter prisene i været. Markedsøkonomene vet dette - man kan ikke skape et behov, kun skaffe til veie midlene for å dekke det. Og midler finner man i høy grad i fengslene - i personkontrollens høyborg (*sic*). Her dekkes *samfunnets* behov. Den narkomane får nye *omgivelser* og nye midler. Utenfor murene føler *de andre* seg trygge - og ekstra beroliget når de vet at sprøytemisbrukere blir henvist til infisert brukerutstyr og kanskje aldri slipper ut i live...

Er dette *folkets* vilje i 1996?!

Det er et paradoks at AUF (de unge *radikale*) og Anders C. Sjaastad (H) har dannet en tverrpolitisk allianse som tviholder på en middelaldersk rettspraksis og skriker «På bålet! - På bålet!!», mens statsadvokat Lars Frønsdal og sogneprest Bertel Olai Botnevik (klok av skade fra hekseforfølgelsene) mener tiden er moden til å ha egne tanker i hodet.

«Mot i brystet, tett i pannen. Stille gutter det vil gamle Norge ha!»

Absinthia Vibrato, den aller aller siste Mohikaner

Gateavisas tegneseriespesial som gikk under navnet:

FØRRESTEN

...er en saga blott.

På vårt kontor er det bare 20 eksemplarer igjen...

Klassekampen kalte det «Undergrunn i beste velgående». Universitas kalte det «Frekt tegneserienummer». Urban kalte det «Svært kjærkommen [...] et gledelig gjensyn etter lang tids fravær».

Hva har vi i tegneseriehylla vår nå?
Hvem vet - kanskje *deg*?

Neste nummer

1. Juni er deadline for å sende serier til Forresten #2!!! Så da er det bare å løpe ut å stjele blekk og papir å beskrive heimbygda di - drømmene dine - livet ditt eller datt. Gateavisa har ingen spesielle krav til innhold eller strek. Kanskje kjenner du noen som sitter og tegner, og som burde komme fram i lyset. Har du funnet noe unikt på loftet - skriblerier begått av forlengst avdøde slektninger som du kan utgi som dine egne? Mulighetene er mange og temaene

Gateavisa nr. 155

Legaliserings-debatten når Norge

Akk ja, så har da legaliserings-bølgen fra kontinentet også nådd fram til våre langstrakte kyster. Noen små skvulp så vi allerede i fjor høst, da et Oslo-lokallag av Senterpartiet (!) gikk ut i media med krav om legalisering av hasj og marihuana. Gateavisas standpunkt i dette spørsmålet skulle være vel kjent, og for første gang gikk vi aktivt og entusiastisk inn i en kommunevalgkamp, nå når vi endelig hadde funnet et parti som støttet dette edle standpunkt (se Gateavisa nr. 4/95). Selvom vi hadde stor glede av dette, ble vi ikke spesielt skuffet eller overrasket over at saken ikke fikk den helt store oppslutning i moderpartiet. Bølgene døde ganske raskt hen, og vannet ble igjen smult på den politiske arena.

Men det viste seg at disse krusningene bar varsel om en kommende flodbølge. Folket, som hittil så lydig og taust hadde bøyd sitt hode, var i ferd med å reise seg til kamp. Etter mange års pause har nå to nye organisasjoner som kjemper for dekriminalisering og legalisering av cannabis-produktene sett dagens lys. Og ikke før hadde vi satt oss ned for å rydde spalteplass til denne gledelige utviklingen, så brakte det løs på ny i media. Intet mindre enn en *statsadvokat* tillot seg å gå ut med de samme standpunktene. Da klikket det totalt for The Establishment, og politi, justisminister og andre politikere skrek opp og krevde berufsverbot og annen styggedom for denne tapre soldat som våget å ta ytringsfriheten på ordet. Debatter fulgte tett i aviser, radio og flere TV-kanaler. Så den store bølgen har endelig fosset inn over landet. Gateavisa hilser den velkommen – måtte den vaske ut alle gamle fordommer og forbud!

Men skulle vi nå lene oss tilbake i godstolene, selvtilfreds med at vi endelig har fått en av våre sentrale kampsaker de siste 25 årene inn på den politiske dagsorden? Å nei, vi må videre, vi har jo tross alt vårt ikonoklastiske rykte å ivareta. I tillegg til en del informasjon om hva som skjer i legaliseringsdebatten, finner du derfor i dette nummeret også en artikkel om ibogain som medisin mot rusmiddelmisbruk og et lite gjør-det-selv-kurs i bruk av LSD – enjoy!

INNHOOLD

Frønsdal

Stille gutter, det vil gamle Norge ha 2

Tilfellet Torgersen

Justismord som blir forsøkt tiet ihjel av pressen 4

LSD for nybegynnere

GA's syreskole 8

Drømmer

Korreks fra underbevisstheden 11

Ibogain mot heroinisme

Stoff kurerer stoff 14

Gateavisas Gule Sider

Guide til nyttige og sære organisasjoner 15

Eventyr-timen

Sett deg godt til rette, så skal onkel fortelle 19

Anthropos Anarchos

Anarkistenes klamme hender om Rudolf Steiner 22

Legalisering i Norge

Folkereisning mot dop-politikken 26

Legalisering i Danmark

Vårt naboland står nå foran store omveltninger 27

Lesernes mening

...en lesning med mening i? 28

Bjørneboe

75 år – hurra! 30

Stor aboverve-kampanje

Mange flotte premier 32

Gateavisa utgis av:

Futurum Forlag
Hjelmegade 3
0355 OSLO

☎ 22 69 12 84

Fax: samme nr, ring på forhånd

email: gateavisa@sn.no

web-sider: <http://wit.no/doogie/ga/>

Postgiro: 0813 22 30332

Kontortid: man-fre kl. 12-17

Abonnement: se sidene 31/32

Forside: Vitek

Redaksjon dette nummer:

Mona Bang, Tina Halsing, Johanne Nissen, Lise Olsen, Torhild Skjetne, Pernille Skånes, Tove Strømdahl.

Takk til:

Jonny, Silène, Camilla JE, Håvard M, Hasse F, Nina SA, Knut M, Tord H, John AaN, Are H, Torolf S, Per Jacob S, Tarjei S, Thomas H, Øistein HH, Bodil B, Odd-Arne, Audun, Sverre, Jan, Kine, Rune, Sidney, Sally, Carl A/S, og alle andre bidragsyttere, små som store.

Hilsen til Lars Andre

Copyright er for blautfisker.

Jo mer du kopierer, jo stoltere blir vi.
Men oppgi gjerne kilden, da.

Ny redaksjon

Gateavisa stiller med **ny og frisk redaksjon** da vi har sparket ut alle mannfolka! Utsiftingen preger dette nummeret sterkt, og du vil i framtiden få merke Gateavisas nye kvinneprofil bl.a. med vekt på "erotic-art" m.v. *Vel møtt!*

Redaksjonsmøter:

Hver onsdag kl. 19. Åpent for alle, spesielt jenter oppfordres til å møte! Møt nyvasket og ta med tobakk.

Trykk: Avisspesialisten

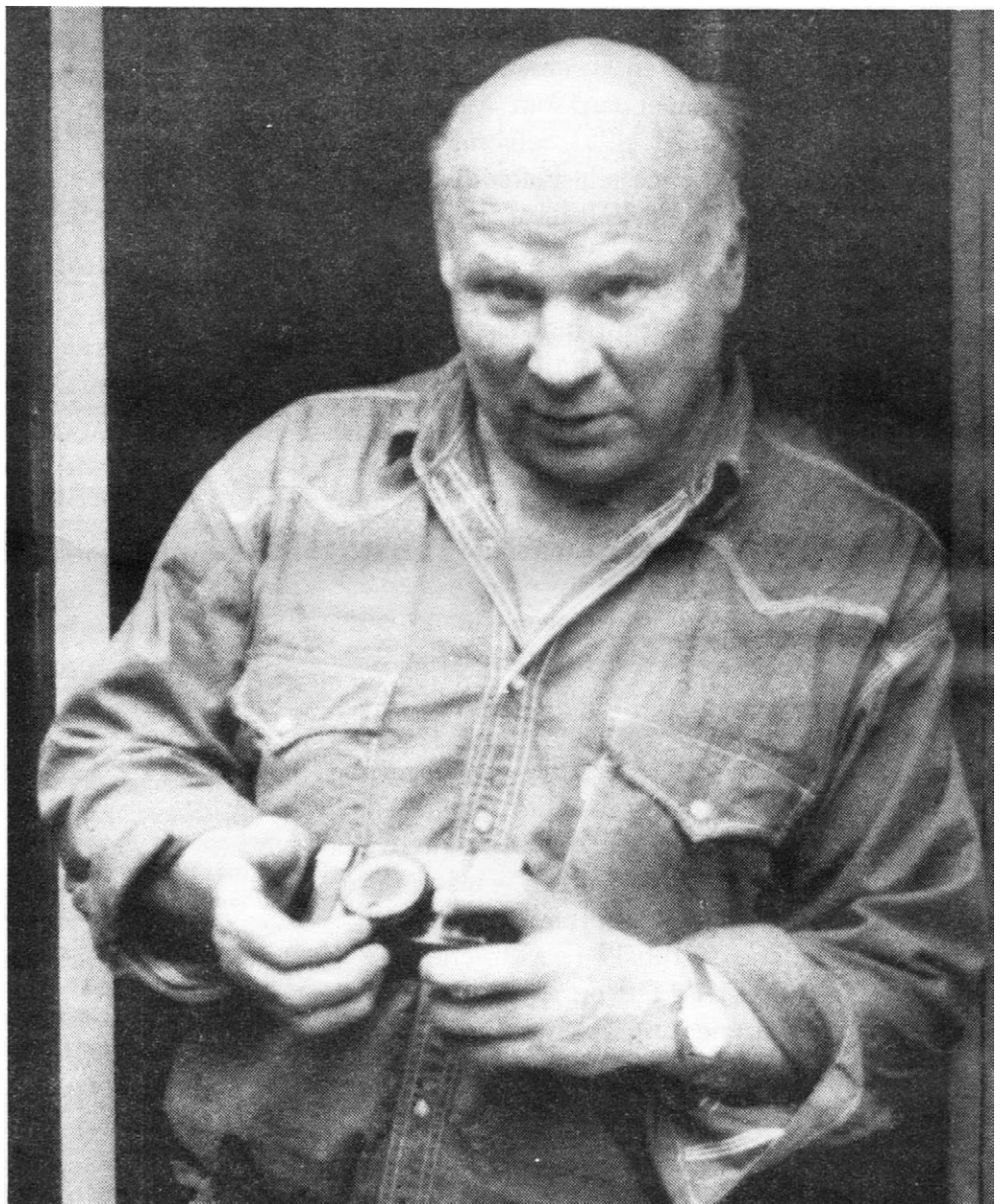
Opplag: 7000

Innsendte manus som ikke benyttes (og da i særdeleshet dikt) brennes ved en enkel seremoni hver **fullmåne**. Husk flyvesalve og egen kvast!

Offentlig nedhysjing av justismord!

*«Dette
mennesket
må aldri mer
slippes løs på
samfunnet»*

- Statsadvokat Dorenfeldt

Fredrik Fasting Torgersen Foto: Hasse Farnen

Fredrik Fasting Torgersen ble dømt for drap i 1958, i en av etterkrigstidens mest omstridte rettssaker. Han har aldri tilstått drapet, og ble bl.a. dømt på indisier og falsk vitneprov. I over 16 år satt han fengslet, og ble til slutt løslatt etter omfattende press utenfra, bl.a. en stor underskriftskampanje.

Påtalemyndighetene har i alle år strittet imot å gjenoppta saken, særlig nå etter nederlaget med Liland-saken. Det pussige er at også Akersgatas kremmere og deres kollegaer stritter imot. Ingen av avisene har villet trykke denne artikkelen.

Mye tyder på selvsensur eller pålagt munnkurv fra påtalemyndighetene.

Av Camilla Juell Eide

Livsvarig fordømt

Fredrik Fasting Torgersen. Noen husker ham fra saken han ble dømt for i 1958 - den såkalte “Skippergata-saken” - der en 16 år gammel jente ble funnet mishandlet og drept i en kjeller i Skippergata. Rettssaken som kanskje var den mest rystende Norge hadde opplevd siden krigen. For denne forbrytelsen sonet Torgersen 16 og et halvt år, hvorav hele fem år i isolat. Andre husker ham fra Jens Bjørneboes artikler på begynnelsen av 70-tallet - noen år før han ble løslatt - der Bjørneboe rettet klare angrep på den norske rettssikkerheten. Ti tusen mennesker skrev under på at saken måtte gjenopptas og Torgersen løslates, og underskriftene ble gjengitt over helsider i Dagbladet. Noe lignende har ikke skjedd i en straffesak hverken før eller siden.

Saken begynte å bli en virkelig varm potet for myndighetene, og Torgersen fikk etter tur besøk av justisministrene Koren, Haugland og Valle - som alle ville ha ham til å søke benådning for å få ham ut av fengslet. Men Torgersen nektet å søke benådning. Bare de som erkjenner skyld kan søke benådning. Torgersen har hele tiden hevdet at han er uskyldig.

Likheter med Liland-saken

Med frikjennelsen av Per Liland ble det synlig at justismord av verste sort kan begås, også i snille Norge. Samtidig så vi hvordan aktoratet krampaktig benektet at feil var blitt begått. Ser vi nærmere på Lilands og Torgersens saker, ser vi imidlertid flere interessante likhetspunkter, bl.a. at de begge ble dømt på indisier. Tidspunktet for forbrytelsen er videre et sentralt punkt i begge sakene, og det var nettopp da dette tidspunktet ble flyttet i Lilands sak at han kunne frikjennes fordi det ikke lenger kunne være ham. Også i Torgersens sak er det ting som tyder på at drapet ble begått på et annet tidspunkt enn det påtalemyndighetene opererte med - for å få bildet til å stemme med Torgersen som gjerningsmannen. Torgersen var dessuten forhåndsstemplet som drapsmannen, bl.a. etter en rekke skandaleoppslag i Verdens Gang.

Norges Farligste fange?

Torgersen er sikker på at en person av Jens Bjørneboes kaliber kunne ha kjørt saken videre slik at den ville bli gjenopptatt. – Det som mangler i dag er et menneske med den tyngden Jens Bjørneboe hadde. Jeg er nærmest utslitt av hele saken, bare å sitte og snakke om den gjør meg dønn sliten... Det er helt klart at dette ikke bare har ødelagt mitt liv, men også min families, forteller han.

Hele 16 år sonet han før han fikk permisjon eller fremstilling hjem. Da han etter tretten år skulle få besøke sin mor på Aker Sykehus, ble han i ført hånd- og fot-lenker og eskortert av to politibiler fulle av politifolk og schæferhund-

der! Direktør Bjørnsen på Botsfengslet mente nemlig at Torgersen var Norges farligste fange. For å finne ut hvordan han fikk dette stemplet, må vi gå tilbake til rettssaken i 1958, der statsadvokat Dorenfeldt uttalte at “dette mennesket må aldri mer slippes løs på samfunnet”. Saken hadde allerede begynt å ta form av en hekseprosess, og den unge gutten på tiltalebenken fremsto som det reneste uhyret.

Den samme Dorenfeldt undertegnet sammen med politiadjutant Haukenæs og avdelingssjef Langerud i kriminalpolitiet et direktiv der Torgersen beskrives som en meget farlig forbryter som bør plasseres i enecelle. Direktivet ble retningsgivende for fengsels-

«Hadde det vært mer

fart i meg så hadde

jeg jobba for saken,

men jeg er trett.»

betjentene, og Torgersen gikk rett fra varetekt til isolat. – En ulovlig og straffbar handling, ettersom det kun er ved dom eller refs i fengslet man kan straffes med isolasjon, sier Torgersen.

Selve rettssaken mot Torgersen er imidlertid så kompleks at det ikke er mulig å gjøre rede for den her i sin bredde og dybde - kun noen få momenter vil bli trukket fram som eksempler. Men det overordnede perspektivet, og det som gjør saken spesielt brennbar, er at den ikke “bare” handler om Torgersens skyld eller uskyld, men om selve det norske rettssystemet og den norske rettssikkerheten.

Begjæring om gjenopptakelse

I en begjæring om gjenopptagelse av saken som Tor Erling Staff skrev i 1973, reiser han bl. a. følgende spørs-

mål: Er påtalemyndighetenes tese om Torgersen som den skyldige legitimert ved det man visste i saken, eller valgt fordi den etter deres syn passet med Torgersen som gjerningsmannen.

Punkt for punkt tar Staff for seg vitneutsagn og de beviser som ble fremført mot Torgersen, og gang på gang må han konkludere med at påtalemyndighetene enten har unnlatt å undersøke eller oversett viktige momenter som ville indikere at Torgersen måtte være uskyldig. Et eksempel på dette er funnet av barnåler.

På åstedet ble det funnet et juletre, og i Torgersens dress ble det funnet fem barnåler - i bukseoppbrett og innerlomme. Dette, mente påtalemyndighetene, indikerte at Torgersen var gjerningsmannen. Torgersen, som i sin tid hadde byttet til seg dressen fra en mann ved navn Eilif Støleggen, fortalte dette til politiet. Støleggen ble imidlertid aldri avhørt, tvert i mot ble han løslatt dagen etter prosessen mot Torgersen startet. Siden var han ikke å finne, hevdet politiet, på tross av at han hadde jevnlig meldeplikt hos politiet i Drammen. Det viste seg senere at Støleggen iført samme dress tidligere hadde oppholdt seg flere døgn i svenske skoger på flukt fra politiet. Men i og med at dette aldri kom frem under rettssaken, ble det heller ikke tatt prøver fra skogen der Støleggen hadde oppholdt seg.

«Det som mangler i

dag er et menneske

med den tyngden Jens

Bjørneboe hadde.»

Da Torgersen noen måneder etter dommen fikk vite hvor Støleggen hadde vært med dressen på seg, anmodet han politiet om å etterforske Støleggens fluktrute. Statsadvokat Dorenfeldt

Vi bare sto der

Vi bare sto der uten å gjøre noen fortred -

da kom overfallsmennene i ly av dunkelheten og kledde av oss.

Vi ønsker ingen straffet - men ber om å få våre grønne blader tilbake

- Fredrik Fasting Torgersen, fra diktsamlingen “Særmelding” (Gyldendal 1972)

mente imidlertid at Torgersen kun prøvde å lage vanskeligheter, og at man bare skulle arkivere hans “forskjellige skriv og besværinger”.

Slik er de såkalte tekniske bevis i Torgersen-saken. Staffs begjæring om gjenopptakelse ble den gang merkelig nok avslått, men er fremdeles interessant lesning.

Inhabilitet hos lagrettens ordfører?

På tross av at han har meget sterke krefter mot seg når det gjelder gjenopptagelse av saken, mener Torgersen at det finnes ett punkt som i seg selv er nok til at saken kan gjenopptas. Dette punktet var imidlertid ikke med i Staffs begjæring om gjenopptagelse, angivelig fordi han ville komme tilbake til det senere.

Bjørneboe beskriver denne hendelsen i en av sine artikler; en slåsskamp i rettslokalet som etter hans mening skulle gjort lagrettens ordfører - som altså senere var med på å dømme Torgersen - inhabil i saken. Ordføreren forlot sin plass i retten og overfalt Torgersen - i en slåsskamp som i følge avis-referater varte i femten minutter.

Vi går igjen tilbake til rettssaken i 1958. Et vitne hadde nettopp hevdet å ha sett Torgersen komme ut av Skippergata 6 mordnatten. At vitnet på en senere åstedsbefaring pekte ut Skippergata 9 istedenfor 6 (skiltet hang feil vei) ble ikke tatt hensyn til. I ettertid har imidlertid vitnet innrømmet at han løy, men også trukket dette tilbake igjen - da han kunne lese i avisene at han stod ovenfor trusselen om opptil livsvarig fengsel¹.

I rettslokalet reagerte Torgersen på vitnets utsagn - som med stor sannsynlighet ville sende ham rett i fengslet - ved å hoppe over skranken for å gi ham juling. Men før han kom så langt ble han stoppet av rettsbetjenter og altså av lagrettens ordfører, som tildelte ham

Fredrik Fasting Torgersen:

- Pågrepet i forbindelse med den såkalte “Skippergata-saken” i 1957
- Dømt på indisier til livsvarig fengsel for voldtektsforsøk og mord i samme sak i 1958
- Sonet 16 1/2 år, hvorav fem år i isolat
- Har gitt ut de tre diktsamlingene “Særmelding (Gyldendal 1972), “Et lite brev” (Gyldendal 1973), og “Kjør varsomt” (1977), romanen “Hevnen”, samt boka “Fangeliv” (skildringer fra fengslet).
- Portretterte utallige menneskeskjebner som journalist og fotograf. Produserte stoff til sine egne serier “På livets skyggeside” og “Fredrik Fasting Torgersen mener” i Aktuell Rapport gjennom 70- og 80-tallet
- Poesiantologien “Moderne norsk lyrikk. Frie vers 1890-1980” (red. Heggelund/Vold, Cappelen 1985) inneholder tre av Torgersens dikt.

Fredrik Fasting Torgersen Foto: Hasse Farmen

flere slag i hodet og selv mottok en del slag. Det er både Bjørneboes og Torgersens klare mening at lagrettens ordfører burde vært erklært inhabil etter dette.

«**Ordføreren forlot sin plass i retten og overfalt Torgersen.**»

Drapsforsøk
I dag er Torgersen 61 år. Da han ble arrestert var han bare 23 år gammel. Han har fremdeles ikke gitt opp håpet om få saken gjenopptatt, men en god advokat koster.

– Hadde det vært mer fart i meg så hadde jeg jobba for saken, men jeg er trett. Etter å ha gått gjennom en sånn kvern som jeg har, dukker du enten under eller overlever. Det er nesten rart jeg ikke er blitt helt kokko, smiler han. *Om du likevel skulle få saken opp på nytt, hvordan tror du Liland-saken ville påvirke din sak?*
– Den hadde skada meg. De ville ikke innrømme en slik feil en gang til, sier Torgersen. *Hvor redde tror du de er?*
– Veldig redde. Det er derfor de bare har latt det gå med alle overfallene som har vært på meg. De håper at en eller annen skal få has på meg. Torgersen forteller at han har vært utsatt for både vold og drapsforsøk mange ganger uten at politiet har gjort noe. Like etter løslatelsen ventet f. eks. tre fremmede på ham utenfor Club 7. De skjøt mot ham, og tilfældigheter gjorde at han overlevde. Det eneste politiet gjorde var å inndra geværet og gi gjerningsmennene en bot.

En annen gang ble han overfalt utenfor Galgeberg Corner. Gjerningsmannen kom bakfra med jernstang og uttalte at når politiet ikke hadde klart å drepe Torgersen, så skulle han personlig gjøre det. Mannen gjentok dette i politiets nærvær, men ble likevel løslatt neste morgen. Torgersen understreker at han ikke har noen problemer med vanlige politimenn, de ute i gata. Dem kommer han godt overens med og er på hils med. Det er nok lenger oppe i systemet sabotasjen kommer fra, mener han. Der man beskytter hverandre. Der man etter hva han selv forteller ønsker ham død, heller enn å tape ansikt i en så prestisjefylt sak - dersom den skulle bli gjenopptatt.

Mest lånt etter bibelen
I en ellers uutholdelig situasjon der absolutt alt er snudd på hodet, er humor et uvurderlig overlevelsesmiddel. Boka “Fangeliv”, som Torgersen

«**Det er nesten rart jeg ikke er blitt helt kokko.**»

skrev i fengslet, er et godt eksempel på dette, og den var også den mest lånte etter bibelen i fengselsbiblioteket. Da Torgersen ble løslatt skrev han i ca femten år artikler for Aktuell Rapport om mennesker som hadde havnet mer eller mindre utpå skråplanet. Han har også gitt ut flere diktsamlinger, og er medlem av Den norske Forfatterforening. At han skrev dikt ble

Tenk

Tenk deg, du menneske,
at du er tredd inn på en
krok
og kastet
ut i det ukjente
der vesener grådigere
enn dine tanker kan fatte
jafser etter deg

Kan du tenke deg dette?

- Fredrik Fasting Torgersen,
fra diktsamlingen “Særmelding”
(Gyldendal 1972)

på en uhyre arrogant måte brukt mot ham i prosessen. Han skrev jo uten “rytme og rim”² ... Svært mistenkelig.

Dømt og fordømt
Torgersen er dømt, og han har sonet. Men han er også fordømt og han soner ennå. I samfunnets øyne er han en morder. Men hvordan det er å være dømt/fordømt på livstid i samfunnets øyne kan vi bare prøve å fatte. En mann har fått sitt liv ødelagt. Den norske stat skylder Torgersen å ta saken opp på nytt.
Men vil den det?...

Noter:
1) Tor Erling Staff: “Fredrik Fasting Torgersen f. 1.10.34, Begjæring om gjenopptakelse” s. 37-38.
2) Overlege Johansen og aktor i Aftenposten 12.06.58., gjengitt i Bjørneboe 1975.

Kan det være riktig?

Artikkelen om Fredrik Fasting Torgersen er refusert av bl.a. Dagbladet, VG, Arbeiderbladet, Ny Tid og Klassekampen. Redaksjonene ga forskjellige begrunnelser for at det ville bli “vanskelig” å ta inn eller skrive om saken, og med ett unntak ble heller ikke selve artikkelen kritisert. Tvert i mot fikk jeg f.eks. i Aftenposten tilbakemelding om at den var meget godt skrevet. Her ble saken diskutert på sjefsredaktørnivå, men sjefen for den politiske avdelingen kunne etterpå fortelle at man “ikke ville åpne for en ny debatt om Torgersen”.

I både Liland-saken og Bouchiki-saken ble det ganske “plutselig” mye skrivi-er etter mange års taushet. Sakene var tydeligvis “moden” for å skrives om. Og etterhvert som presset økte i Liland-saken, og det ble tydeligere og tydeligere for de fleste at noe var gått galt i forhold til rettsvesenet og rettssikkerheten, hev aviser, radio- og tv-kanaler seg på. Alt dette, som

allerede nevnt, etter mange års taushet. Er ikke Torgersens sak nå også moden for å gjenopptas i pressen? Det trodde jeg. Men Torgersens sak er en enda større potensiell bombe for norsk rettsvesen enn Lilands var. Og sterke krefter holder den tydeligvis nede.

Det hører med til historien at jeg - i løpet av det halve året jeg jobbet med å få saken publisert - ble tipset om at det fra “høyere hold” (sannsynligvis Justisdepartementet) har gått ut beskjed til avisene om å ligge lavt i forhold til Torgersens sak.

Jeg har ingen mulighet for å vite om tipset om den offentlige “nedhysjing” av Torgersens sak medfører riktighet. Det kan høres merkelig ut at noe slikt kan skje i et land som i så sterk grad påberoper seg ytringsfrihet. Men etter samtaler med Torgersen og litt graving i saken, ser man at det er så mye som er “merkelig” - det er nesten som om det i

seg selv danner et slags mønster. Og i fall tipset er riktig, kan det være Lilands sak som ligger bak?

For dem som er interessert i å lese mer om saken, anbefales Jens Bjørneboes artikler samlet i boka “Politi og anarki” (Pax 1983), og Tor Erling Staffs bok “Fredrik Fasting Torgersen f. 1.10.34, Begjæring om gjenopptakelse” (Pax 1973). Jens Bjørneboe har også skrevet skuespillet “Tilfellet Torgersen”, som finnes i hans “Samlede skuespill” (Pax 1986). I mai 1992 laget undertegnede, sammen med Hasse Farmen og Håvard Mossige, en 39-minutters dokumentarfilm om Torgersen. Filmen er et portrett, der han blant annet snakker om rettssaken, tiden i fengslet, vennskapet med Bjørneboe, om sitt forfatterskap og rollen som journalist og fotograf. Filmen er blitt vist på filmkvelder og kulturfestivaler.
Mer info: Camilla Juell Eide -22685972

Debatt

På tide å senke stemmen...

Så fikk vi gjort det. I forrige nummer av Gateavisa. Blåst ut litt aggresjon. Letta litt på trykket. Vi håper mottakelsen av innleggene ikke ble for muggen der oppe i Hjelmsgate og vi vil poengtere at det var storsinnet av dere å låne spalteplass til det vi hadde å si. Nå er altså tida inne til å modifisere stemmenivået en smule...

Meninga med de to innleggene var ikke å starte noen hetskampanje mot Gateavisa, langt mindre å introdusere lesererne for en autoritær “kraftanarkisme”, ingen av delene ville være spesielt rasjonelle standpunkter å ta i 90-åras Norge. Noe slikt ville sannsynligvis bare føre til drittsslenging og sure miner – *det* har vi i alle fall nok av. Forhåpentligvis kommer det etter dette ikke som noen stor overraskelse at det vi egentlig etterlyser i dette forum er en debatt. Når vi etter vår mening gikk såpass hardt ut i forrige runde, har dette sammenheng med at vi ønsket reaksjoner, positive eller negative (helst begge deler) med det primære mål å finne ut om frihetlig-sosialister på berget har noe til felles som kan brukes for å bygge opp en slagkraftig bevegelse. Det er ingen ukjent sak at

mange mennesker rundt om i landet føler et skrikende behov for noe slikt.

Hvorfor ta denne debatten i Gateavisa? Hvorfor ikke benytte seg av mer “seriøse” anarkomedia, internmøter eller internet? Fordi Gateavisa, enten hun liker det eller ikke, er det eneste forum som kan regnes som minste felles multiplum for den brokete forsamlinga vi kan velge å kalle Norges frihetlige venstreside! Det er en avis “alle” har et forhold til, har synspunkter på og leser jevnlig. Det er, som påpekt i forrige nummer, det mediet som møter unge mennesker som ønsker å finne ut om borgerpressa i Akersgata har monopol på sannheten. Hva er vel mer naturlig enn å ønske en konstruktiv debatt om felles problemstillinger i denne avisa?

Hva skal vi så debattere? Jeg mener det

sier seg selv. Om vi løfter blikket og betrakter det som fins utafor vår egen stuedør ser vi en verden i krise. Skillet mellom fattig og rik er skrikende, og økende. Demokratiet er i ferd med å utvikle seg til en farse. Arbeiderpartiets sosialdemokrati ligger som en kvelende hånd over oss, den politiske dagsorden dikteres langt over hodene våre mens en forvirret befolkning blir utsatt for det ene overgrepet etter det andre. Det skrikes etter reformer i et fortvilet forsøk å å stange hodet gjennom en vegg vi møtte for lenge siden. Midt oppi dette sitter landets frihetlige venstreside, svakere enn noen gang, splittet opp i små grupperinger og ute av stand til å finne strategier for å nå ut til folk. Som dere ser, det er nok å ta av.

Målet, som sagt, må være å finne fellesnevnerne. Rundt om i landet har vi syndikalister, anarkokommunister, antifascister, sosialøkologer og et utall av andre individer/ grupperinger som langt på vei snakker samme språk! Fins det muligheter for å bli enige om strategier til felles beste? Kan vi, om vi forener våre røster, bli hørt i større grad enn tilfellet er i dag? Vi trenger å redefinere problemstillingene våre for å gi dem relevans for 90-åra. Det trengs nye klassebegreper for at folk kan få øynene opp for den økonomiske utbyttinga som faktisk eksisterer, både nasjonalt og globalt. Vi må skissere en vei ut av uføret. Vi må gi “direkte aksjon” et innhold som gir mening for folk flest. Vi må vise verden at de prinsippene for samhandling, solidaritet og frihet som vi tror

på, faktisk fungerer. Vi må sette oss sjøl på dagsorden. Dette mener jeg det må være rom for å diskutere i Gateavisa. Flere ting?

Folkemakt er startet av mennesker med forskjellig bakgrunn innen frihetlig-sosialistisk arbeid. Utgangspunktet vårt er at vi ønsker å jobbe for økonomisk likhet

og direkte demokrati, med alt hva det innebærer. Hvis vi skal komme noen vei, må vi være flere, ikke nødvendigvis tilsluttet oss (for all del!), men likefullt deltagende i denne kampen. Hvordan skal vi realisere våre drømmer? Synspunkter utbedes.

For noen år siden synes jeg å huske et kåseri i denne avisa som tok utgangspunkt i at anarkister står i veien for anarkismen. Er det nødt til å være slik? Er det meg det er noe galt med? Jeg spør ikke flere ganger.

*Jørund Bergrem
medlem, Folkemakt*

REALITY

– alla spels värsting

Reality heter et svensk brettspill som har vakt stor oppsikt i broderlandet. Svensk presse var i fistel i ukesvis, og Richard Öhman – som laget spillet – ble beskyldt for å lede ungdommen ut i en elendighet av tyveri, vold og narkomani. “Knarkspel ska locka ungdomar” slo Sydsvenska Dagbladet opp over hele førstesiden. Seinere ble det også til intervjuer og debatter i radio og TV. Trykkeriet som hadde produsert spillet for Öhman måtte etterhvert gå ut å beklage oppdraget, og butikkjeden Brio som først var interessert i å selge spillet trakk seg etter boikott-trusler fra Föreldraföreningen mot narkotika og Hem- och skolföreningene.

Det ble derfor stor entusiasme på Gateavisa da en pakke dalte ned i postkassa og viste seg å inneholde et ekte eksemplar av denne Svenska Synden. Fem spillere ble raskt kalt inn for å prøve lykken i underverdenen.

Reality er bygd opp etter samme prinsipp som Monopol. Men istedenfor å kjøpe gater og bygge hus og hoteller, så kjøper og selger du narkotika, tyvegods og våpen. Du flytter rundt brettet med en terning, og teksten på rutene bestemmer hva som

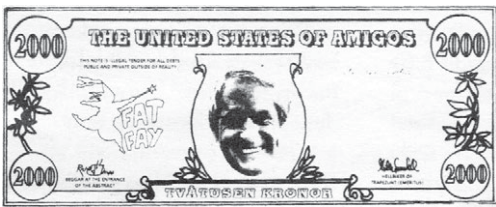
skjer: kjøpe eller selge, hoppe til en annen rute, eller trekke kort. Spillet har to typer kort, Nightcards og Bohemkort. Nightcards regulerer markedsprisen på narkotika og politiets innsats mot vår illegale underverden. De snus bare sjelden, og det kortet som ligger opp kan gjelde mange omganger. Bohemcard er sjansekort som kan sende deg til grunne i heroinmisbruk og AIDS eller gi deg sossepenget og lottogevinst. De kan også sende deg til bestemte ruter som fengselet, uteserveringen, eller best av alt “Ravet: Sälj all Extacy du har! Sälj LSD, Speed, Kokain och Svamp i 3 ggr normal kvantitet.” Som i all annen kapitalistisk virksomhet gjelder det å kjøpe når det er billig og selge når prisene går opp.

Du velger deg en av spillets karakterer som din spillbrikke. Vicky Nova påtok seg å administrere spillets dop-brikker og Jonte tok seg av våpen, antikviteter og tyvegods. Det tok ikke lenge før vi innførte en liten ekstra-regel (som man blir oppfordret til i Reglarna): den som sto over en omgang – f.eks. fordi han var innesperret på Mentalsjukehuset eller i Häktet – måtte mekke neste joint. Dette viste seg å bli skjebnesvangert: vi glemte stadig regler og spillet gikk langsommere og lang-

sommere etter som natten skred fram. Vi valgte også en av de foreslåtte ekstra-reglene, “LSD-special”: en spiller kan spise en av sine egne tripper (levere den inn til “dop-banken”) og slå terningen igjen. Det kan sende deg til gode salgssteder som Ravet eller Efterfesten, men også til behandling på Mentalsjukehuset.

Skal du overleve og lykkes i Reality, må du sette all moral på båten. Vi kastet oss ut i en orgie av narkotikahandel og vold, “rykte väskan av en morgontidig tant” (som viste seg å inneholde hennes pensjon) og “solde Hasch och knark till mindreåriga”.

Etterhvert som de ulike spillerne utviklet sine forbryterske personligheter oppsto mange morsomme samtaler. “Er

HB dop eller våpen?”, “Hvis man er stein og glemmer reglene, så er det bad luck. That’s reality!” Tragiske menneskeskjebner utspant seg og vi kunne se hvordan Jonte, som tidlig begynte å selge røykeheroin bare ble mer og mer kynisk. Ingen ble overrasket da han senere skaffet seg Automatvåpen og skjøt seg fri under en politirazzia på Danskebåten – fra da av var han Copkiller med de ekstra-reglene det innebærer. Hasse pendlet lenge mellom syretripper i skogen og mentalsykehuset, men gjentatte omganger med “lobotomi, elchock og Stesolid” så ikke ut til å hjelpe. Det ble Piller som trakk det fryktede Bohemkortet: “Du er heroinist”, en vane som siden kostet ham 400 kr

runden i røykeheroin. Ganesh var taktikeren som i stillhet bygde seg opp en formue på narkohandel, men mistet alt da Piller robbet leiligheten hans. Den først så uskyldige Vicky Nova utviklet seg til heltids-hedonist i skytteltrafikk mellom Puben og Ravet.

Hasse ble “Hivare” (han hadde dessverre ikke noe kondomkort), men ble drept i duell med Jonte før han rakk å utvikle AIDS. Etter syv lange timer hadde Jonte endelig samlet opp de nødvendige 30.000 kroner. Han skyndte seg til Speed Travel Agency, bestilte sin reise til India og hadde dermed VUNNET!

Spillet er profesjonelt laget, med et lekkert trykt brett med morsomme tegninger. Pengesedlene er dekorert med portretter av gode krefter som William Borroughs, Bob Marley og Timothy Leary. Det følger med både plakat og button, og man kan sågar bestille T-skjorte.

Var det så noe gøy? Joda, spillets originale vinkling og emneområde er morsomt nok – ihvertfall første gang. Vi spilte i “easy-mode”, men tar man med alle special-regler og våpenbruk får spillet et mer voksent kompleksitetsnivå og sikkert mer varig underholdningsverdi. Kanskje litt langtekkelig, men det skyldtes nok også vår selvpålagte ekstraregel. Verdt pengene!

Reality koster Skr. 298,- og kan bestilles fra:

Fat Fay
Box 1164
221 05 LUND
T. 046-137282

LSD *for nybegynnere*

Med house-kulturen skyller igjen en psykedelisk bølge over vår vestlige verden. Selv om det fokuseres mest på Ecstasy, har også bruk av LSD fått et oppsving. Masse nye, uerfarne folk kommer derfor i kontakt med dette kraftfulle stoffet. Offentlighetens reaksjon på dette er dessverre en helt uansvarlig stikke-hodet-i-sanden holdning. Den eneste "informasjonen" som spres er skrekk & gru-historier, "dette må du holde deg unna". Men etter 30 års skrekk-propaganda på rusfronten har myndighetene mistet all troverdighet, folk hører ikke på dem lenger. Mange vil ta LSD uansett. Stoffet er imidlertid langt fra ufarlig. Brukt på gal måte *kan* det gi store psykiske problemer; brukt på *riktig* måte derimot kan det være et unikt hjelpemiddel til dyp innsikt og personlig vekst. Det som trengs er m.a.o. saklig *informasjon*. Det får du her, fra erfarne brukere som veit hva de snakker om. Vi er ikke ute etter å fraråde deg å ta LSD, og heller ikke å oppfordre deg til det. LSD er ikke for alle. Men har du allerede bestemt deg for å prøve, vil vi be deg å kikke gjennom disse tommelfinger-reglene først, slik at du får en positiv opplevelse.

"Bad-trip" ?

LSD er det mest misforståtte av alle rusmidler, og det er ikke så rart; det er ikke lett for uinvidde å forstå hva dette dreier seg om. I massemedia fokuseres det hele tiden på såkalte "bad-trips", en slags marerittaktig panikk, en blindgate som brukeren ikke klarer å komme ut av. Det er riktig at sånne situasjoner kan oppstå. Men det gis inntrykk av at LSD er rene russiske rulletten, at du aldri veit om du havner på bad-tripp eller får en positiv opplevelse. *Det er helt feil!* Det er slett ikke tilfeldig hvilken retning en LSD-tripp tar, det er helt forståelige årsaker til det som skjer. Når du kjenner disse årsakene, kan du innrette deg slik at du får en positiv tripp. Det er det vi skal vise deg i denne artikkelen. Men først noen ord om selve stoffet.

RENHET!

LSD er det mest konsentrert av alle psykoaktive stoffer vi kjenner. Mens rusmidler/medisiner normalt måles i tusendels gram (milligram – mg), måles LSD i *millionte-dels* gram (mikrogram – "mikes"). Hvis du hadde hatt LSD i ren form, ville den mengden som skal til for å gi en tripp knapt være synlig. LSD-doser kommer derfor i en helt spesiell form. En passende sterk løsning av LSD i en væske blir sprayet på trekkpapir, som tørkes og kuttes i små firkanter, ca. 1 x 1 cm – "syrebiter". En sånn liten papirbit kan suge opp i seg mer en nok LSD til å være en brukerdose.

Dette gir fordeler som er helt unike på det illegale rusmiddelmarkedet. Der vet man jo dessverre aldri om det man kjøper faktisk er det selgeren påstår, eller om det er blandet ut med andre, potensielt skumle stoffer. Med LSD-drypp er dette ikke noe problem. Den mengden stoff som kan oppsuges i en sånn trekkpair-bit er så liten, at praktisk talt alle andre kjemikalier enn LSD ikke ville ha noen effekt i det hele tatt i slike doser, om det så skulle ha vært dødelige gifter. Du kan m.a.o. ikke bli forgiftet! LSD er dessuten så billig å produsere (1 gram er nok til ca. 10 000 doser), at det ville være dyrere å blande ut med et hvert annet stoff istedenfor the real thing – og det er naturligvis ikke produsentene

tjent med. I et intervju med Gateavisa nr. 3/95 uttalte dessuten Terje Kjeldsen, leder for kjemisk avsnitt på KRIPOS (som analyserer alt stoff politiet i Norge beslaglegger), at de i løpet av hans 21 år der aldri har sett urenheter i syrebiter. Enten inneholder de ren LSD, eller så inneholder de ingenting i det hele tatt. Det verste du kan bli utsatt for er altså å bli lurt, og da er jo ingen skade skjedd, verken for kropp eller sjel.

Praktisk talt all LSD distribueres i dag i form av slike papirbiter, men det finnes også bittesmå piller, på størrelse med et fyrstikkhode – såkalte "microdots". Her er mulighetene for urenheter naturligvis større, så disse bør du unngå hvis du vil være på den sikre siden. De *ekte* microdot'ene er dessuten tradisjonelt så sterke at de ikke egner seg for en førstegangs-tripper.

Blir du tilbudt LSD i andre former (pulvere eller større piller), kan du være ganske sikker på at det er svin-del – ofte amfetamin ("speed"), et usunt rusmiddel man absolutt bør holde seg unna.

DOSER OG PRISER

En minimumsdose for å få en skikkelig tripp er for de fleste ca. 100 mikrogram LSD – og det er også fullt tilstrekkelig første gang. Dessverre har du ingen mulighet til å vite hvor mye syre det er i en papirbit. Størrelsen, tykkelsen eller fargen på papiret har ingen sammenheng med styrken. Uerfarne trippere tenker lett at én papirbit er en passende dose, men det kan du ikke uten videre regne med. Det finnes papirbiter på markedet med opptil 250 mikrogram LSD (standard 60-talls dose), og det anbefales *ikke* første gang! Heldigvis har styrken på syrebiter gått ned siden 60-tallets glade kamikaze-trippere, så god syre i dag inneholder "bare" rundt 150 mikrogram LSD per bit.

Prisen kan gi deg en pekepinn om styrken. Blir du tilbudt syre for en femtilapp, inneholder den gjerne ikke mer enn 50-70 mikrogram LSD. Dette kalles ofte "discosyre" fordi en del folk tar det på house-parties eller discoer. Det kan gjøre deg litt speeda og forsterke synsinntrykkene, men det kan også lett bare gi ubehag og rastløshet – du er liksom verken på tripp eller nykter. Det vi skal ta for oss i denne artikkelen er imidlertid en ordentlig syretrip, og vi vil uansett *på det sterkeste* fraråde deg å ta din første syre på et house-party eller andre utesteder. LSD er en alvorlig greie, ikke noen flippete underholdning. Party-bruk får du heller utforske seinere, eventuelt.

En positiv bivirkning av at LSD er ulovlig, er at det spres i hemmelighet fra person til person. De fleste kommer i kontakt med det via en venn som allerede har prøvd, og hun eller han har derfor en idé om hvor sterke syrebitene er. Men vil du være ekstra forsiktig kan du jo prøve med en halv syrebit første gang. Det er alltid bedre å ta for lite enn for mye, du kan jo alltid prøve igjen en annen gang.

OMSTENDIGHETENE STYRER TRIPPEN

Det viktigste når du skal ta LSD er *hvor* du gjør det, og *hvem* du gjør det sammen med – det man kaller "setting" i psykedelisk faglitteratur. Dette er helt avgjørende for hvilken retning trippen tar. I motsetning til andre rusmidler som alkohol eller hasj har LSD nemlig ikke noen spesifikk virkning. Det gjør deg verken glad eller trist, ekstatisk eller paranoid – det er helt og holdent omstendighetene som bestemmer det. To syretripper er derfor aldri like, selv for den samme personen med samme dose. LSD gjør deg totalt åpen, uten de beskyttelsesmekanismene og murene vi normalt går rundt med. Sterkt eller svakt lys, farger og mønstre, lydene omkring deg, vibbene fra de du er sammen med overtar sinnstilstanden din – du har små muligheter for å styre sjøl. Altså er det viktig å gjøre dette i omgivelser som sikrer en positiv opplevelse:

Hvor

Du bør finne et isolert sted å ta LSD'en, et sted der du og "trippepartneren" din får være helt i fred, uten å bli forstyrret av utenforstående som ikke er med på trippen. Når du tripper er du ikke i stand til å oppføre deg "normalt". Du er ikke lenger i stand til å smile og nikke på de riktige stedene eller svare på en vanlig måte. Disse tusener av små sosiale regler og forventninger som du til daglig håndterer helt automatisk, uten engang å være klar over at de er der. Bare det å holde gående en normal samtale med naboen om været eller hunden han er ute og lufter kan bli ekstremt slitsomt og traumatisk. Du merker at du faller utenfor, at han kikker litt undrende og usikkert på deg, og det er da lett å bli paranoid – særlig fordi du veit at det du gjør er ulovlig. Altså unngår

vi "normale" mennesker når vi tripper.

Naturen er det perfekte trippedet. Velg en deilig varm sommerdag med solskinn, og finn deg et vakkert, ensomt sted langt ute i skogen, fjernt fra alle turgåere og joggere. Gjerne ved bredden av en liten innsjø eller tjern – *vann* er veldig beroligende under en tripp. En øde strand ved havet er også velegnet. Eller kanskje på fjellet. Dette avhenger naturligvis av hvor du bor, og hva slags landskap du foretrekker.

Gjør syretrippen din til en begivenhet, en picnic! Du må avsette en hel dag, og start gjerne litt tidlig. Ikke før etter en 8-10 timer har du kommet såpass ned mot normal bevissthetstilstand at du igjen er i stand til å omgås vanlige mennesker. Pakk en liten trippesekk, og ta gjerne med et teppe el.l. å sitte på. Rikelig med drikke er nødvendig: vann, saft eller jus – ikke alkohol. Ettersom

Praktiske råd og tips for en god tripp

dere kommer til å være ute i mange, mange timer må du også ta med noe å spise. Mens trippen er på sitt sterkeste kommer du antakelig ikke til å være særlig interessert i mat. Du blir så opptatt av å se på alt som er rundt deg at du ikke merker at du blir sulten eller sliten. Men det blir du likevel, særlig fordi man på syre har en tendens til å gå lange turer. Ta med noe lett-spist mat; bananer, appelsiner og annen myk frukt er perfekt. Sjokolade og eventuelt matpakke er bra å ha til litt seinere på trippen.

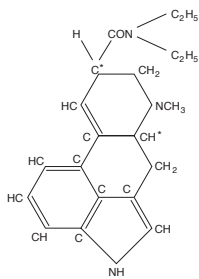
En av de få typiske effektene LSD har er at pupillene utvider seg voldsomt. Øynene dine mottar derfor mye mer lys enn vanlig, og det kan lett bli slitsomt. Husk derfor solbriller!

Du kan også trippe inne, selvom det blir en mye mer begrenset opplevelse enn ute i naturen. Innendørs er du jo i et totalt menneskeskapt, syntetisk miljø, hvor alt er rett, firkantet og planlagt. Det kan på ingen måte måle seg med naturens krokete former, men gir en del andre fordeler. Du kan høre på musikk, kikke på bilder, studere mønstrene i tapetet eller veggtepper, tegne, ta deg en dusj – alt dette får en helt ny, interessant dimensjon under innflytelse av LSD. Uansett, også her må du sørge for at dere er uforstyrret under trippen. Velg en dag du veit at ikke mor eller andre kommer på besøk, trekk ut telefonen og ikke svar hvis noen ringer på døra.

Hvem

En like viktig brikke i en syreopplevelse er *hvem* du gjør det sammen med. Du bør m.a.o. ikke trippe aleine, ihvertfall ikke første gang! Når dere er to kan dere prate sammen underveis om hvordan det føles og hva dere opplever, og berolige hverandre når merkelige ting skjer. “Ser du det jeg ser, eller er det bare en hallusinasjon?” Og enda viktigere: da har du noen å dele opplevelsen med etterpå. Det er ikke mange i vårt samfunn du kan prate med om slike ting!

Trippepartneren din må være en du føler deg helt trygg på, som er innforstått med hva dere skal i gang med og villig til å hengi seg til opplevelsen (ingen må presses til å ta LSD; det nærmest garanterer en dårlig opplevelse). Alle normale sosiale roller og forventninger må settes til side. Om en av dere finner ut at han vil stå på hodet, sitte å se på skyene eller bare ligge med øynene igjen uten å prate må det være greit. I perioder av trippen kan det være vanskelig å prate – da lar dere bare være. På den annen side, hvis du eller trippepartneren din føler seg urolig eller synes at trippen er vanskelig, må dere prate om det. Dette er ikke tidspunktet å spille tøff på, nå må dere bare være de dere virkelig er. Trippepartneren din må være en du kan vise deg svak for, uten at noen av dere synes det er pinlig. Husk at dere er begge i samme situasjon. Åpenhet gir trygghet under trippen og en unik mulighet for et dypere vennskap. *Fortrolighet* er nøkkelordet her; det som skjer under trippen blir mellom dere.

Ditt eget hue

Den tredje brikken i en syretripp er naturligvis ditt eget hode, hvilken tilstand du er i. Velg en dag du føler deg opplagt og i godt humør, ikke når du er trøtt eller fyllesjuk. LSD virker sterkt psykoanalytisk. Problemer med kjæresten, uavklarte forhold til foreldre eller undertrykte følelser og tanker du ikke helt vil vedkjenne deg, har en tendens til å boble opp i bevisstheten under en syretripp. Dette er jo en god ting, det er gammel psykologisk kunnskap at problemer ikke kan løses før du innser at de er der. Men er du virkelig klar for det akkurat i dag? Dette er det bare du som kan avgjøre. Hvis du er i en periode der du føler deg angstyllt, deprimert eller nervøs får du heller vente på bedre tider før du tar syre!

Slik forløper en tripp

Når du spiser syrebiten tar det minst en time før den begynner å virke. Noen ganger og for noen mennesker kan det ta enda lenger, særlig hvis du har mye mat i magen. Så vær tålmodig: ikke ta mer LSD fordi du tror den første dosen ikke virket!

Det første du merker er en lett kribling eller uro i kroppen mens trippen bygger seg opp. Det er litt ubehagelig, men varer ikke så lenge. Det beste er å legge seg ned, gjerne med øynene igjen, og slappe helt av. Ta deg tid, her er ingen hast. Er du hjemme, kan du eventuelt sette på noe lav, rolig musikk. Mange kjenner også litt murring i magen – da kan du f.eks. spise litt banan.

Etter en stund gir kriblingen seg, og mer psykedeliske effekter setter inn. Underlige, myke “bevegelser” bølger gjennom kropp/sjel. Etter ytterligere en time har trippen kommet opp på full effekt. Du våkner til, og får behov for å åpne øynene og sette deg opp. Det er litt av et syn som møter deg. Det er som om du ser verden for første gang, som Adam i paradiset på den første dag. Allting blir sylskarpt, farger får en utrolig intensitet og glød, helt dagligdagse gjenstander blir interessante og betydningsfulle. Overflatestrukturer og bevegelser blir en fryd bare å se på; barken på et tre, skyene på himmelen, sola som glitrer i vannet.

Det har blitt fokusert mye på hallusinasjoner i forbindelse med LSD. Med de dosene vi her snakker om blir de ikke så voldsomme som historiene vil ha det til. Du ser ikke ting som ikke faktisk er der, men omgivelsene kan miste sin faste form i synsbildet. Ting kan svaie og bølge seg, overflatestrukturer bli flytende eller rennende på umulige måter – små virvler eller buktende mønstre som tang som duver i bølgene. Merkelig nok forblir synsbildet sammenhengende likevel, det er ikke som støy på en TV-skjerm. Det er fascinerende og utrolig vakkert, du blir helt overveldet og imponert over de fantastiske evnene hjernen din har til bildemanipulasjon. Du ser og ser, helt fortaapt i dette mirakelet som har åpenbart seg rundt deg.

Men LSD er også en sjokkerende opplevelse. Det kan være temmelig skremmende når hele den vante verden går i oppløsning, og du ikke engang kan stole helt på synet lenger. Noen tror de er i ferd med å bli sprø, og prøver å holde igjen, få kontroll over situasjonen. Det er helt galt taktikk, og dømt til å mislykkes uansett. Bare rolig – det er slett ikke du som er gal, det er bare det virkelighetsbildet vi er flasket opp med som er så altfor begrenset! Ting er slett ikke så faste og absolutte som vi er vant til å tro; det oppdager du nå... Den riktige holdningen er å bare flyte av sted, godta alt som skjer – da går det bra. “*Turn off your mind, relax, and float downstream... it is not dying*”, som Beatles sang en gang.

Det går fint å kombinere litt hasj med LSD. Du blir ikke så lett stein, det bare runder av litt i kantene. Men ikke røyk for mye, det bare ødelegger den klare, våkne følelsen av å være helt *tilstede* som LSD gir.

Det er ikke bare omgivelsene du ser klarere på syre, du ser også tvers gjennom *deg sjøl*. En vanlig innsikt er å oppdage at det imaget eller sosiale rollen du har havnet i, stemmer dårlig overens med hvem du virkelig er. Kanskje ser du også at du slett ikke er så snill og ålreit som du og andre har trodd. Det kan være dypt rystende og vanskelig å håndtere. Dette er en annen viktig grunn til at du ikke bør trippe aleine; en god venn kan hjelpe deg gjennom slike episoder, og peke på de mulighetene det gir for positive forandringer.

Jeg’et, dette lille spotlightet vi normalt ser verden gjennom, går helt eller delvis i oppløsning mens du er på LSD. Det skillet du normalt føler mellom deg sjøl og omgivelsene viskes ut. Du føler deg i ett med omgivelsene, og det fører naturlig til medfølelse, kjærlighet; peace, love & understanding er ikke bare en tom frase...En vanlig aha-opplevelse er at det er *her* du hører hjemme, det er naturen som er virkeligheten. Dette vet vi jo allerede fra økologien, men nå opplever du det også på et følelsesmessig plan, det blir *virkelig*. Jeg vil si det er den sunneste og viktigste innsikten en LSD-opplevelse kan gi deg. Det er også grunnen til at vi så sterkt anbefaler naturen som trippedest; det er ikke behagelig å føle seg i ett med en neon-belyst betongby eller en motorvei...

Naturen er det perfekte trippedest

betydningsfullhet. Hører du på musikk, glir du fullstendig inn i stemningen. Agressiv, stressende musikk kan bli uutholdelig; myk, vakker musikk gjør deg totalt avslappet. Dette er m.a.o. ikke tidspunktet for punk!

Topp-nivået i LSD-opplevelsen varer kanskje en to-tre timer. Men for deg kan det virke uendelig. Følelsen av tid blir borte, du bare *er* i øyeblikket.

Også oppfattelsen av størrelser og avstand forandrer seg. Ting virker gjerne lenger borte enn de virkelig er. Men på tross av alt dette fungerer kroppen likevel som normalt. Du føler deg ikke sløv eller sjangler som med andre rusmidler. Tvert imot, du får en mye sterkere kontakt med kroppen din enn til vanlig, mye mer presis kroppskontroll. Tripper du ved vann, blir du sikkert fristet til å ta deg et bad; det er en vidunderlig sensuell opplevelse på LSD. Du bør imidlertid vente med det til du har kommet litt ned igjen. Ikke fordi du er ute av stand til å svømme, men fordi det blir vanskelig å avgjøre avstanden til land eller hvor store bølgene rundt deg egentlig er. Du bør også holde deg unna sykler og motor-kjøretøyer!

Etter noen timer begynner du så langsomt å stige ned fra trippen. Ting faller litt etter litt på plass igjen, synsbildet roer seg, du kan holde lengre tankerekker i hodet uten at de renner ut mellom fingrene. Mange synes dette er den beste delen av trippen. Du føler at du har vært gjennom et fantastisk eventyr, en lang saga, og er avslappet, mett og tilfreds, men lys våken.

Og etterpå...

Etter trippen er det på tide å dra tilbake til sivilisasjonen igjen. Finn et hyggelig sted der dere kan være i fred, lag en kopp te og sett på noe interessant musikk. Dere har helt sikkert mye å prate om – hva var det egentlig som skjedde, og hva betyr det alt sammen?? Denne delen er like viktig som selve trippen. Ting dere følte og tenkte mens det pågikk, men kanskje ikke var i stand til å prate om akkurat da. Det vil ennå ta mange timer før dere kan

like viktig som selve trippen. Ting dere følte og tenkte mens det pågikk, men kanskje ikke var i stand til å prate om akkurat da. Det vil ennå ta mange timer før dere kan sove. Alkohol er et dårlig middel å roe seg ned på nå. Røyk heller noen jointer hvis dere har, det passer godt inn i stemningen.

Når du omsider er i stand til å sove, får du en lang rolig natt, uten særlig drømmer. Dagen etter våkner du frisk og opplagt, LSD gir ingen hangover. Men du er fremdeles i en veldig spesiell stemning. Mange regner også dagen etter som en del av trippen. Så sørg for at du har fri den dagen også, ingen jobb eller avtaler du må holde.

Hyppighet

“Ah”, tenker du kanskje, “Det perfekte rusmiddel. Ingen bivirkninger!” Vel, det er ikke helt sant. Riktignok gir ikke LSD noen hangover, og etter over 50 års bruk har man ennå ikke påvist noen fysiske skadevirkninger. Men en enkelt tripp er en ting; noe helt annet er hvis du skulle finne på å gjøre dette ofte. LSD er absolutt ikke egnet til å erstatte fredagsfylla som underholdning! Når du tripper arbeider hjernen på et mye høyere nivå og en mye høyere hastighet enn normalt; det er krevende og slitsomt. Gjør du det ofte, vil du bare bli utbrent, irritabel og nervøs. Du bør minst la det gå et par-tre uker før du eventuelt prøver igjen. Det vanskeligste med LSD er ikke selve trippen, men det å etterpå integrere opplevelsen i hverdagen på en brukbar måte. Det tar *tid*. Mange tar bare én syretrip, og er fornøyd med det. De som fortsetter tar kanskje en to-tre tripper i året. Husk at verden består av langt fler og viktigere ting enn rusmidler, uansett hvor fascinerende LSD er. Du kan ikke tilbringe hele livet i en trippet tilstand.

LSD ER IKKE FOR ALLE

Ingen går upåvirket gjennom en skikkelig syretrip. Det forandrer ditt syn på deg sjøl, forholdet til venner og resten av verden, hva du prioriterer i livet. Det blir ikke lett å bare fortsette som om ingenting hadde skjedd. Ønsker du virkelig en sånn dyptgripende forandring?

Et annet moment vi gjerne vil nevne uten å virke arrogante eller nedlatende er *alder*. Er du tenårings, er det en god idé å vente noen år med å ta syre. Den delen av livet er litt av en tripp i seg sjøl; allting forandrer seg, allting er flytende, du har ikke stivnet i noe mønster ennå (heldigvis!). Det er best å ha litt ballast før du begynner å løse opp virkeligheten din med LSD, ellers kan forvirringen bli total.

Den psykedeliske undergrunnsbevegelsen og den etablerte levetenskapen er skjønt enige på ett punkt: *epileptikere og gravide må holde seg unna LSD og andre sterke psykedelika!*

Til slutt vil vi bare si: God tur!

Are Krishna
Opplysningsrådet for Psykedelika

STERKEST ER DEN SOM FOR DET MESTE STÅR ALENE !!!

–Arnold Juklerød til evig heder.

Arnold Juklerød døde 25. januar i år, etter over 25 års kamp mot stat og psykiatri-uvesen med Nils Adolf U-Retterstøl i spissen.

Gjennom en lang kamp mot nedleggelse av den lille Holtane skole i Kragerø, der Arnold var leder for *Foreldreaksjonen for bevaring*, gravde Arnold opp dokumenter som viste at nedleggelsen var ulovlig. Dette ble etterhvert såpass plagsomt for diverse makt-mennesker at de klarte å få ham innlagt for ukorrigerbare vrangforestillinger, diagnose *kverulatis paranoia*.

Etter noen år fant imidlertid Gaustadpsykiaterne det for godt å utskrive ham, men uten å friskmelde ham. Arnold nektet da å forlate Gaustad fordi, som han selv sa: «Et menneske som er til så stor fare for sine omgivelser at han blir tvangsinnlagt, bør ikke få bevege seg fritt omkring.» I tillegg begynte han å informere litt om hva som skjedde på Gaustad. Dette var sterk kost for en del hvitfrakker så de tvangsinnla ham på nytt,

på lukket avdeling G hvor de oppbevarer forholdsvis “tungt” klientell. Juklerød ble da i noen år fremover herset stygt med av psykiaterne og tvangsmedisinert på det groveste inntil grensen for hva et menneske kan tåle.

Siden førte Juklerød rettssaker mot psykiatrien, hvor psykiatrirapporter glatt ble underkjent og erklært ugyldige fordi konklusjonen ikke stemte med standpunkter som var nødvendige for at Retterstøl og hans tropper skulle bli frikjent. Selv om han ikke fikk så stort gjennomslag i rettsalen, fikk han mer og mer støtte på grasrotplan og slo flere og flere spikre i psykiatrimaktens

kiste. En formell seier har dog også blitt gitt ham; i fjor vår ga Kirke-, forsknings- og undervisningsdepartementet ham rett i hans påstander om de ulovlige skolenedleggelsene på begynnelsen av 70-tallet. En nogenlunde anstendig reaksjon fra psykiatrien burde her være å gi ham full oppreisning for 25 års sjukane ettersom hans “vrangforestillinger” om det ulovlige skolenedleggelseskomplottet var selve

grunnlaget for tvangsinnleggelse og diagnosen “religiøs kverulant type 297,0”. Retterstøl og kompani føler tydeligvis ikke dette særlig påtrengende; å gå tilbake på denne saken koster så mye prestisje at man så og si går over lik for å slippe.

Arnold bodde i telt og brakke utenfor Gaustad sykehus til det siste, han gav seg ikke. Berømmes skal hans kamp for rettferdighet, hans ukuelige rakryggethet overfor all motgangen han måtte tåle, all likegyldigheten blant oss – vi var jo ikke psykiatriofre – all den tilsynelatende usårbarheten som ligger klatmt og svøpende over psykiatriens immunitet mot saklig kritikk, dens totale mangel på evne til å ta innover seg kritikk av Juklerøds kaliber.

En stor mann har gått bort, Gaustad har flagget på halv stang for deg; den første vennlige handling fra deres kant. Vi får bare håpe at den med tid og stunder vil følges av flere.

Det beste i oss slekter på deg, Arnold!!

Interesserte bes lese “Tilfellet Juklerød” i “Kjemper Ødeland” av Niels Chr. Geelmuyden, C.Huitfeldt forlag 1993.

Gateavisa har også trykket et intervju med Arnold Juklerød i GA nr. 138.

Pernille Skånes

The X-Philes

CD'en *The X-Philes 1995* inneholder mer enn 21.000 filer og 620 megabyte (pakket!) informasjon, med alt du trenger for å komme igang med hacking, phreaking og internettet, men også en god dose undergrunnskultur og -kultur.

På CD'en finner du info om radiofrekvenser, skannere, sikkerhet og kryptering, internett og andre nettverk, om programmering i forskjellige språk (eksempler, programmer, koder og kompilatorer), om hacking av forskjellige nettverk og bbs'er, cracking av spill og programmer, samt verktøy for å hjelpe deg med det, som passord-crackere for flere plattformer, keyboard-grabber (lagrer tegnene som blir tastet inn på tastaturet), programmer for å finne passord på Novell nettverk og til forskjellige programmer som PKZIP, WP osv. Du vil også finne info om hvordan du kan bygge om mobiltelefoner og om hvordan de forskjellige nett-typene (GSM/NMT) fungerer.

X-Philes innholder ikke bare filer om

hacking og computere, men også bøker, historier, tekster som omhandler alt fra forskning til ScienceFi, til oppskrifter på dop & sprengstoff, anarkoid kaos og tips til forskjellige pøbelstreker du kan gjøre mot McDonald's, skoler, flyplasser, naboer og andre personer/firmaer etc. du ikke liker trynet på. Mange av philene er E-ziner, noen bilder, FAQ'er, software, i tillegg til tekstfiler. Redaktøren påtar seg selvsagt intet ansvar for noen ting.

Alt ligger under 71 filarkiver med forskjellige temaer, med beskrivelse av alle filene (IndeX filen ser ut som telefonkatalogen for Oslo, og er på over 1 MB...)

Det følger med et windows-program for å gjøre det lettere å lete seg gjennom filene, god rask søkerutine, utpakker og en bildeviser som fikk maskinen min til

å låse seg... CD'en er klargjort for bruk på BBS'er, med fil-lister og beskrivelser.

Informasjonen som finnes på denne CD'en kan være vanskelig og tidkrevende å få tak i, og mye er allerede gammelt og vil ikke være til noen nytte dersom du setter det ut i praksis. I alle tilfeller vil CD'en spare deg for masse tid og tellerskritt hvis du skulle søkt etter denne informasjonen på f.eks. internet. Du finner mye av denne informasjonen på alt.2600 og andre lignende news-grupper.

The Xphiles koster 200 spenn + porto og kan bestilles fra:

Synchron Data
Tore Nestenius
Tranbärsvägen 25:14
37238 Ronneby
SVERIGE

Postgiro: 625 28 25-7
Email: dt93tn@pt.hk-r.se

Sjekk ut <http://www.pt.hk-r.se/student/dt93tn/dt93tn.html> for mere info

==* JANNE HAMMERHEAD '96 *==

GATEAVISA GRATULERER

Vår gamle medarbeider Gunnar Mathisen har omsider
ra seg sin skarpe penn, og han giftet seg med Lorelei
New York for ikke lenge siden. Gratulerer så mye
til begge to!

Nattevandring i

Virkeligheten, slik den fortøner seg, bestemmes i stor grad av vår jeg-bevissthet. Gjennom denne opplever vi vår verden, og det er fort gjort å forveksle vår oppfatning av virkeligheten med virkeligheten i seg selv. Men jeg-bevissthetens rammer er høyst begrensede i forhold til bevissthetens potensiale. Nattens drømmer er et møte i grenselandet mellom det bevisste og det ubevisste. I denne artikkelen tar Jes Bertelsen for seg fenomenene drøm og virkelighet og viser hvordan disse flyter inn i hverandre – også i ditt våkne liv.

underbevissthetens labyrinter...

Normalt forstår man drømmer som de nattlige bilder og begivenheter som man husker når man våkner om morgenen. Men ved en utvidet forståelse av drømmefenomenet ser man imidlertid at mennesket også bærer mange drømmer med seg i sitt våkne liv. Man har drømmer om framtiden, om karriere, drømmer om lykke og makt, seksuelle fantasier og drømmer som man ganske vagt kaller for dagdrømmer. Det er på sitt vis berettiget å kalle disse daglige fenomenene for drømmer, selv om de på visse punkter adskiller seg fra de nattlige drømmene. Disse våkne drømmene er de urealistiske forestillinger mennesker gjør om seg selv. Ennå dypere og mer radikal blir forståelsen av fenomenet drøm når menneskets projeksjoner, fantasier og illusjoner medregnes under drømmer.

Dagrest og kompensasjon

Dagresten er den del av en drøm, som forbinder den med en erfaring eller en sinnstilstand fra dagen før. Det kan være en person, en tanke, følelse, anelse, sansning, erindring m.m., som assosiativt er spunnet inn i drømmebildet.

Prinsipielt vil enhver drøm ha en slik organisk forbindelse bakover. Dette skyldes to faktorer. For det første er vår bevissthetsprosess organisk. Den er ikke usammenhengende i absolutt forstand. De mentale og de følelsesmessige prosesser er forbundet etter assosiasjonslovene, hvilket medfører at drømmer vokser organisk ut av det stoff som utgjorde gårsdagens virkelighet. For det andre er drømmene, som Jung formulerte det, kompensativt til dagsbevissheten. Dagens og nattens sinn forholder seg til hverandre som ytterpunktene til en svingende pendel. Har man vært for høflig

om dagen, er man uhøflig i drømmen. Fortrengte følelser og tanker i dagens løp baner seg vei inn i nattens drømmer etc. Denne kompenserende stabiliserende svingningen mellom dagside og nattside gjør at drømmer prinsipielt vil være knyttet til noe som skjedde, eller til bevissthetsinnhold fra dagen før.

Dagresten kan imidlertid, som Freud påviste, gripe vilkårlig langt tilbake i fortida. Via momenter fra gårsdagen kan drømmen framkalle erindringer fra uker og år tidligere. Det fortidsrettede aspekt av drømmer kan gripe helt tilbake til barndommen, til fødselstraumet; ja, tilogmed urgamle kollektive erfaringer – og det som oppleves som fjerne tidligere liv – kan spille inn i drømme-fenomenet.

Ved assosiasjon til de enkelte drømmeelementer stadfestes dagresten, slik at en rekke erfaringer fra gårsdagen og fra drømmerens øvrige liv plasseres som den ene pol. Drømmens mening finnes da ved å forsøke å se den som en kommentar, en korreksjon, et supplement til disse erfaringer; slik sett oppleves drømmebildet som den kompenserende avbalanserende annen pol.

Dagresten hører til bevissheten, drømmer er det ubevisstes svar. Balansen mellom gårsdagen og drømmen oppnås ved å tilgodese begge poler, begge synspunkter: bevissheten representert ved dagrest-erfaringene er for ensidig; det ubevisste representert av drømmen i sin helhet er like så ensidig. Den organiske sum av begge, kompromisset mellom de to, utgjør en bedre balansert, syntetisk og overordnet posisjon. Ved dagresten er drømmen forbundet med gårsdagen. Poenget er at det alltid vil være ubevissthet å finne omkring begivenheter eller bevisshet-

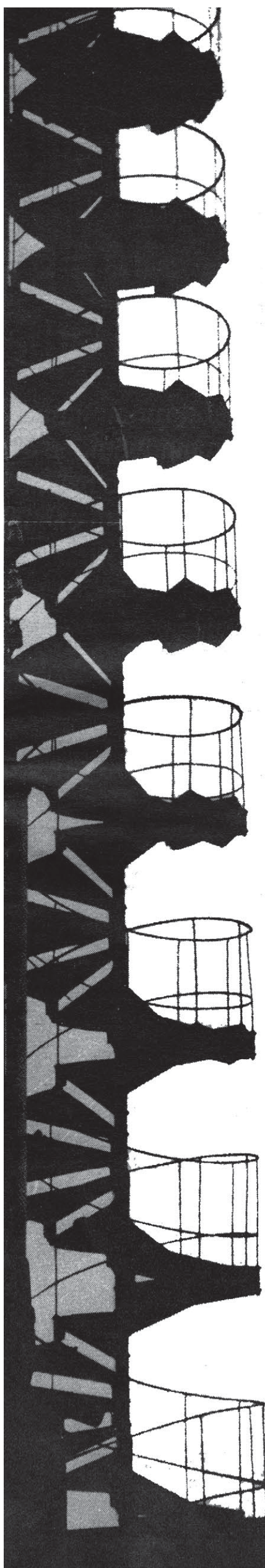
sinnhold fra dagen før – som drømmen via dagresten knytter an til. Hvis det ikke var ubevissthet – vi kunne tilogmed si: hvis det ikke var for *mye* ubevissthet omkring disse gårsdagens begivenheter – så ville drømmen ikke ha oppstått. Jeg møtte en bekjent i går og drømmer om natten at han stikker meg med en kniv. Ubevissheten er, at denne bekjente i grunnen såret meg. Men det har jeg ikke vært tilstrekkelig bevisst på; derfor kommer drømmen og viser meg det. Hvis et menneske i en situasjon reagerer totalt, er helt til stede, så vil situasjonen ikke kunne avle drømmer. Halvhet, høflighet, hemning, feighet, kort sagt ubevissthet eller delvishet er den nødvendige betingelse for at drømmene skapes.

Freud og Jung åpnet, all innbyrdes forskjellighet til tross, drømmeverdenen som beskrevet her. I Østen har man i uminnelige tider kjent denne grunnegenskapen ved drømmemekanikken, at den er kompenserende regulerende i forhold til bevissheten. Vi treffer denne oppfatning både i klassisk yoga, hos Buddhaghosa og i den tibetanske mystikk.

Innhold og holdning i drømmer

Skillet mellom innhold og holdning skal forstås på følgende måte. Drømmens *innhold* er de stemninger, følelser og emosjoner som er i drømmen, eller som drømmen avbilder. Disse følelser og stemninger er dels atmosfæriske, vagt utbredt gjennom drømmens elementer, dels er de fortettet i form av mennesker, trær, hus, dyr, natur osv.

Holdningen er drømmerens reaksjon på innholdet, det er aktørens adferd, den måte de enkelte deler av drømmen forholder seg til hverandre.

Man ser f.eks. en fryktinngydende løve i drømme. Innholdet er da både løven, den som ser, og stemningen (frykt). Holdningen er nå måten personen reagerer på overfor løven: han stivner av skrekk. Han flykter. Han kjemper. Han lukker øynene.

Drømmer er samlinger av ting, natur og personer med en duft av stemning. I dette sceneri eksponeres holdninger i form av handlinger og forhold.

Denne oppdeling av drømme-fenomener gir flere fruktbare muligheter for forståelse og integrasjon av drømmer.

La oss begynne med innholdssiden representert ved følelsen eller emosjonen. Som bekjent er drømmer ikke alltid og ikke alle steder like følelsesbetonte. De aller fleste drømmer har imidlertid scener eller bilder eller elementer, som rommer mest følelse. Dette er drømmens mest intense og derfor oftest klareste innhold eller symbol.

Man kan finne det umiddelbart, eller hvis drømmen er lang og variert ved å forestille seg at drømmen skulle ha en overskrift, eller at man skulle sende et telegram med drømmens hovedpunkter.

Når det stemningsmessige eller emosjonelle kjernepunkt er funnet, prøver man å oppsøke den samme følelse eller stemning andre steder i ens liv. Hvor har man ellers opplevd disse følelser av vrede, angst, sorg, glede?

Ved enkel sammenlikning mellom disse forskjellige situasjonene, der alle har samme følelsesmessige tone, vil drømmens mening ofte bli klar; uforståelige symboler eller bilder vil åpne seg via den følelse de utstråler, og som man kjenner fra andre våkne tilstander.

På tilsvarende vis kan holdningen i drømmen behandles. Man var kanskje uhemmet aggressiv i drømmen, og ved nå å sammenligne med de situasjoner hvor man i våken tilstand har vært åpenlyst aggressiv, kan man nærme seg en forståelse av drømmebildet.

Ved å bringe drømmens kompenserende karakter med i betraktning kan det framkomme ytterligere klarhet. Man var f.eks. redd i drømmen. Og angsten kjenner man fullstendig fra ens våkne liv. I drømmen var man redd for et uhyre, i det våkne liv er man kanskje redd for sine foresatte, men angsten er den samme. Dette betyr at selve angst-stemningen kanskje ikke er det kompenserende elementet. La oss anta at man i virkeligheten aldri trosser, aldri opponerer mot de foresatte. Så har man i holdningsforskjellen mellom drøm og virkelighet funnet drømmens kompenserende trekk. Drømmen sier: noe i deg kan godt angripe, du er ikke helt kuet; prøv neste gang å protestere når du føler angst for den foresatte.

Hvis omvendt holdningen uten videre er identisk i drømmen og i virkeligheten, kan man lete etter det kompenserende i følelsen. Man er pågående både i drømme og i virkeligheten. Men i drømmen hadde man medfølelse med den kaninen man støtte inn i, i motsetning til i våkenlivet hvor man aldri skjenker de mennesker man er pågående overfor en tanke. Atter er drømmen blitt klar. Medfølelse, sympatien, den dype sammenheng med andre er ubevisst, og drømmer søker å belyse dette mørke punkt.

Fordyper vi oss ytterligere i for-

ståelsen av holdningssiden i drømme, viser det seg to forskjellige områder hvor den særlig gjør seg gjeldende. Det første er det punkt, hvor drømmen ses fra. Vanligvis er drømmeren direkte tilstede i drømmen. Drømmerens tilstedeværelse i drømmen kaller vi drømme-jeget. Dette er den erkjennende instans, den del av våkenbevisstheten som har blitt igjen, og som er betingelsen for at drømmen overhodet kan registreres og huskes.

Drømmejeget kan være mer eller mindre aktivt i drømmen. Engasje-

bygget opp på en slik måte. Det lyder skritt bak én, man blir redd, går hurtigere, skrittene går hurtigere, angsten stiger, man våkner. Eller man møter noe fremmed, ukjent (mennesker, dyr, byer etc.), men det finner ikke sted noen nærmere kontakt. Enten våkner man eller drømmescenen avbrytes.

Denne meget hyppige holdning avspeiler at man står overfor noe ukjent i seg selv. Sider i personligheten som hittil har stått utenfor hverandre og adskilt, er i ferd med å bli brakt sammen. Situasjonen avbilder kampen mellom

den syntetiske enhets-søkende tendens på den ene siden og den adskillende oppdelende tendens på den andre siden. Noe i én ønsker integrasjon og kontakt; noe vil unnvike, vil bort fra konfrontasjon, vil sove i ubevisst adskilthet.

2) Den andre typiske holdningen er den negative kontakt: konflikt, kamp, sammenstøt, vredesutstråling, hat, drap etc. De to delene av personligheten – og derfor de to elementene i drømmen – har fått føling med hverandre. Det har oppstått friksjon.

Denne negative kontakt er å foretrekke framfor det utvekslingsløse møte, hvor det

ikke finner sted noen energimessig bevegelse.

To sider av personligheten, to adferdsmønstre eller to følelser, som tidligere ikke hadde noen kontakt med hverandre, kan ikke bringes til samarbeide uten konfrontasjon; et engasjert møte. Betingelsen for å nå fra oppdelt til enhet er friksjon, konflikt, lidelse. Denne indre konfrontasjon er videre den mulige betingelse for økt bevissthet.

For så vidt som høyere og klarere bevissthet er målet for menneskelig vekst må utviklingsprosessen forløpe fra opprinnelig ubevisst sovende enhet over adskillelse og konflikt mot høyere bevisst enhet og syntese.

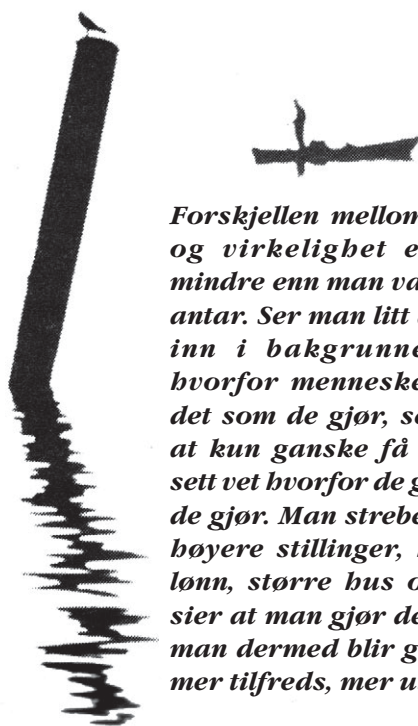
Ubevisstheten eller søvnen i mennesket er så omfattende at den også dekker

over deltheten. Jeget er således adskilt fra det ubevisste. Jeget eller bevisstheten utgjør vel ca. 10% av den samlede biologiske og psykiske energi som står mennesket til rådighet. Ikke bare er de resterende 90% ubevisst, men man er også ubevisst om at denne adskillelse – om enn i begynnelsen nødvendig – på et senere utviklingstrinn er absolutt veksthemmende. Således rager ubevisstheten ut over sin egen innholdsmessige del og dypt inn i bevissthetens holdning.

Hvis personligheten, den bevisste del, også i seg selv er delt, er ubevisstheten atter dominerende. Mennesket er f.eks. forskjellig i sine meninger, følelser og holdninger hjemme og ute. Igjen er adskillelsen klart veksthemmende, sett fra et høyere bevisst synspunkt. Disse to sider kan være diametralt forskjellige, tilsynelatende uforenlige, selv om de hver for seg er innenfor samme bevissthets omfang. Men ubevisstheten eller søvnigheten er atter her overordnet så lenge personligheten ikke er klar over det veksthemmende i dette arrangementet.

3) Den siste typiske holdningen i drømmer og i personlighetens indre dynamikk, er den positive forbindende kontakt. Drømmer om samarbeide, oppbygging, samleier, foring av dyr, regn etc. hører alle til denne kategori. Den positive kontakt avbilder den integrerende tendens, tendensen til samling og forening av personlighetens forskjellige deler, sider og krefter. Iakt-tas drømmeprosessen over en lengre periode hos det samme menneske, ses det at utviklingen fra 1) over 2) til 3) er en organisk struktur iboende drømmelivet. Når nye og ukjente figurer og temaer dukker opp i drømme, begynner det meget ofte med et møte, en art introduksjon uten ytterligere kontakt. Senere, når personligheten er blitt parat til denne nye selvkonfrontasjon, innledes den negative kontakt i form av kamper, konflikter, tvil, ambivalens etc. Hvis prosessen får lov å fortsette naturlig, vil den selv søke mot aksept og koordinasjon, slik at fenomener av positiv kontakt viser seg med derav følgende energifrigjøring, følelse av flyt, utvidelse eller vekst og befrielse fra splittelsen.

Seniofolket i Malaysia har utnyttet denne strukturen i drømmene. Man lærer barn, så snart de begynner å for-

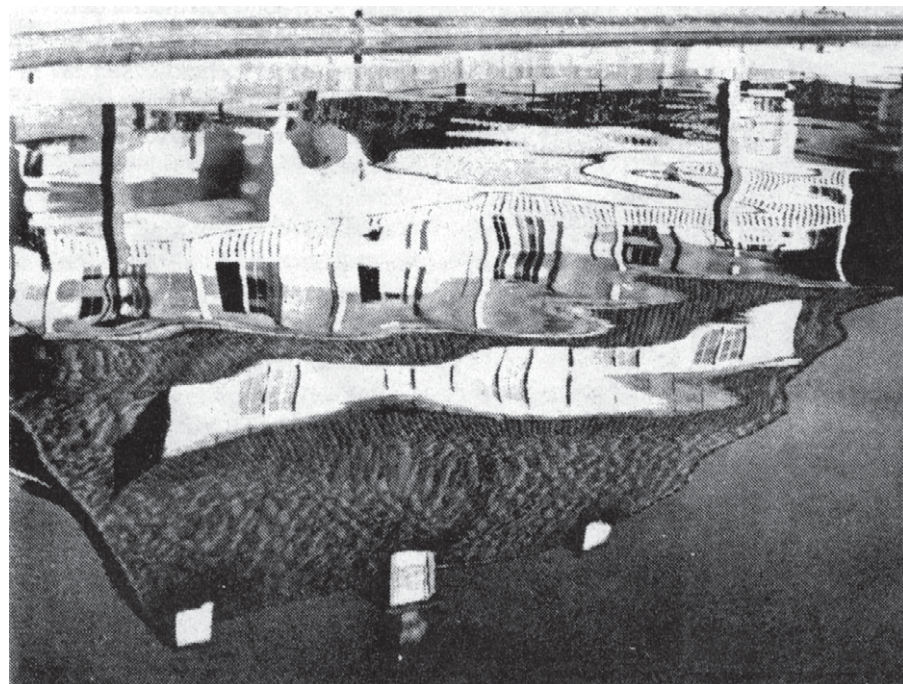
Forskjellen mellom drøm og virkelighet er mye mindre enn man vanligvis antar. Ser man litt dypere inn i bakgrunnen for hvorfor mennesker gjør det som de gjør, ser man at kun ganske få dypest sett vet hvorfor de gjør det de gjør. Man streber etter høyere stillinger, høyere lønn, større bus og man sier at man gjør det fordi man dermed blir gladere, mer tilfreds, mer utfoldet.

mentet i drømmen under selve drømmeprosessen er uttrykk for hvor mye drømmereren har forstått eller ant at drømmebildene skildrer drømmerens eget indre og (ofte grå) ytre liv. Hvis drømmejeget er meget passivt – et øye som ser, eller kun en slags kameralinse som drømmen utspiller seg foran – hvis drømmejeget er så fjernt og uengasjert tilstede, vil det normalt bety at drømmeren har ytterst dårlig kontakt med de sider av seg selv som avbildes i drømmen. Det er nesten som om disse deler av drømmen slett ikke vedkommer drømmeren. Et menneske er delt opp i mange deler, og utvikling vil si å skape sammenheng, skape koordinasjon mellom alle disse delpersonlighetene. Det kun betraktende, passive drømmejeget avslører stor ubevissthet omkring det faktum at drømmen avbilder drømmeren; passiviteten viser at mennesket mangler engasjement i seg selv, det har kun kontakt med få sider av sin egen helhet.

I alminnelige drømmer gjelder det derfor at jo mer aktivt drømmejeget tar del i drømmehandlingen, jo mer kontakt har mennesket med de sider av seg selv som drømmen omhandler.

Det andre området hvor holdningen manifesterer seg er i kontaktformene mellom de enkelte drømmedelene, eller mellom drømmejeget og den øvrige verden. Det er tre hovedformer:

1) Den mest uhensiktsmessige er at det ganske enkelt mangler kontakt. Det er et engasjement til stede, et nærvær, en følelse av at de forskjellige drømmedelene og personligheten angår hverandre, men det kommer ingen konkret utveksling istand. Mange mareritt er

telle deres drømmer, at de selv kan endre holdningen i drømmen og dermed dens forløp. Hvis et barn kommer med en drøm om et rovdyr, som barnet ble redd for, forteller de voksne barnet at rovdiret ville lære barnet noe, vise det noe, og at barnet neste gang skal prøve å møte dyret med denne positive innstilling. Eller et barn har hatt et mareritt om å falle ned. Det falt og falt, redselsslagen, og våknet innen det traff klippen nedenfor. Man forklarer nå barnet at selv om det hadde falt helt ned og hadde truffet klippen, så ville klippen gi noe av sitt vesen, sin livsopplevelse til barnet. At barnet neste gang skal la seg falle og huske på at klippen vil ta imot det.

På denne enkle måte kan man påvirke seg selv til å turde møte sitt indre ukjente univers. Man kan lære seg at aksept er den viseste vei hvis man vil vokse.

Det besynderlige er at denne framgangsmåte virker. Barn som ennå ikke har lært at man ikke kan påvirke drømmene har ikke store vanskeligheter med å forstå og følge denne framstillingen. For voksne står deres tro på at man ikke kan endre drømmer avgjørende i veien. Det krever en dyp inn-

sikt i drømmenes vesen eller det krever en spontan erfaring, for at en voksen vil påbegynne en slik trening.

Selve teknikken er enkel: før man sovner innøver man det enkle og selvfølgelig prinsipp: hvis jeg drømmer om noe fremmed og fiendtlig, heller kjempe enn å flykte, heller se det i øynene enn

Dagens og nattens sinn forholder seg til hverandre som ytterpunktene til en svingende pendel. Har man vært for høflig om dagen, er man uhøflig i drømmen.

å vende ryggen til. Og hvis jeg kjemper i drømme, eller hvis det kjempes, heller forsøke å slutte fred.

Omsatt til et gjeldene prinsipp for allmenn personlighetsvekst: heller se seg selv enn å lukke øynene. Heller slutte fred med seg selv enn kjempe med seg selv. Det hemmer og demper bevisstheten å lukke øynene, fortrenge, unnvike møtet med seg selv.

Utvikling i retning av integrasjon og videre i retning av høyere bevissthet har én grunnbetingelse: møtet til å se seg

selv presis som man er. Å skjule seg, sminke seg til eller forkle seg i roller og idealer, er en forsinkelse. Uansett prisen gjelder det å tore å se seg selv i sin eksistensielle nakenhet. Hvis man vel og merke ønsker utvikling. Fortrengning, overtatt moralitet, uoppriktighet overfor seg selv er omveier, som fører

inn i en uut-

tømmelig

labyrint av

illusjoner og

drømme.

Forskjellen mellom drøm og virkelig-

het er mye

mindre enn

man vanligvis antar. Ser man litt dypere

inn i bakgrunnen for hvorfor mennesker

gjør det som de gjør, ser man at kun

ganske få dypest sett vet hvorfor de gjør

det de gjør. Man streber etter høyere

stillinger, høyere lønn, større hus og

man sier at man gjør det fordi man der-

med blir gladere, mer tilfreds, mer

utfoldet. Og når et barn akkurat har fått

to is og nå maser om en ny, så kan vi

alle se at man ikke blir tilfreds og lykkel-

ig av å få en ny is. Hvis de første ikke

ga tilfredhet, hvorfor skulle så den

neste? – Bak slik streben etter mer og større ligger ukjente motiver, usette drivkrefter. Den alminnelige streben er ubevisst om seg selv, det er en art permanent drøm, som man kaller virkelighet.

Ved å beskjeftige seg meget med nattens drømmer, oppdager man en dag at drømmer er et meget omfattende fenomen. Man blir klar over at mye av det som regnes for virkelighet og våkenliv dypest sett er av samme art som drømmer: projeksjon av ens egen energi, tilsøring og symbolisering av det som rent faktisk er tilfellet. Vi drømmer våkne drømmer om lykke og tilfredshet, når bare det neste mål er nådd; men lykken viker som horisonten, den er ikke der, når målet er nådd så lokker den allerede fra det neste mål. Og dette er akkurat hva drøm er: en tilsøring av realiteten, en dempelse av bevisstheten, så all slags fantasier og projeksjoner kan utfolde seg.

Denne artikkelen er hentet fra Jes Bertelsens bok **Drømme, chakrasymboler og meditasjon**; utgitt på Borgen Forlag.

VI BLÅSER STØVET AV TIDLØSE BØKER:

Det Uferdige – tekster om opprør og undertrykkelse

“EN KULTBOK BLANT RADIKALE SAMFUNNSFORSKERE”

Hva er betingelsene for dannelsen av et opprørsk alternativ innen ulike grupperinger i samfunnet? Enn videre, hva er det som får et alternativ til å utvikle seg fremfor å forstene, bli sugd opp i det etablerte og miste sin ideologiske sprengkraft?

Og på den annen side, hva kjenner tegner undertrykkelsen og disiplineringen av de tendenser i samfunnet som kan tenkes å bidra til et opprørsk alternativ?

Thomas Mathiesen – professor i retts-sosiologi – tar i essaysamlingen “Det uferdige” opp slike problemstillinger til drøfting. Tekstene “Om det uferdige”, “Om aksjonsforskning” og “Om det negative” går direkte på opprørets betingelser, om å hele tiden være i bevegelse, om å igangsette en prosess som aldri blir sluttført, som aldri når sluttpunktet, der det alltid fremstilles skissemessig antydende løsninger, om ikke å la seg fange i det etablerte samfunns premisser for hva som er “fruktbart”, “realistisk” eller “positivt”. Dette fordi man da lett kan suges opp i systemet og på den måten “ufarliggjøres” – eksempelvis progressive psykologer eller sosionomer som går inn i fengselsvesenet for å forandre det til et menneskelig sted. Det tar ikke lange tiden før de er blitt “systemtro og ansvarlige” – bundet på hender og føtter.

“Om aksjonsforskning” og “Om organisering av de utstøtte” knytter også ann til temaer omkring forskningens rolle, pendlingen mellom teori og feltarbeid og dennes potensiale når det gjelder sosial forandring og de utstøtte gruppers evne til å reise seg og tale med egen

stemme, makten midt imot. Nærliggende eksempler på det siste kan kanskje være organisasjoner som PION og KROM, jfr. Gatevisa nr. 151 og nr. 153.

“Makt og motmakt” – essayet er egentlig en kommentar til Maktutredningen som kom på slutten av 70-tallet, sentrale begreper her er makt – motmakt - avmakt. Et prinsippielt utgangspunkt for Mathiesen er at makten hviler på avmakten. Heretter vendes perspektivet over til å se på hva som kjennetegner undertrykkelsen og disiplineringen av opprøret i samfunnet. Gjennom tekster som “System og disiplinering” og “Den skjulte disiplinering” antyders strategier og mekanismer som tøyler og ensretter individene innen dets rekkevidde.

Mot slutten avrundes så boken omtrent der det startet igjen, “Om det negative”, den utelukkende opphevende reform hvor alternative tiltak ikke inntar det opphevedes plass - slik at det bare ytterligere bidrar til systemets opprettholdelse.

For de frihetlig orienterte, autonome individer iblant oss, er Thomas Mathiesens observasjoner og erfaringer fra sitt arbeide absolutt verdt å spandere noe tid og oppmerksomhet på. Som en deltager på et seminar Sosialhøyskolen arrangerte uttrykte det; “Det er virkelig blitt en “kultbok” blant radikale samfunnsforskere”.

THOMAS MATHIESEN : Det Uferdige. 152 sider. Pax-forlag, Oslo 1992.

Pernille Skånes

BOKCAFÉEN JAAP VON HOUYSMANDS MINDE

★ ANARKISTISK POSTORDRE ★

Bøker:

☐ Daniel Guerlin: *Anarkismen*

- En bra og mye lest introduksjon 50,-

☐ Britta Gröndahl: *Frihetlig*

kommunism i praktiken - Om den spanske revolusjon 1936-39 da mye av Spania var et fungerende anarki, på tross av krigen mot fascistene 50,-

☐ Murray Bookchin: *Veier til en grønn framtid - hvordan bygge samfunnet på nytt* 50,-

☐ Michael Bakunin: *Centralism eller självförvaltning* - Tekstutvalg av den legendariske anarkisten 59,-

☐ Alexander Berkman: *The Bolshevik Myth* - Skildringer fra den desillusjonerende reisen hans gjennom revolusjonens Russland 59,-

☐ Svakoisky/Koehnline: *Gone to Croatan - Origins of North American dropout culture* - Historien om nybyggerne som droppa ut og levde med indianerne, opprør mot den voksende statsmakten m.m. 115,-

☐ Emma Goldman: *Den dansande agitatorn* - Tekstutvalg av den kjente anarkisten og feministen 50,-

☐ Chomsky/Herman: *The Washington Connection and Third World Fascism* 160,-

☐ William Godwin: *Eiendom - Om politisk rettferdighet* - Den mektige avsluttende delen av en av de første anarkistenes hovedverk 65,-

☐ Slik vil jeg betale:

☐ Oppkrav. Kr. 50 i porto og gebyr kommer i tillegg.

☐ Forskudd til postgirokonto 0814 4280335 + 20 i porto

☐ Jahve & Johanson: *Guds lille*

brune - Hedningsamfunnets samling av de mest pinlige bibelsitatene, med festlige kommentarer attåt 70,-

☐ Pia Laskar (red):

Anarkafeminismen - For alle jenter (og gutter!) med bein i nesa 70,-

Pamfletter/Hefter

☐ Purchase: *Det anarkistiske samfunn og veien dit* 5,-

☐ Bookchin: *Øko-Anarkismen* 15,-

☐ Mett: *Kronstadt 1921* - Om den russiske revolusjons siste skanse mot bolsjevikenes kontrarevolusjon 20,-

Aviser/Blader

☐ Giljotin nr.9 febr 1996 - Autonom avis fra UFFA-huset i Trondheim 15,-

☐ AntiFascistisk Aksjon nr 8 - for militant revolusjonær antifascisme 10,-

☐ Organise! winter 1996 - Britisk anarko-kommunistisk blad 10,-

☐ Svart Fanteri nr. 3 vår 1996 -

Anarkoblekke fra Lillestrøm 10,-

☐ Bokcaféen Jaap's gratis bokliste

Navn:.....

Adr.....

Postnr/

Sted.....

Tlf.....

Klipp ut annonsen og send til:
Bokcaféen Jaap, Hjelmsgt. 3, 0355 Oslo
Åpent Man-Fre kl. 16-20 Tlf. 22660130

NYTT HÅP FOR
RUSMISBRUKERE?

ibogain

Det hallusinogenet stoffet ibogain sies å fjerne trang til stoff hos heroin-, alkohol- og kokainmisbrukere. Opiatmisbrukere slipper å få abstinens. I USA er det satt igang forskning på ibogain i regi av National Institute on Drug Abuse.

Av Bodil Bevissthet

Ibogain er et hallusinogent stoff fra det sentrale Vest-Afrika. Ibogain kommer fra roten av en plante, Tabernanthe iboga, og brukes i ritualer i noen stammereligioner, blant annet i Bwiti- og Mbiri-kultene. Planten brukes tradisjonelt til initieringsritualer, men også av jegere som konsentrert må sitte stille og vente på bytte i opptil to døgn i strekk. Selv om ibogain har vært kjent i vesten en stund, har det inntil nylig vært et lite utforsket stoff.

Den første vestlige som forsket på de psykoaktive sidene av stoffet var den chilenske psykiateren Claudio Naranjo. Han prøvde ut ibogain på 30 pasienter og utga boken "The Healing Journey" om dette i 1973. "Ibogain passer best til å utforske fortiden, i motsetning til MDMA, som passer best for å klargjøre nåtiden" skrev han. Han mente at ibogain gir pasienter tilgang til tidligere minner og følelser, og at det samtidig tillater dem en ekstraordinær grad av symbolsk objektivitet. Objektiviteten hjelper dem til å sette hendelser og følelser i rett sammenheng, og gjøre framskritt som ville ta måneder eller år med tradisjonelle terapeutiske prosesser.

Howard Lotsof er en av de som har gjort mest for å gjøre ibogain kjent i vesten. I 1962 var den 19 år gamle amerikanske heroinmisbrukeren Lotsof på jakt etter nye rusopplevelser. Han fikk tak i ibogain fra en rusmiddelforsker som ryddet i kjøleskapet. Stoffet ga Lotsof fargerike tredimensjonale visualiseringer, og holdt ham våken i tre timer. Etterpå oppdaget han at det underlige stoffet hadde fjernet trangten hans til å ta heroin, og også fjernet alle abstinenssymptomer. Lotsof ga deretter ibogain til syv andre heroinmisbrukere, og fem av dem slutta å bruke heroin etter ibogainopplevelsen. På dette tidspunktet hadde verken Lotsof eller de andre hatt planer om å slutte med heroin.

Lotsof bestemte seg senere for å arbeide for å gjøre ibogain tilgjengelig for folk med avhengighetsproblemer. I 1986 startet han NDA International, et firma som skulle fremme forskning på ibogain, og eventuelt markedsføre det som Endabuse. Mellom 1985 og 1992 klarte Lotsof å få innvilget tre patenter på metoder for ibogainbehandling av rusmisbrukere: mot opiatavhengighet i 1985¹, mot kokainavhengighet i 1986² og

Hvordan virker ibogain?

Ibogain kan ikke sammenlignes med metadon. Metadon kurerer ikke opiatavhengighet, det er selv et opiat. Blir man behandlet med metadon så er man avhengig av metadon. Ibogain er ikke et substitutt for andre stoffer, man blir ikke avhengig av det, og trenger ikke å ta det jevnlig.

Stoffet virker ganske ulikt andre hallusinogener. Virkningen er todelt. At ibogain fjerner abstinens overfor heroin, og fjerner trangten til å bruke kokain og alkohol, skyldes at stoffet manipulerer en rekke mekanismer i hjernen, stoffet binder seg bla. til enkelte reseptorer og påvirker dopaminsystemet. Den andre effekten, som gjør at brukerne oppdager destruktive atferdsmønstre hos seg selv og deretter endrer livsførselen sin mer eller mindre varig, blir av noen tilskrevet stoffets hallusinogene virkning. Forskerne forstår ikke ibogains virkning helt ennå, så dette er høyst usikkert.

Brukerne beskriver ibogain som en intensiv form for maraton-psykoterapi. Lotsof har sagt at effekten er som å gå

brukt for moro skyld. Det må også påpekes at virkningen av ibogain varierer fra individ til individ.

Tilgjengelighet

Ibogain er forbudt i USA siden 1967, og klassifiseres der på lik linje med heroin, LSD og hasj. Men verken planten eller stoffet er lett tilgjengelig i USA - tilsammen er det kun beslaglagt 4 gram ibogain i USA i løpet av 20 år. Det er imidlertid mulig å lage ibogain syntetisk, så til tider har det dukket opp på det svarte markedet til tider.

Ibogain er ikke ulovlig i Norge. Det er ikke engang nevnt i «Narkotikalista» til Rusmiddeldirektoratet. Det skyldes at Verdens Helseorganisasjon (WHO) ikke har klassifisert ibogain for å være farlig, sies det fra narkotikapolitiet.

Men ibogain har vært lettere tilgjengelig i Europas mest narkolibere land, Nederland. The International Coalition for Addict Selfhelp (ICASH) har hjulpet en del amerikanske heroinmisbrukere over til Nederland for å få behandling der under legeoppsyn. Over en fjerdedel av disse misbrukerne var fortsatt rusfrie etter 6 måneder, ytterligere 40-50 prosent klarte å være rusfrie når de i tillegg fikk hjelp av andre behandlingsformer. 20-30 prosent vendte tilbake til misbruk før en måned hadde gått. De som har fått ibogain flere ganger har generelt fått mye bedre resultater enn de som kun har fått det en gang.

Nå skal det imidlertid sies at ibogainbruk også er forbundet med store problemer. Ei heroinavhengig jente som fikk ibogainbehandling i Nederland døde. Denne tragiske hendelsen har reist usikkerhet om hva som kan regnes som en trygg dose av ibogain. Forskerne forstår ikke helt hvordan stoffet virker enda, og en mulighet er at det er kjønnsforskjeller i måten stoffet nedbrytes i kroppen på. Det foregår nå intensiv forskning for å finne ut mer om ibogains giftighet. Behandlingen i Nederland er stoppet inntil videre.

Det er altså slett ikke sikkert at ibogain er noen vidunderkur. Vi får håpe at det gjøres mye seriøs forskning på området, så kan kanskje heroin-, kokain- og alkoholmisbrukere få bedre hjelp til å komme ut av stoffkjøret. Dessverre er det fortsatt tabubelagt å forske i psykedeliske stoffer, så det kan ta lang tid.

Noter:

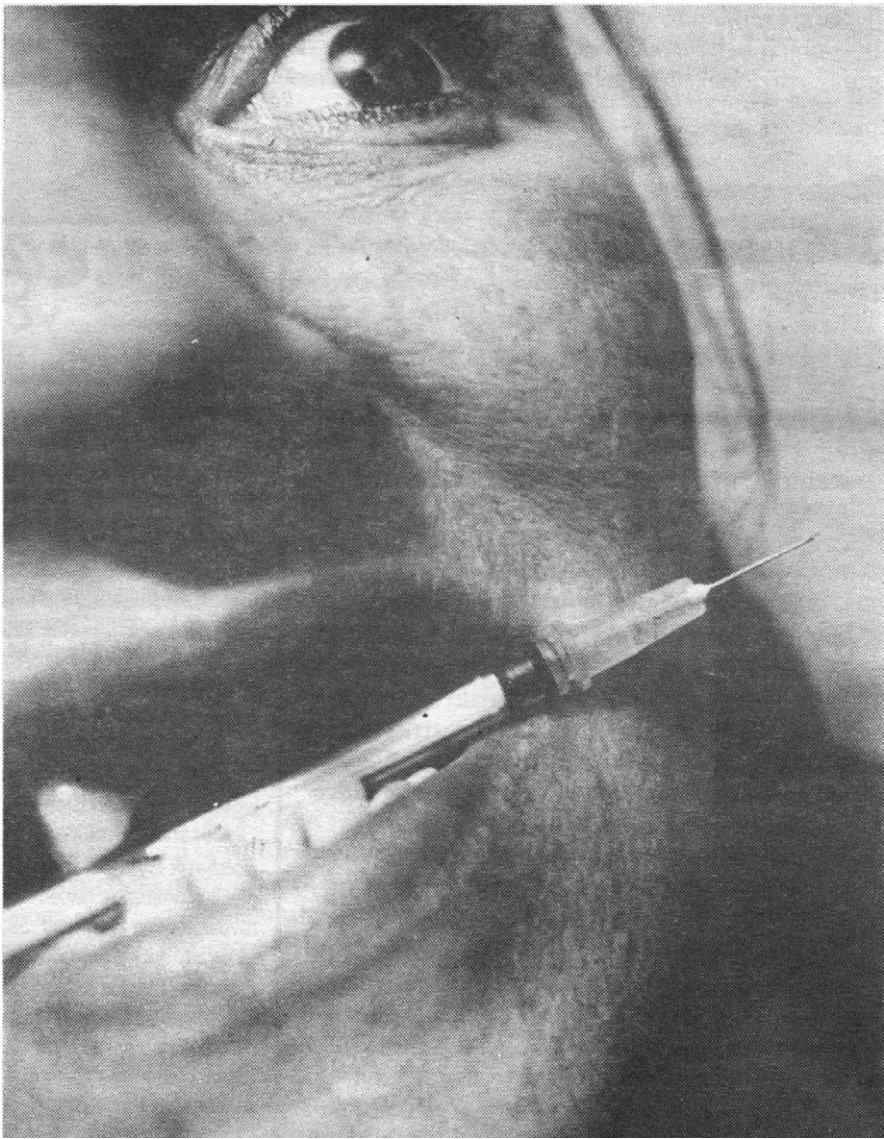
- 1) U.S. patent 4,499,096
- 2) U.S. patent 4,587,243
- 3) U.S. patent 5,152,994

Kilder:

The Philadelphia Inquirer 07.07.92.
Barbara Judd: Ibogaine, Psychotherapy, and the treatment of substance-related disorders. Nov. 19, 1994.
Alexander Highcrest: Ibogaine - the end of heroin withdrawal?
Winifred Rosen, Andrew Well: From chocolate to morphine.
High Times mars 92.

Mer info:

International Coalition for Addict Self-Help, Po. Box. 20882, NY, NY 10009, USA.
Multidisciplinary Association for Psychedelic Studies (MAPS) 1801 Tippah Ave., Charlotte, NC 28205 USA.
NDA International Inc, Po.Box 100506, S.I., NY 10301-0506, USA.

mot blandingsmisbruk i 1992³.

Vitenskapsfolk har vært skeptiske til Lotsofs påstander om ibogains virkninger, men flere nye undersøkelser har støttet opp under dem. Stanley D. Glick ved Albany Medical College fant i 1991 ut at morfinavhengige rotter som selv kunne kontrollere morfininntaket sitt brukte mindre morfin eller stoppet å bruke morfin etter å ha fått en dose ibogain. Cappendijk og Dzolijk fikk samme resultat med kokainavhengige rotter, og påviste også at gjentatte doser med ibogain ga enda bedre resultater. National Institute on Drug Abuse i USA har også fattet interesse. De klarte tilslutt å få tillatelse fra FDA til å starte opp amerikanske eksperimenter, og har hatt et forskningsprosjekt gående siden 1992.

igjennom 10 år med psykoterapi på tre dager: "Du suser igjennom ditt eget livs beslutningshistorie: Wow! Jeg gjorde det når det var fire andre ting jeg kunne gjort isteden! Zap. Ny situasjon".

De hallusinogene virkningene kommer i flere faser: De første fire til seks timene er en visuell fase. Man gjenopplever fortidige hendelser - noen beskriver det som å "se" sitt eget liv som en film på øyelokkene. Deretter kommer en fase hvor man vurderer disse opplevelsene intellektuelt. Etterpå blir en ny forståelse av minnene integrert i brukeren. Til slutt faller man i søvn.

Ibogain er sterkt stimulerende, og ibogain-trippen beskrives som utrolig slitsom og krevende. Skal man tro brukerne er ikke ibogain noe man ville

Gateavisas GULE SIDER 1996

Organisasjoner, foreninger og grupper.

Anti-Fascistisk Aksjon (NO)

Militante antifascister med et antikapitalistisk utgangspunkt som går inn for å knuse nazistisk aktivitet gjennom direkte aksjon og full konfrontasjon - nazistene skal kjeppjages der de prøver seg. Gir ut blad med samme navn.

AntiFascistisk Aksjon, P.R. St. Olavs Plass, 0130 Oslo. Tlf: 22114180. Fax 22112349. Tipstelefon 920 33659.

Aksjon Stopp Nazistene (NO)

Den breie felleskampanjen for alle antinazistiske krefter i landet, betående av fagforeninger, antirasistiske organisasjoner og politiske partier. Holder stands og foredrag på skoler og arbeidsplasser, organiserer demoer m.m. Inviter dem! *Aksjon Stopp Nazistene, Thv Meyers gt 50 E, 0555 Oslo. Tlf: 22084788*

Alcor (USA)

Interesseorganisasjon for folk interessert i cryonics, dvs. nedfrysning av kroppen/hjernen etter at døden har inntrådt slik at man kan vekkes opp igjen når teknologien har utviklet seg litt videre. Alcor både informerer om og gjennomfører nedfrysning. Alcor gir ut *Cryonics Magazine* kvartalsvis. Abo \$20 pr. år, gratis for medlemmer. *Alcor Life Extension Foundation, 7895 E. Acoma Dr., Suite 110, Scottsdale AZ 85260, USA.*

Alcor (UK)

Britisk cryonics-organisasjon, avdeling av Alcor (USA). Godt utstyrt med egen bygning og laboratorium. Ingen pasienter har imidlertid blitt lagret i Storbritannia hittil.

Alcor UK, Unit 18, Potts Marsh Estate, Eastbourne Road, Westham, East Sussex, England

Alternativt Nettverk (NO)

Sewage-nettverk for mer eller mindre desperat søkende men alltid like pengesterke Moderne Mennesker, komplett med tarmskyllingsworkshops, forelesninger for healere (helelere?) og neosjamanistiske eskapader, men også UFO-kultus og Evig Lys. Tidsskriftet deres kan på gode dager være et fantastisk studium i okkult snodighet.

Alternativt Nettverk, Normannsgate 47 D, 0655 Oslo

Aniara (NO)

Studentenes science fiction forening i Oslo . For 100,- for to semestre får man en rekke møter og filmkvelder på Blindern, et nyhetsbrev og tidsskriftet «Algernon» flere ganger i året. Alle kan bli medlemmer ,ikke bare studenter.

Aniara, Postboks 38 Blindern, 0313 Oslo. Epost: juno@davy.uio.no

Arthedain (NO)

Norges Tolkienforening, åpen for alle som er opptatt av Tolkiens bøker spesielt og fantastisk litteratur generelt. Utgir Tolkien-tidsskriftet "Angert-has". Medlemskap + abo. kr. 85 pr. kalenderår.

Arthedain - Norges Tolkienforening, Boks 37 Blindern, 0313 OSLO. Pg: 0826 06 14321.

NORMAL (NO)

Norsk Organisasjon for Revurdering av Marihuana Lovgivningen Jobber for å legalisere all bruk, salg og produksjon av cannabis i Norge, og for å spre saklig informasjon om cannabis i Norge uten å oppfordre til bruk.

NORMAL, Hjelmsgate 3, 0355 Oslo.

Levende Rollespill

Dette er en blanding av improvisert teater og et spill - det finnes intet manus. Men scenen for denne «leken» har ofte et areale på flere kvadratkilometer, det varer over flere dager og det er ingen tilskuere til stede. Miljø og stemning er poenget. Alle som deltar spiller en rolle med en gitt personlighet tildelt av de ansvarlige for spillet, så man kan spille f.eks. megaloman småkonge eller snokende privatdetektiv og må skaffe seg kostyme deretter. De ansvarlige forbereder konflikter, «plot», mål spillerne skal nå etc., for således å holde handlingen igang. Drives som oftest non-profit, men arrangørene krever en mindre avgift fra spillerne.

Ravn (NO)

Har som formål å fremme interesse for og kunnskap om middelalder og historie. Hver sommer avholder Ravn en simulering (levende rollespill) med eventyrramme for hundre til

tohundre deltakere, og om vinteren arrangeres en simulering med historisk- eller saga-ramme med ca. åtti deltakere. Ravn arrangerer også mindre rollespill basert på krim, UFO-litteratur, mafiavirksomhet, politikk og økonomiske intriger. Årets sommersimulering avholdes 29. juli - 3. august. *Ravns Sommersimulering 1996, Henrik Sørensv vei 7, 1056 Oslo. Epost: hansmo@telepost.no*

Nosferatu (NO)

Disse avslutter sin simulerings-trilogi til sommeren, og er orientert rundt en fiktiv og eventyrlig middelalder med vetter og skrømt og levende døde som naturlig ingrediens. Det er intet krav at man har deltatt på de to første. Arrangementet avholdes 15.-20. juli, men avgiften må betales før 1. april. *Nosferatu, Postboks 12 Blindern, 0313 Oslo. Tlf: 22 04 14 74*

Chaos Cult of Cthulhu 33 (NO)

Ubeskrivelig og ekkel kult, utgrunnelig, vanhellig, blasfemisk mot enhver bevissthet. Forferdelig, men åpenbarende. *Chaos Cult of Cthulhu 33, c/o Mikkelsen, Tømmerveien 20, 2400 Elverum*

Det Norske Hednings-samfunnet (NO)

Organisasjon som arbeider imot skadelig religion, dvs. først og fremst imot kristendommen og kirken, men også imot fundamentalistisk islam. Et radikalt alternativ til Humanetisk Forbund. *Det Norske Hedningesamfunn, St. Edmundsvei 39 c, 0591 OSLO. Tlf: 22 63 15 12.*

Disciple Punks (NO)

Alternativ kristen kommando-gruppe, med piercinger i ørene og håndflatene. Stigmatiseres sikkert blant andre pønx, men slik er det jo å være kristen. Har utgitt kassetten «Jesus Hits», og vil i løpet av februar gi ut første nummer av bladet Byindianer'n. Christ rules ok!

«Jesus Hits» er en kassetts-utgivelse som tilfredsstiller behovet for å kombinere andakt

siden det er en enkel sak å finne organisasjoner på nettet når man kjenner navnet deres. Men på Gatevevet kommer det flere links.

Gule Sider III er på planleggingsstadiet. De vil blant annet inneholde en oversikt over internasjonale kulturkontakter og folk som kan tilby gratis husvære i andre land, og kanskje også utradisjonelle reiseoperatører. Send inn tips...

med fuzzgitar av den kjappe og tilsynelatende satanistiske sorten. Kassetten er et levende bevis på at Satanrock og Kristus-rock er to sider av samme sak; nemlig Gud og dårlig lydkvalitet! Kjøp den – den er ubetalelig gratis og gir deg fluksens billett til Heavvyriket!

Disciple Punks, Tony Wangdu, Brobekkveien 45, 0583 Oslo. Tlf: 90 04 7777 (Tony)

Dragon Rouge (NO)

Satangruppe. Hvis du går med planer om å døpe ditt barn i Lilliths navn, kan dette være menigheten for deg. Det sies at de avholder åpne møter i kjelleren av en nedlagt kirke, der de skumle-mumler og driver opplæring i SVART ugga-bugga.

Dragon Rouge, v. Thomas Karlsson, Hökvägen 7, 147 34 Tumba, Sverige

Elektronisk Forpost Norge (NO)

Norsk avlegger av Electronic Frontier Foundation. Opptatt av medborgerskap og juridiske rettigheter i cyberspace, personvern og kryptering. EFN har som mål å bidra som ressursbase og pådriver for den informasjonspolitiske dagsorden, og arrangerer temamøter og debatter og driver elektroniske fora. *Elektronisk Forpost, c/o Thomas Gramstad, Drammensveien 67, 0271 OSLO. Tlf: 22 44 36 83. E-post: efn-stud@math.uio.no.*

Ethical Consumer (UK)

Den britiske storebroren til Stiftelsen Etisk Forbruk. *Ethical Consumer, ECRA Publishing Ltd, 16 Nicholas Street, Manchester, M1 4EJ, Storbritannia.*

Etisk Forbruk (NO)

Gir ut det politisk uavhengige tidsskriftet Etisk forbruk, som gir lesere en mulighet til å vurdere produkter fra selskaper det har blitt reist kritikk mot (som Nestlé, Pepsi, Texaco/Hydro). Således skal man kunne utnytte forbruker-samfunnets egne teknikker (konsum) til å nå politiske mål, f.eks. gjennom boikott og brev-stormer. Abonnenment fra 75,- for 4 nummer. Etisk Forbruk, Gruegata 23A, 0652 Oslo.

FABO (NO)

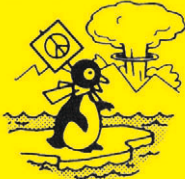
Foreningen for alternative boformer Bindeledd for folk interessert i alternative boformer. Gir ut nyhetsbrev, arrangerer seminarer etc. FABO, c/o Alternativt nettverk, Normannsgt. 47 D, 0655 OSLO.

Fargerike Mennesker (NO)

Ønsker å skape aksept og toleranse for alternativ personlig framferd, for fetisjer - og ikke bare seksuelle sådanne. Gir også støtte til folk som har fått problemer p.g.a. sin framferd. Avholder lukkede fester/møter hver lørdag, og åpne fester første lørdag i måneden. Utgir medlemsblad. Fargerike Mennesker, Postboks 617 Sentrum, 0106 Oslo

Folkemakt (NO)

En forholdsvis ny gruppe med klassekamporienterte frihetlige sosialister i Oslo, som tar utgangspunkt i arbeiderklassen og dens kultur for å organisere til kamp mot de rike. Folkemakt, Poste Restante, St. Olavs Plass, 0130 Oslo

Folkets Motstands-Bevegelse (NO)

Det Kristne Alternativet! "Som våre forfedre på Eidsvoll skal vi forsvare fedrelandet, enige og tro til Dovre faller!" Konspiratorisk orientert motstand mot den såkalte rasistisk sionistiske mafia i Norge. Ønsker ikke å bli plassert i selskap med høyreekstreme antisemitter, men mener likevel at Mossad i samarbeid med amerikanske jøder styrer Norge, verdensbanken og verdens-økonomien i sin helhet bl.a. gjennom Frimureriets dunkle

KROM (NO)

Norsk forening for kriminalreform

En partipolitisk og religiøst uavhengig forening som søker å påvirke til en menneskeverd og hensiktsmessig kriminal-politikk. Dette gjennom a) å arbeide for å avskaffe reaksjons-systemet i sin nåværende form, og motarbeide at nye fengselslignende systemer eller tvangsordninger oppstår; b) på kortere sikt å arbeide for reformer i straffesystemet og fengselsvesenet som kan redusere skadevirkningene av frihetsberøvelsen; c) å tjene som talerør for nåværende og tidligere fanger og fremme deres generelle rettigheter og krav. KROM gir ut bladet KROM-Nytt (s.d.).

KROM, Postboks 6740 St. Olavs plass, 0130 Oslo

Global Ecovillages Network (INT)

Nettverk for økologiske bo-prosjekter verden over. GEN, c/o Hamish Stewart, GAIA Villages, Skyumvej 10 I, DK-7752 Snedsted, Danmark.

Kampanjen Mot Verneplikt (NO)

Totalnekternes nettverk i Norge, med aktivitet også i Sverige og Finland. Tilknyttet den internasjonale krigsmotstanderorganisasjonen - War Resisters' International.

Bytteringer

En valutaløs form for bytting av tjenester, der alle medlemmene yter etter evne og nyter etter hva man har gjort seg fortjent til: Jeg passer unger for deg, du låner bilen din til meg. Ofte bruker man en annen kvantitativ størrelse enn penger for å måle arbeid opp mot hverandre, der tungt kroppsarbeid godt kan være mer verdt enn lettere hjelp med kryssord.

Charlottenlund & Brudalen byttering v/ Guttorm Nilsen, Boks 90, 4912 Gjeving
Ås/Frogn Byttering v/ Solveig Viste, Skogv. 17, 1430 Ås
Nesodden byttering v/ Daniel Scheidegger, Tangen Terrasse 42, 1450 Nesoddtangen
Byttingen Grønne Penger v/ Guttorm Nilsen, PB. 90, 4912 Gjeving
Kristiansand Byttering v/ Kaia Hammersvik, Kokleheia 69 A, 4630 Kristiansand
Lademoen Servicesentral v/ Tore Angeloff, Østersundg. 1, 7042 Trondheim
Nardo Frivillighetssentral v/ Svein Olav Aarlott, Klæbuvn. 177, 7031 Trondheim
Vestlia Byttering v/ Mona Spjøtvoll, G. B. Scheldrupsv. 4, 7033 Trondheim

H.E.M.P (USA)

Help End Marijuana Prohibition «Hamp, for å få klodens ressurser av papir, naturfibre, brennstoff, mat og medisiner til å vare lenger, eller drivhus-effekten – velg en av delene» Internasjonal legaliserings-bevegelse som ikke bare fokuserer på rusmiddelsproblematikk. HEMP, 5362 Van Nuys Blvd., Suite 210 Van Nuys, CA 91401, USA

Ja til Legal Cannabis (NO)

Se annet sted i bladet for om-tale. Eller skriv for å få vite mer. Ja til legal Cannabis, Postboks 48, 1355 Bærum Postterminal.

Juss-Buss (NO)

Dette er jus-studentene i Oslo sitt tilbud om gratis juridisk assistanse. De kan gi privatper-soner muntlige og skriftlige råd samt representere klienter overfor private og offentlige motparter. Juss-Buss tar i ut-

gangspunktet alle typer saker bortsett fra saker om strafferett og om skatt/avgift. De er dog spesielt orientert rundt 4 grup-per: Innvandrergruppa (f. eks. oppholds- og arbeidstillatelse); boliggruppa (leietakers rettigheter); fengselsgruppa; sosial- og arbeidsrettsgruppa (forhold til abeidsgiver el. overfor so-sial-/trygdeetat). De tar i mot henvendelser mandag kl. 10-15 og torsdag kl. 17-20. Juss-Buss gir også ut Fangehåndboka, som er en håndbok om fangers juridiske rettigheter. Juss-Buss, St. Olavsgate 29, 0166 Oslo. Tlf: 22 85 18 50. Fax: 22 85 18 70.

NORML (USA)

Legaliserings- og lobbygruppe som oppsto på 70-tallet, arbeider for å legalisere marijuana for privat og medisinsk bruk. Her finner du golfspillende psykedelikere, bestøvede professorer, batikk-agronomer, Cheech & Chong og zen-kapitalister, alle har de slitt buksebaken på nisseberg over hele verden.

NORML, 2001 (S)St., N.W. Ste 640, Washington D.C. 20009 USA.

Kvinner for porno (NO)

Alternativ kvinneorganisasjon for "intelligente, oppegående unge liberale piker". Kvinner for porno vil bla. utarbeide et 10-punktsprogram for porno-bransjen som skal ta avstand fra vold og overgrep, ufrivillig deltagelse og barneporno, og vil søke å få representanter for pornobransjen til å skrive under programmet. Ønsker også å "utarbeide materiale som ettertrykkelig setter ven-streradikale humørløse kvinne-sakshurper på plass". Motto: "Kvinner for porno gjør det fordi det er moralsk riktig!" Kvinner for porno, c/o Nyliberalen, Pb. 6674 St. Olavs plass, 0129 Oslo.

Landsforeningen for lesbisk og homofil frigjøring (NO)

LLHs formål er et samfunn der mennesker kan leve ut sin les-biske og homofile kjærlighet og seksualitet på egne premis-

MAPS (USA)

Multidisciplinary Association For Psychedelic Studies Medlemsbasert organisasjon som arbeider for å fremme forskning på psykedeliske stof-fer for bruk innen psykoterapi, smertestilling, sjamanistisk helbredelse, hjerneforskning etc. MAPS hjelper vitenskaps-menn å finansiere og å få tillatelse til psykedelisk forskning på mennesker. Gir ut et kvartalstidsskrift. MAPS fi-nansierer for tiden seriøs ecstasy- og ibogain-forskning i USA. MAPS Inc., 1801 Tippah Avenue, Charlotte, NC 28205, USA.

ngstskrk

Lingua Libre Alz dyrdfuijk sam ilsopo bas-ing-jippijajai kosmofnord-kaotikum. Taz Meier & Taz Meider & Taz Mahal snybelkadaver yhy Bob vibronom. FF (A) grimns nogreven totalmegazoiid konsonantmonopol, fombs po oper gif trbng - brzj! X!Src prst skrz krk! Brogatt mut Ollevolagebi, Postepanasto)resestassverahi, 2001 Vjedno Pivo, Prozim

NOAH (NO)

Arbeider for å spre informa-sjon om dyrs rettigheter. Kjem-per mot dyreforsøk og står for vegetarianisme. NOAH, Grønland 26, 0188 Oslo.

Nordiske kvinners fredsnettverk (SKA)

Kvinnenettverk som forbinder grupper og enkeltpersoner innen freds-, antikjernekraft-, miljø- og solidaritets-bevegelser i Norden. Nordiske kvinners freds-nettverk, Bentserødveien 95, 3234 Sandefjord. Tlf: 33 47 38 75.

Norsk permakulturforening (NO)

Kurs og informasjonsvirksomhet om permakultur. Norsk Permakulturforening, c/o Ingvald Erga, 4343 Orre.

Norsk Syndikalistisk Forbund (NO)

Syndikalistene tar sikte på å gjøre revolusjon gjennom å bygge opp direkte demokratiske og flatt organiserte fagforeninger, for så å ta over produksjonsmidlene når de er blitt mange nok. Desverre er de

Island Group (USA)

Organisasjon av individer dedikert til å skape en psykede-lisk kultur. Bevegelsen er oppkalt etter Aldous Huxleys ro-man Island, som handler om den psykedeliske øya Pala der kulturen er en blanding av buddhisme og vestlig sivilisa-sjon. The Island Group er opptatt av nye psykedeliske stof-fer, virtuell virkelighet, utopiske samfunn, "ny fysikk"; hjernemaskiner, multimedia og tekno-sjamanisme.

The Island Group, 1803 Mission St., STE#175, Santa Cruz, CA 95060, USA.

ganske få, og avisa deres, syndikalist, har ingen sett på lenge.

NSF, Postboks 1735 Vika, 0121 Oslo

Norsk Økologisk Landbrukslag (NO)

Arbeider for utvikling og økt utbredelse av økologisk landbruk. Kan formidle arbeid på økologiske gårder.

Norsk Økologisk Landbrukslag, Langev 18, 5003 Bergen. Tlf: 55 32 04 80.

Extropy Institute (USA)

Extropi står for grenseløs ekspansjon, selv-forvandling, dynamisk optimisme, intelligent teknologi og spontan orden. Extropy Institute samler medlemmer som er interessert i livsforlengelse, smart drugs, computer-intelligens, nanoteknologi, singularitet, digitale penger, frie markeder osv. Utgir magasinet "Extropy, The Journal of Transhuman Thought".

Extropy Institute, Dept. S, 13428 Maxella Avenue, #273, Marina Del Rey, CA 90292, USA. Abo \$ 24 for 4 nr., \$32 med luftpost. Sjekk utstedes til "Extropy Institute".

Order of Self Enjoyment (NO)

Kan godt klassifiseres som sekt, da denne organisasjonens filosofi har metafysiske overtoner: Bare deg selv er god nok for deg selv. Dette bør dog ikke forveksles med det Gyntske diktum «vær deg selv nok». Heri ligger dype mysterier, men da må du finne på noe selv.

Onanissimus Magisturbati, Østensjøveien 64, 0667 Oslo

PION (NO)

Prostituertes Interesse-Organisasjon i Norge
Fagorganisasjonen til massasjeinstituthorene i Oslo. Kjemper for Prostituertes rettigheter og søker å fremstille horene som helt vanlige (med)-mennesker og å spre informasjon og skape forståelse for prostitusjon blant allmuen. PION gir ut tidsskriftet «Albertine» to ganger i året hvor de bringer informasjon om forskjellig forskning, debatt og prosjekter satt igang på prostitusjonsfronten. Jobber også med informasjon om HIV og AIDS i Oslo generelt. Se for øvrig intervju med dem i GA nr. 153.

PION, Pb. 527 Sentrum 0105 OSLO. Tlf: 22 20 74 34. Besøksadresse: St. Olavs plass 2.

Plogbillsrørelsen (SE)

Svensk nettverk av aktivister som forsøker å skape en debatt om nedrustning ved å utføre sabotasjeaksjoner på militært utstyr. Navnet er hentet fra bibelsitatet om å smi våpnene om til plogjern. Blant medlemmene finner man både kristne fredsaktivister og anarkister.

Mange av aktivistene har sonet lange dommer for sabotasje. Plogbillbevegelsen er inspirert av Plowshare-bevegelsen i USA. Plogbillsrørelsen, Sandeslätt 59, 424 36 Angered, Sverige.

Pluss (NO)

Interesseorganisasjon for hiv-positive i Norge. De omfatter alle hiv-positive uansett hvilket miljø man føler seg mest tilknyttet til. Pluss er partipolitisk uavhengig og fritt for religiøse dogmer. Organisasjonen er drevet av, med og for hiv-positive og er således en reell selvhjelpsorganisasjon.

SIGAR (NO)

Spesiell interessegruppe for AI og relaterte emner
Opptatt av kunstig intelligens og avansert informasjonsteknologi, og kulturelle og samfunnsmessige konsekvenser av disse. Redigerer Nordisk AIMagasin (NAIM). SIGAR, c/o Thomas Gramstad, Drammensv. 67, 0271 OSLO. Tlf: 22 44 36 83. E-post: sigar@ifi.uio.no.

SIMSTIM (NO)

Arrangerer seminarer, konferanser og møter om Virtual Reality, multimedia, nanoteknologi og cyberpunk. SIGAR, c/o Thomas Gramstad, Drammensv. 67, 0271 OSLO. E-post: sigar@ifi.uio.no.

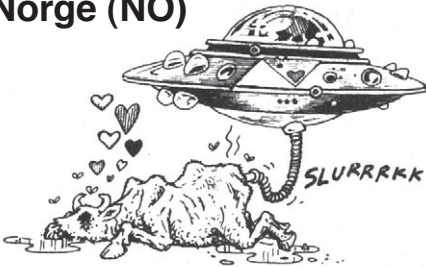
SMIL (NO)

Organisasjon for utøvere av dominans, underkastelse, fetisjisme, lek og moro. Avholder regelmessige lukkede arrangementer. SMIL, Postboks 3456, 0406 Oslo

Societia Stella Serpentis (NO)

Åpent internasjonalt forum og nettverk for interesserte i mystikk og magi. Vil kunne tilby teoretisk og praktisk hjelp. Har tilknytning til en rekke ordener og tradisjoner, men er selv fri for dogmatikk og hierarkier.

UFO-Norge (NO)

Norges eneste UFO-organisasjon, og i tillegg en seriøs sådan. Samler inn rapporter, analyserer og formidler videre til medlemmer og offentligheten. De stiller seg åpen for alle hypoteser og teorier, og vil ikke binde seg til noen spesiell forklaringsmodell. UFO-Norge arbeider for å danne et nettverk for registrering av UFO-hendelser i Norge, for videre å undersøke, sammenstille og katalogisere UFO-rapporter ved en rapportsentral for hele landet, og med kontakter til det øvrige Skandinavia og andre land. Gir ut tidsskriftet UFO 4 ganger i året, i tillegg til å distribuere relevant lesestoff. Og jada - det har vært abductions i Norge.

UFO-Norge, Ullevålsveien 39, 0171 Oslo. Tlf: 22 56 73 93.

Se også GA 151. Flere medlemsblader/nyhetsskriv. Societia Stella Serpentis, Alnafetgt. 1, 0192 Oslo

Sosial-Økologisk Prosjekt (NO)

Noen mener dette er Norges mest aktive anarkistgruppe for tida. De utgir et lokalt og et riksdekkende blad, arrangerer

jevnlige møter og studiesirkler og engasjerer seg stadig vekk i kampen for et økologisk og direkte demokratisk Grenland. Sosial-Økologisk Prosjekt, Postboks 106, 3912 Porsgrunn

Stiftelsen Verdande (NO)

Et organ til den hedenske kulturens fremme. De definerer hedenskap ganske vidt, som det å være påvirket eller tiltrukket av førkristen kultur. Således kan hedenskap forstås sosialt, kulturelt, religiøst eller ideologisk. 26.-29. juli 1995 avholdt stiftelsen en hedensk kulturmønstring i Oslo, bl.a. på Rockefeller - en hyllest til livet på denne siden av graven. Stiftelsen Verdande, Ullevålsalléen 8, 0852 Oslo.

Straffedes Organisasjon i Norge (NO)

Interesseorganisasjon for alle straffede i Norge. De jobber på et praktisk plan med å representere de straffedes interesser overfor myndighetene og tilby gratis og anonym rådgivning og bistand på sitt kontor i Hjelmsgate. Der KROM «s.d.» jobber politisk og prinsipielt, tar SON utgangspunkt i den enkelte straffedes hverdag til å yte individuell hjelp. SON, Hjelmsgate 3, 0355 Oslo

Tverrpolitisk Front Mot Sport (NO)

Svært ideologisk, men lite praktisk orientert gruppe av idrettshatere. Bort med det utvidede kulturbegrepet! Idrett ut av grunnskole-gym, gym ut av den videregående skolen! Send 50 kroner til bankgiro 1820 08. 84147, og du får diplom og kan profilere deg som TFMS-medlem. Logoen er designet av Hallvard Skauge. TFMS, v/ H. Enger, 8A 304 Kringsjå, Sognsv. 218, 0864 Oslo

du: Men jeg er da ikke reinkarnert på Alpha Centauri. Men skulle du føle deg reinkarnert eller sikker på at UFO-landingene skjer på Atlantis som dukker opp fra Bermuda-triangelet i år 2001, så kan du jammen skrive til: Unarius Educational Foundation, 143 South Magnolia Avenue, El Cajon, California 92020, USA. And thanks for all the fish...

Svensk postordre

Ubetalelige produkter (men husk at svenskene har 20% moms på bøker).

Black Widows Web

Bøker om alternativ erotisk livsstil, fetisjisme, sexmagi og S/M. Har også en hel del eldre rariteter på lager. BWB, Box 11489, 404 30 Göteborg.

Choice Voice

Selger videoer, kassetter, posters, hefter og liknende med bl.a. Charles Manson, Monte Cazzaza, Throbbing Gristle, Jim Jones, William S. Burroughs og Psychic TV m.fl. Choice Voice, c/o Sandén, Nordostpassagen 40, 413 11 Göteborg.

Credo 777

Trykker flotte og påkosta T-shirts med Aleister Crowley. Credo 777, Box 63, 511 21 Kinna. Tlf: 0320-133 27.

Flashbacks

Nyttoförsäljning

Videoer med bla. G.G. Allin og Charles Manson. Selger dessuten tidligere Rage-numre, pamfletter og annet. Flashbacks Nyttoförsäljning, Box 676, 114 79 Stockholm.

Förargelseväckarna

Selger bøker utgitt på Latina Förlaget (de som i begynnelsen av 80-tallet bl.a. ga ut bøker som Handbok för snyltare og Flykten från kontrollsamhället). Deres spesialitet er bøker som "lär dig att sätta krokben för storebror". Förargelseväckarna, Box 2070, 122 02 Enskede. Tlf: 08-654 58 33

Ilex

Stor videokatalog som tilogmed inneholder en del bøker, aviser, samlerkort, film posters m.m. Bland filmtitlene finnes bl.a. "Nekromantik", "Mondo Cane", "Hardcore: The Films of Richard Kern" og "Freaks". Ilex, Box 4008, 800 04 Gävle. Tlf: 026-65 46 08.

Laughing Eskimo

Nesten 80 sider med bøker, plater, fanziner, videoer, kassetter, T-shirts m.m. Inneholder alt fra bøker av typen "Poor man's James Bond", "Terrorist's Handbook" og "Helter Skelter" til plater med

Volapük (NO)

Idealistisk organisasjon som fremmer kunst og kultur, spesielt litteratur. Er tilknyttet Krusesgate-okkupasjonen, og arrangerer poesikvelder siste kveld i hver måned. Volapük arrangerer også konserter, festivaler og skriveverksteder. Har utgitt en antologi med noveller og dikt, antologi nummer to kommer denne våren. Volapük, Krusesgate 7, 0263 OSLO. Arrangementer holdes i Krusesgate 9.

bl.a. Death in June, Coil og Current 93. The Laughing Eskimo, Box 311 26, 400 32 Göteborg. Tlf: 031-24 29 62

Looking Glass Books

Har nylig begrensa importen, og har i stedet begynt å konsentrere seg mer på egen bokproduksjon. Utgir bl.a. en svensk oversettelse av The Satanic Bible i høst. Looking Glass Books, Box 8105, 104 20 Stockholm. Tlf: 08-450 43 05

L.T.S

Distribuerer obskure kassetter innspilt av Eddie Meduza. På mer enn 20 kassetter med navn som "Hej Hitler", "Radio Ronka" och "Luftwaffe 3, del 2" finnes låter som "Fruentimmer ska en ha att knulla med", "Mats Olsson é en jävla bög", "Knulla en get i röven" og "Jag vill knulla med Nina Hagen". L.T.S., Box 254, 135 27 Tyresö. Tlf: 08-798 60 90.

Old Eagle

Distribuerte tidligere også bøker fra USA, men selger nå kun egenproduserte bøker. Old Eagle har bl.a. gitt ut bøkene "Anarkistens hemkokbok", "Hämnden är ljuv", "CIA's Sprängämnesrecept" og "Gangster Kapitalism". Old Eagle Publications, Box 46, 260 34 Mörap. Tlf: 042-750 59.

Paladin Förlaget

Selger bøker og videofilmer som "Kill or get Killed", "Secrets of Lockpicking", "Digital Privacy", "Get Even: The Video" og mange, mange flere. 579 titler. Paladin Förlaget, Box 150, 451 16 Uddevalla

Spanking Housewives

Fører hovedsaklig industri-rariteter, men også Re/Search-bøker, Betty Page-videoer og mye annet. Spanking Housewives, PR, 100 54 Stockholm.

Xotic Mind Productions

Distributør & plateselskap. Selger mest eldre 60talls psykedelia & LSD-rock som Blue Cheer, Fugs og Sitting Bull. Men får iblant inn mye annet gøy, slik som f.eks. Charles Manson og David Koresch. Fører også bøker, aviser og videoer. Xotic Mind Production, Atlasgatan 10, 113 20 Stockholm. Tlf: 08-308 666.

(Takk til Flashback, som vi har rappa postordreoversikten fra).

Magasiner - fanziner

Bladene vi omtaler nedenfor er ment å utfylle den mye større magasin- og fanzine-oversikten vi trykte i de forrige Gule Sider.

Alias (SVE)

Lær om hacking, phreaking, kredittkortkopiering, kredittkortbedrageri, låsdirking, hemmelige identiteter, svindling av bensinautomater og annet dævelskap. Redaksjonen i Alias understreker at innholdet i bladet kun er til for å informere og underholde, og ikke for å forlede eller oppfordre til kriminelle handlinger. Forbilder er amerikanske 2600, The Machiavellian etc. Infotrac Publications, Box 529, S-114 79 Stockholm, Sverige.

Blikk (NO)

Uavhengig homofil og lesbisk månedsavis, med stoff om homo/lesbekamp, nyheter, kontaktpalter og artikler og debatt om både det ene og det andre. Blikk, Postboks 6838, 0130 Oslo. Tlf: 22334455. Fax 22362803

Brand (SVE)

Det tradisjonrike svenske anarkistbladet Brand har stått opp fra de døde igjen. Ny redaksjon, vil gjøre et blad for anarkister, autonome, anarkofeminister, radikalfeminister og andre frihetlige sosialister Brand, Box 150 15, 104 65 Stockholm, Sverige. Abo: 6 nr. for 150 kr.

EXPO (SVE)

Demokratisk tidsskrift Kartlegger høyreekstremistiske, rasistiske og totalitære grupperinger. Grundig og seriøst. Samarbeider med Montior (Norge), Reflex (Frankrike), Searchlight (Storbritannia) og Antifa Infoblatt (Tyskland). EXPO, Box 1030, 114 79 Stockholm. Postg: 13 67 32 - 5. Abo: 6 nr./1 år koster SEK. 200,-

FIVASsKRAFT (NO)

Nyhetsbrev fra Foreningen for internasjonale vann- og skogstudier FIVASsKRAFT holder kritisk øye med damprosjekter og industrietableringer i u-land der norsk industri deltar. FIVASsKRAFT skriver også om Norges rolle i internasjonale finansinstitusjoner som verdensbanken. FIVASsKRAFT, Fredensborgveien 39, 0177 OSLO. Tlf: 22 36 22 00. Abo (kontingent) 100 kr. for 4 nummer.

Folkmakt (SVE)

Autonompreget blad som skriver om arbeiderkamp, revolusjon og råds kommunisme. Tidningen Folkmakt, box 31026, 200 49 Malmö, Sverige. Abo: 60 kr. for 6 nummer på pg. 409 13 49 - 3.

Forandringens Frø (NO)

For dyrs frigjøring. Bladet tar for seg radikalt dyrevern og er aktivistisk prega. Slåss mot speciesisme og fascisme, er inspirert av Animal Liberation Front. Utgiverne er anonyme. Forandringens frø, BCM, Gruegt. 23, 0652 OSLO. Abo 4 nr. for 50 kr. på pg. 0814.43.80275.

Gauntlet (USA)

Tar opp problematikk knyttet til ytringsfriheten: sensur av film og musikk, media-manipulasjon, porno, svart rasisme, prostitusjon, kulter. Får fram synspunkter som sjelden kommer fram, som er "ukorrekte" både på høyre- og venstresida. Gauntlet, Dept. SUB94A, 309 Powell Rd. Springfield, PA 19064, USA. Sjekk utstedes til "GAUNTLET", abo 2 nr. \$36, 4 nr. \$72.

KROM-nytt (NO)

Kriminalpolitisk blad, utgis av Norsk forening for kriminalreform. Tar opp temaer som straff, fengsel, isolasjon, inhuman fangebehandling osv. og søker å finne nye og bedre løsninger på kriminalproblematikken. KROM, Pb. 6740, St. Olavs plass, 0130 OSLO. KROM-nytt kommer ut uregelmessig.

Løvetann (NO)

Utgis av landsforeningen for lesbisk og homofil frjøring. Er et artikkel-blad med masse aktuelt stoff fra innland og utland. Kommer ut hvert kvartal. Løvetann, Boks 6745 St. Olavs Plass, 0130 Oslo. Tlf: 22360078, fax: 22206175.

Nemesis (NO)

Tidsskrift om økologisk og kulturell krise. Nemesis er et bergensk anarkofanzine som utvikla seg til å bli tidsskrift. Nemesis skriver om økofilosofi, anarkisme, buddhisme, okkultisme, hybris, Gregory Bateson og Henry Cow. Nemesis Tidsskrift, Postboks 687, 5002 BERGEN. Konto-nummer: 3624.51.47109. Abo kr. 80,- for 4 numre, 20 kr. + porto for enkeltnummer.

News letter (INT)

The international communications project. Nyhetsblad for opposisjons-

Telefontjenester

Antifascistiske tips: 92 03 36 59
Antiautoritære tips: 22 69 12 84
Gode Lottotal: 3 5 9 12 34 23 7
Gode Narkotips: 800 34 808

grupper og NGOs (Non-Governmental Organisations) verden over. Kvinnekamp, fattigdomsproblemer, kritikk av totalitære regimer, miljøvern. Solide saker, grupper fra alle kontinenter er representert. Newsletter - ICP, c/o ASTA Uni Hannover, Welfengarten 1, 30167 Hannover, Deutschland. Abo: 40 DM for 6 nummer, cash eller sjekk.

Propaganda (DA)

Autonomt tidsskrift Dansk blekke om okkupasjoner, antirasisme, direkte aksjon, feminisme. "Kampen fortsetter". Blekka er tjukk, så det er mye for penga. KASAMA, Studiestræde 24, 1455 København K., Danmark. Abo: 60 kr. for 4 numre.

Rabalder (NO)

"Nesten Gnores eneste pønkfanzine, som nå er ute med første nummer, fylt til randen av intervjuer med og artikler om pønkband, alt sammen pakka inn i grisete og jævlige avis-klipp&lim-layout. Et tupp i scrotum på det ekle etablerte presenterer de seg som. Et meischterwerk er født!" Jippi! Rabalder, Hjelmsgt. 3, 0355 Oslo

Seedlinks (INT)

Action for solidarity, equality and development. Seedlinks er et internasjonalt blad med redaksjon i Amsterdam som skriver om miljøspørsmål, verdensbanken, EU, European Roundtable, damprosjekter, frimarkeder osv. Ni-vået er høyt, og skribentene og aktivistene deres kommer fra alle kontinenter. A SEED Europe, P.O.Box 92066, 1090 AB Amsterdam, the Netherlands.

Smile (UK)

Dadapoesi, tegneserier, pus-sige intervjuobjekter, vitenskapelige utgreiinger, litt nihilisme, men mest ikonoklastisk intellektualisme. Som sådan holder det lenge og det har det gjort i 17 nummer til nå. Siste var på 32 sider. Smile, Box 4, 136 Kingsland High Street, Hackney, London E8, UK. Ett nummer koster £1.50.

Steamshovel Press (USA)

Skriver om konspirasjonsteori, UFOer, hemmelig historie og hemmelige regjeringer. Steamshovel Press, POB 23715, St. Louis, MO 63121, USA. Abo: \$24 for fire utgaver, luftpost.

YELAH, BOX 4085, S-400 40 GÖTEBORG
SVERIGE

Spisestedet Vegetarkafé

Biodynamiske/økologiske råvarer
— GARANTERT øko-kikk! —

Mandag - fredag kl. 1400-2000

Dagens fra kr. 30,-
Pasta fra kr. 25,-
Salater fra kr. 15,-
Suppe fra kr. 15,-
Te/kaffe kr. 5,-

— Dagens aviser pluss masse annet lesestoff! —

1 HUSET SOM STÅR I VEIEN

Ta trikk #11 eller #19
til Hjelmsgate 3 (v/Bogstadveien)
Tlf: 22 69 01 30
(Lokalene kan leies i helgene til møter o.lign.)

Litteraturkritikk med G.A.

barnet og skyggen

av Ursula K. Le Guin

Det var en gang...

...forteller H.C. Andersen; en vennlig, stille og belest ung mann som dro sørover for å besøke de varmere land, hvor solen er brennende og skyggene lange og mørke.

Over gaten fra den unge mannens vindu befant det seg et hus hvor han en gang hadde sett en vakker pike stelle blomster i balkongkassen. Den unge mannen ville gjerne komme i snakk med henne, men til det var han for blyg. En kveld mens stearinlyset brant bak ham og kastet skyggen hans mot verandaen på den andre siden, ba han den spøkefullt om å ta skrittet inn i huset. Skyggen så gjorde. Den entret huset over veien og forlot ham.

Den unge mannen ble selvfølgelig forbauset, men han fortsetter ufortrødent sin daglige dont. Han gror en ny skygge og vender hjem. Årene går og han blir stadig mer belest; men han er ingen suksess. Han taler om skjønnhet og dyd, men for døve ører.

Først når han er en middelaldrende mann, kommer skyggen tilbake – tynn og solbrent, men elegant og velkledd. «Gikk du inn i huset over veien?» spør mannen først. Skyggen svarer, «Ja selvfølgelig.» Han hevder at han så alt sammen, men det er bare skryt. «Var rommene som stjernehimmelen sett fra en tinde?» fortsetter han, og alt skyggen kan si er, «Å ja, det var der alt sammen.» Han vet ikke hva han skal svare. Han hadde ikke kommet lengre enn inn til forværelset. Han var tross alt bare en skygge. «Jeg ville blitt utslettet av lysflommen om jeg hadde tatt meg inn i jomfruens bo,» svarer han.

Det hadde seg slik at skyggen var en mester i utpressing og lignende kunster. Etterhvert blir han en sterk og skruppelløs fyr, som dominerer mannen fullstendig. Sammen drar de på reise, skyggen som herre og

mannen som trell. Underveis støter de på en prinsesse *med øyne så klare som dagen*. Hun ser at skyggen ikke kaster skygge, og blir mistroisk helt til den forklarer at mannen er hans egentlige skygge, som den tillater å vandre rundt med ham, et underlig arrangement, men logisk; og prinsessen slår seg til ro med det. Mannen gjør først opprør når prinsessen og skyggen forlover seg. Han forsøker å fortelle prinsessen sannheten, men skyggen kommer ham i forkjøpet med forklaringer: «Den stakkars karen er skjør, han tror han er mannen og jeg hans skygge!» – «Så forferdelig,» sier prinsessen. Og mens prinsessen og skyggen gifter seg, blir mannen tatt av dage.

Denne historien er i sitt vesen grufull. En historie om galskap som ender i ydmykelse og død.

Er dette et eventyr for barn? Ja, det er det. En historie for alle som kan lytte.

Hvis du lytter, hva hører du? Huset på den andre siden av veien er Skjønnhetens Hus, jomfruen er Diktningens Muse; skyggen gir oss grunn til å tro det. At prinsessen med sitt klarsyn er ren og kald fornuft, er åpenbart. Men hvem er mannen og skyggen? Det er uklart. De er ikke allegoriske aktører. De er symbolske eller arketype figurer, lik de vi har i drømme. Deres betydning er mange og uutgrunnelige. Jeg kan bare hinte frampå om litt av det jeg har vært istand til å se.

Mannen er alt det vi kaller sivilisert – lærd, snill, idealistisk og anstendig. Skyggen er alt som blir undertrykt underveis i prosessen før man blir en anstendig og sivilisert voksen. Skyggen er mannens motstrebende egenkjærlighet, hans fortrenge begjær, bannskapen han aldri tok i sin munn, drapet han ikke begikk. Skyggen er sjelens mørkeside, det selvfornektende, det utillatelige.

Hva H.C. Andersen sier, er at monsteret er en integrert del av mannen som ikke kan fornektes – ikke hvis mannen ønsker å tre inn i Diktningens Hus.

Mannens feiltrinn er å ikke følge sin skygge. Den går i forveien, mens han sitter ved sitt vindu, og bryter båndet mellom dem ved å «fleipe» om at den kan dra uten ham. Og drar gjør den. Den går inn i Diktningens Hus, kilden til all kreativitet – og forlater ham på utsiden, på realitetens flatmark.

Skjønt han er god og lærd, kommer han til kort, og står handlingslammet og skyggeløs tilbake. Skyggen, på sin side, er like fortapt; den klarer ikke å forsere det mørke forværelset for å tre inn i lyset. Hver for seg kan de aldri nærme seg sannheten.

Når skyggen vender tilbake til den etterhvert middelaldrende mannen, får han en ny sjangse. Men går glipp av også den. Han står ansikt til ansikt med sitt mørke *jeg*, men istedenfor å oppnå gjensidighet eller herredømme, lar han skyggen ta overhånd. Han resignerer. Han blir til sist skyggens skygge, og hans skjebne blir derav uunngåelig. Fornuftens Prinsesse begår en grusomhet når hun får ham avrettet, men rettviss er hun uansett.

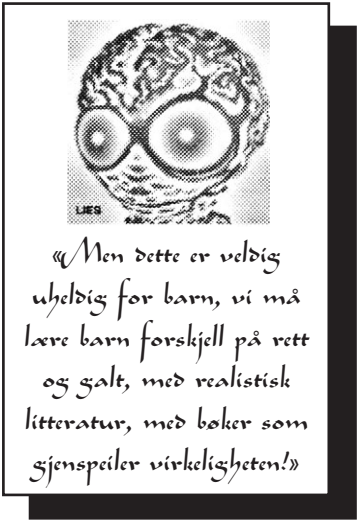
Delvis ligger H.C. Andersen uhygge i *fornuftens* gru – i psykologiens realisme, den selvutslettende selverkjennelsen, viljen til å se og akseptere konsekvenser av en handling eller uteblivelse av en sådan. Det er noe sadistisk og depressivt over H.C. Andersen – hans egen skygge; den er også der, den er en del av ham, men ikke fullt og helt, han er heller ikke styrt av den. Hans styrke, hans spissfindighet, hans kreative intellekt, kommer direkte fra

godtagelsen av og samarbeidet med den sorte siden av hans egen sjel. Derfor er fabulisten H.C. Andersen en av litteraturens store realister.

Så står da jeg her, som prinsessa sjøl, og forteller hva eventyret om mannen og skyggen betyr for meg i en alder av førtifire. Men hva betød det for meg da jeg leste det i ti -elleve-års alderen? Hvordan tolker barn det? *Forstår* de det? Er det *bra* for dem – dette bitre, komplekse studiet av moralsk forfall?

Jeg vet ikke. Som barn hatet jeg det. Jeg hatet alle H.C. Andersen eventyr med triste slutter. Det hindret meg ikke i å lese dem, igjen og igjen. Eller glemme dem... slik at jeg tredve år senere, mens jeg gjorde forberedelser til essayet, fikk en liten stemme i venstre øre som sa, «Du burde grave fram den der H.C. Andersen historien, den om mannen og skyggen.»

Som tiåring ville jeg selvfølgelig ikke kjørt iveri med

fornuft, fortrenkning og alt det der. Jeg hadde ikke noe kritisk verktøy, ingen objektivitet, og enda mindre enn nå; evnen til å etablere en vedvarende og konsis tankerekke. Jeg var kanskje mindre *bevisst* i tankegangen enn jeg er nå. Men jeg hadde et desto større utbytte av *underbevisstheten*, og forsto denne muligens bedre enn jeg gjør nå. Og det var til den, til de ukjente dyp i meg, eventyret talte; og det var dypet som besvarte det nonverbalt, irrasjonelt, forsto det og tok lærdom av det.

De store drama, myter og eventyr er i høy grad lik drømmer: de taler *fra* det underbevisste *til* det underbevisste, i det

underbevisstes språk – symboler og arketyper. Selv om de benytter ord, så opptrer de på samme måte som musikk: de hopper over verbal resonnering, og går rett inn i tankegods som ligger dypere enn hva man kan ytre. De kan ikke oversettes fullt og helt til fornuftens språk – bare en logisk positivist, som også finner Beethovens 9. symfoni intetsigende, ville hevde at de derfor er meningsløse. De er inderlig betydningsfulle, og anvendbare – praktiske – i henhold til etikk; til innsikt; til vekst.

Forenklet til et språk som tåler dagslys, så forteller H.C. Andersens eventyr oss at en mann som ikke imøtegår og aksepterer sin skygge er en fortapt sjel. Det forteller også noe sentralt om seg selv, om kunst. Det sier at hvis du vil innta Diktningens Hus, så må du gjøre det i kjødet, i det fullstendige, ufullkomne, besværlige legemet, som har liktær og forkjølelser og grådighet og lyster - legemet som kaster skygge. Det sier at hvis kunstneren prøver å ignorere ondskapen, så vil han aldri kunne tre inn i Lysets Hus.

Dette er hva en stor kunstner har formidlet til meg. Hvis jeg nå flytter stearinlyset og får skyggene til å flakke i en annen retning, vil jeg se dette i forhold til psykologien. Kunsten har sagt sitt, nå la oss høre hva vitenskapen har å si. Fordi kunsten er emnet, la det da bli en psykolog med idéer om kunst som appellerer til kunstnere – Carl Gustav Jung.

Jungs terminologi er notorisk vrien, som når han utrettelig skifter mening lik et tre som skifter blader. Jeg vil forsøke å definere noen av nøkkelbegrepene om dog på en summarisk måte uten å feiltolke disse totalt. Ganske grovt da altså, Jung så på egoet, det vi vanligvis kaller Selvet, som kun en del av Selvet, den delen som vi er bevisst klar over. Egoet «går i bane rundt Selvet slik som jorden går rundt Solen,» sier han. Selvet er en betydelig størrelse, mye større enn egoet; det er ikke en privat besittelse, men et kollektivt eie – altså, vi deler den med andre mennesker, kanskje med alt værende. Det kan sagtens være bindeleddet til det som kalles Gud. Dette høres mystisk ut, og det er det også, men det er i tillegg presist og praktisk. Alt Jung sier er at vi i utgangspunktet er like, vi har stort sett de samme tilbøyeligheter og gestalter, på samme måte som vi har like lunger og knokler i kroppen. Menneskene ser i det store og hele like ut; de har samme tanker og følelser. Og de er alle en del av universet.

Egoet, den lille individuelle bevisstheten, vet dette, og den vet også at for å slippe å bli fanget i autisms håpløse stillhet må den identifisere seg med noe utenfor seg selv, utover seg selv og større enn seg selv. Hvis den er svak, eller ikke blir bydd noe bedre vil den ta til takke med «den kollektive bevisstheten». Dette er Jungs betegnelse for et slags minste felles multiplum for alle de små egoer tilsammen - massementaliteten - som består av slike ting som sekter, trosretninger, nykker, moter,

unngå dette, og oppnå ekte sam-
hørighet, må det vende seg
innover, vekk fra massene – mot
kilden: det må oppdage de store
landskap i sitt eget Selve. Disse
landskap kaller Jung for det
«kollektivt ubevisste,» og det er i
disse regionene av psyken, hvor
vi alle blir kjent med, det han kal-
ler kjernen av ekte samhörighet;
av bekjennende religion; av
kunst, skjønnhet, spontanitet og
kjærlighet.

Hvordan kommer man seg
dit? Hvordan finner man sin egen
personlige inngang til det
kollektivt ubevisste? Vel, det
første steget er ofte det viktigste,
og Jung sier at det første steget er
å skifte kurs og følge sin egen
skygge.

Jung så på psyken som om
den skulle være *befolket* av ve-
sener - langt livligere enn Freuds
triste trekløver Id, Ego, Superego;
de er alle et besøk verdt. Den vi
er opptatt av er skyggen.

Skyggen er på den ene siden
[av psyken] vår lastefulle bror fra
det bevisste sjeleliv. Det er Kain,
Caliban, Franksteins Monster,
Mr. Hyde. Det er Vergil, som
ledet Dante gjennom [en del av,
red anm] helvete, Gilgamesh'
venn Enkidu, Frodos fiende
Gollum. Den er *der*
Doppelgänger. Den er Mowglis
Grå bror; varulven, gråbein,
bjørnen, tigreren fra tusenvis av
eventyr; den er slangen Lucifer.
Skyggen står på terskelen mellom
det bevisste og det underbevisste
sinn, og vi møter den i våre
drømmer, som søster, bror, venn,
udyd, monster, fiende og veiviser.
Den er alt vi ikke vil, eller kan
innrømme overfor vårt bevisste
selv, alle de egenskaper og
tilbøyeligheter som har blitt
fortrengt, fornektet eller som
ligger brakk i oss. I en analyse av
Jungs psykologi, skrev Jolande

Jacoby følgende, «skyggen
utvikler seg i takt med egoet;
egenskaper som egoet ikke treng-
er eller gjør liten bruk av, blir satt
til side eller undertrykt, og spiller
følgelig liten eller ingen rolle i
individets liv. Ut ifra dette kan
man si at barnet ikke har noen
virkelig skygge, og at denne
vokser fram og får markerte trekk
parallelt med at egoet finner
stabilitet og råderom.»¹ Jung sa
selv, «Alle bærer på en skygge,
og dess mindre den inkorporeres i
individets bevissthet, desto
svartere og tykkere blir den.»² Jo
mindre du ser på den, med andre
ord, desto større vokser den seg
og kan tilslutt bli en byrde, en
trussel, en fiende i din sjel.

Stengt ute fra bevisstheten,
blir skyggen projisert utover - på
andre. Der er ikke noe feil med
meg – det er *de andre* som har
problemer! Jeg er ingen kjeltring,
det er de andre som er skurker!
Alle utlendinger er jævlér! Alle
kommunister er jævlér! Alle
kapitalister er jævlér! Katten ba
om å bli sparket, mamma!

Hvis jeg vil høre til i den
virkelige verden, så må jeg slutte
å skylde på andre; jeg må tillate
at hatet og jævlskapet bor i meg
selv. Det er ikke lett. Det er hardt
å ikke kunne skyve dette over på
andre. Men det kan lønne seg å la
være. Hvis bare individet, sier
Jung, «lærer å hanskes skyggen,
først da har det gitt verden noe
ekte. Det har i det minste
oppnådd å ta på seg skylden
for en mikroandel av de
gigantiske, uløste
s o s i a l e
begredelighetene
i vår tid.»³

Dessuten, har
individet vokst seg
henimot ekte
samhörighet, selverkjennelse
og kreativitet. For skyggen står
på terskelen. Vi kan la den bane
vei ned i kreativitetens dyp i det
underbevisste, eller vi kan bruke
den som veiviser. Fordi skyggen
må ikke forstås som renspektet
ondskap. Den er underdanig,
primitiv, vanskelig, lik et dyr
eller et barn; kraftfull, vital,
spontan. Den er ikke svak og
andektig, som den beleste
mannen i eventyret; den er
svartmusket og usømmelig; men
uten den er personen ingenting.
Hva er vel en kropp som ikke
kaster skygge? Ingenting, en
formløs, todimensjonal tegne-
seriefigur. Hvis jeg fornektet mitt
eget grunnleggende slektskap

med det onde, fornektet jeg min
egen virkelighet. Jeg kan ikke
handle eller skape; jeg kan kun
omgjøre og gjøre ugjort.

Jung var spesielt interessert i
livets andre halvdel, hvor en
avgjørende konfrontasjon med
skyggen kan bli uunngåelig –
som den ble for den stakkars
mannen i H.C. Andersens
eventyr. Som Jung sier, barnets
ego og skygge er vanskelig å
definere; barn er troendes til å
finne sitt ego i en mariehøne, og
sin skygge lurende i all sin gru
under sengen. Jeg tror at når

og utbytte. Erfaringene av en
reise ned i det ubevisste, kan ikke
omdannes til vårt rasjonelle
hverdagsspråk: kun psykens sym-
bolikk vil være konsis og
overbevisende nok til ikke å
banalisere dem ihjel.

Dessuten, virker reisen ikke
bare å være av psykisk art, men
også av moralsk. De fleste
romanene [Fantasy] har en veldig
sterk, slående moralsk dialektikk,
som ofte uttrykkes gjennom
kampen mellom det Mørke og det
Lyse. Men underbevissthetens
moral er ikke så enkel –
drømmens, fantasiens og
eventyrets moral er i høyeste
grad sammensatt. Den
er i tillegg svært
merkelig. Bare se
på eventyr-
moralisme, særlig
eventyr der
skyggen framstilles
– som den ofte gjør –
som dyr; hest, ulv, bjørn,
slange, ravn eller fisk.

I artikkelen «The Problem of
Evil in Fairytales,» påpeker
Marie Louise von Franz (en
jungianer) at folkediktingen ofte
har en både overraskende og
underlig moral. Som helt eller
heltinne i et eventyr finnes det
ingen rettesnor for hva som er rett
og galt. Ingen regler for hva en
snill prins bør foreta seg eller hva
småjenter ikke får lov til. Jeg
mener, *smaapigerne* dytter
vanligvis ikke gamle damer inn i
bakerovner, for så å motta ros for
det? Ikke i virkelighetens verden,
eller hva? Men i drømmer og
eventyr skjer slikt ustanselig. Det
å skulle sette Gretes tilregnelighet
under lupen er fullstendig
meningsløst.

I eventyr hvor «rett» og «galt»
er betydningsløst, finner vi like-
vel et slags mønster, vi kaller det

*Jeg mener,
smaapigerne dytter
vanligvis ikke gamle
damer inn i bakerovner,
for så å motta
ros for det?*

«å treffe hensiktsmessige tiltak».
Under ingen omstendigheter kan
vi si at det er moralsk riktig eller
etisk forsvarlig å putte gamle
damer i ovner. Men fordi vi er i
eventyret, i det arketype kosmos,
kan vi med rette si at det er *på sin
plass*. Under slike omstendigheter
så er ikke hekse ei gammel dame
eller Grete et pikebarn. Begge er
psykiske faktorer - elementer av
sjelens mangfold. Grete er den
arkaiske barnesjel, uskyldig og
forsvarsløs; hekse er den onde
gamle kjerringa, besitteren og
ødeleggeren, mammaen som gir
deg kaker, og som må til-
intetgjøres før du selv blir spist
som en kake, slik at du kan bli
voksen og selv få barn. Og så
videre og så videre. Alle tolk-
ninger blir ukomplette. Arketypen
er uuttømmelig. Barna
ser det like klart og sikkert som
voksne – og ofte klarere, fordi de
har ikke hodet fullt av ensoporete,
skyggeløse liksom-sannheter og
regelbundet moral som
kjennetegner den kollektive
bevisstheten.

Onsdag på sin side opptrer
ikke som noe diametralt motsatt
av *godhet* i eventyr, men er
uforløselig forbundet med det
andre, som i et yin/yang-symbol.
Ingen av dem er større enn den
andre, menneskelig fornuft og
evne greier ikke skille mellom
disse, og på langt nær ta et valg.
Det er helten eller heltinnen som
ser *hvilke tiltak* som kan være
hensiktsmessige, fordi han eller
hun ser *helheten* an, og den er
større enn både ondt og godt. De
følger ingen spilleregler; de vet
simpelthen bare hva de skal
gjøre.

Det hele virker som en
labyrint hvor man kun stoler på
blindt instinkt, eller som von
Franz sier, det er én - og bare én -

*Det kan sagtens
være bindeleddet til det
som kalles Gud.*

*Alle utlendinger er jævlér!
Alle kommunister er
jævlér! Alle kapitalister er
jævlér! Katten ba om å
bli sparket, mamma!*

regel eller «instruks» som er gjeldende: «Den som vinner et dyrs tillit eller får hjelp fra det, kommer bestandig seirende ut. Dette er den eneste lovmessighet jeg har funnet.»

Vårt instinkt, er med andre ord, ikke blindt. Dyret resonnerer ikke fornuftsbestemt, det observerer. Og det handler i trygg forvisning; det handler *med rette*, handler hensiktsmessig. Derfor er alle dyr vakre. Dyret vet hvor det skal gå, dyret kjenner veien hjem. Det er dyret i oss, det innerste vesenet, vår mørke bror, skyggesjelen, som er veiviser.

Folkediktningen har ofte en underlig vri på dette, et slags avsluttende mysterium. Dyret som har hjulpet en, ofte en hest eller en ulv sier til helten, «Etter at du har gjort slik og så med min hjelp, så må du drepe meg, hugge av hodet mitt.» Og helten må kunne stole såpass på sin veiviser, dyret, at han er istand til å drepe det. Dette kan bety at når du har fulgt dyreinstantet langt nok, så må det ofres, slik at det sanne selvet, det fullstendige mennesket, kan stige opp fra offerdyret - gjenskap. Dette er von Franz’ forklaring, og den virker grei; jeg er glad for alle fortolkninger av dette stadig tilbakevendende, sjokkerende og underlige fenomenet i eventyrlitteraturen. Men jeg tviler på at slike forklaringer rommer alt – eller at en jungianer ville hevde noe slikt. Hverken fornuft eller god moral kan utdefinere de dype og selsomme lagene av vårt skapende tankegods. Bare det å lese et eventyr, gjør at vi må oppgi dagslysets påståtte sannhet for å la oss bli ledet av mørkets tjenere, i stillhet; og når vi returnerer vil det bestandig være vanskelig å beskrive hvorhen vi har vært.

I mange av *fantasy* historiene fra det 19. og 20. århundrede, finner vi en absolutt klar spenning mellom det onde og det gode, mørket og lyset, som en krig, de snille folka på den ene siden og de slemme på den andre, politi og røver, kristenfolk og hedninger, helter og skurker. I slike historier tror jeg forfatteren forsøker å tvinge forstanden til å ta lede på en ferd hvor forstanden ikke kan gå, og forlater den trofaste og skremmende ledsageren, skyggen. Dette er falsk *fantasy*, trivialisert *fantasy*. La meg heller for eksemplets skyld trekke fram en god historie, de er bestandig bedre enn de falske, og drøfte «Ringenes Herre» med dere.

Tolkien har måtte tåle hard kritikk for sin liketil enkle kløving av [Middle Earths] innbyggere til *de gode* og *de onde*. De gode synes å være betingelsesløst snille, stundom med en sjarmerende hang til litt småknuffing, mens Orcer og andre skurker er tvers igjennom motbydelige. Men fordi en slik dom er tuftet i dagslysets moral, blir konflikten mellom ærbarhet og lastefullhet kun grå og konvensjonell. Hvis du ser på historien som en åndelig ferd, vil du erfare å se ganske mye annet og overraskende. Da framstår de som en gruppe klart definerte figurer med ulike personligheter, alle som en med sin sorte skygge. Orcene er fiender av Alvene. Aragon er mot Den Sorte Rytter,

Saruman vs Gandalf. Og sist men ikke minst Gollum mot – og med – Frodo.

Dette er virkelig floket, fordi begge personene er dubletter. Sam er på en måte Frodos’ skygge, hans «underlegne» del. Gollum er også to personer, men kanskje på en mer direkte og schizoid måte; han snakker alltid med seg selv, Slinker preiker med Stinker, som Sam pleier si. Sam forstår Gollum svært godt skjønt han ikke vil vedgå det og vil heller ikke godta Gollum slik som Frodo gjør, lar Gollum være deres stifinner, og stoler på ham. Frodo og Gollum er ikke bare hobbitter; de er også samme person – og Frodo vet det. Frodo og Sam er lyssiden, Smeagol og Gollum er skyggesiden. Til slutt svinner de karaktersvake Sam og Smeagol hen, og tilbake står Frodo og Gollum på slutten av den lange søken. Og det er Frodo den gode som feiler, som i siste øyeblikk selv gjør krav på Ringen; og det er Gollum, den onde, som gjør ende på historien, ødelegger Ringen og seg selv med den. Ringen, den fullstendiggjørende funksjons arketype, det kreerende-destruktive, går tilbake til vulkanen - den skapende og ødeleggende ur-flammen. Når du ser slik på historien, kan du da kalle den enkel? Ja det tror jeg. Ødipus Rex er også en ganske enkel historie. Men den er ikke

lettfattelig. Det er en type fortelling som kun kan formidles fra en som vendt seg mot sin skygge og sett inn i det mørke.

Det at den er fortalt i *fantasy*-språket er ikke en tilfeldighet, eller fordi Tolkien var en eskapist, eller fordi han skrev for barn. *Fantasy* blir den naturlige, den mest formålstjenlige vei å gå for å fortelle om den åndelige reisen, og kampen mellom det gode og det onde i sjelen.

Dette har vært sagt før – også av Tolkien – men det kan ikke gjentas ofte nok. Kan aldri gjentas for ofte, fordi det er stadig i dette landet, en dyp puritansk mistro til *fantasy*, som ofte forfektes blant mennesker med et oppriktig og dypt engasjement i barns etiske oppfostring. For disse er *fantasy* det samme som eskapisme. De ser ikke noen forskjell på Supermenn og Lynvinger som pumpes ut fra de kommersielle dop-fabrikkene, og de tidløse arketyperne i det kollektivt ubevisste. De forveksler fri fantasi, som i en psykologisk sammenheng er den universelle og essensielle begavelsen som ligger til grunn for det menneskelige sinn, med infantilisme og patologisk regresjon. Det virker som om de tror at skyggen er noe man kan bli kvitt, bare man tenner tilstrekkelig mange lamper. Og så oppdager de eventyrets irrasjo-

nalitet, brutalitet og amoral, og sier: «Men dette er veldig uheldig for barn, vi må lære barn forskjell på rett og galt, med realistisk litteratur, med bøker som gjenspeiler virkeligheten!»

Jeg er enig i at barn trenger å bli – og vanligvis ønsker veldig sterkt å bli – forklart forskjellen på rett og galt. Men jeg tror at dramatisert realisme for barn er en av de vanskeligste måtene å formidle dette på. Det er vanskelig å ikke ramle i den overfladiske kollektivt bevisste fallgrube, i regelbundet moral, i projiseringer av forskjellig art, slik at du nok engang ender opp med *slemmingene* og *snillingene*. Eller så får du den greia om at «det finnes litt ondt i de beste av oss,» en livsfarlig banalisering av det faktum at det eksisterer et enormt potensiale for både godt og ondt i oss alle. Eller så får du forfattere som oppmuntres kun til å skrive forbløffelser, skremme det lesende barnet, uten at de selv lever seg inn i volden som utspiller seg i handlingen, noe som er skammelig. Eller så får du «debatt-bøkene.»

Narkotika-problem, skilsmisse, diskriminering, barn utenfor ekteskap, og så videre – som om det onde var et problem, noe som kan *løses*, som har et svar, som et alge-brapproblem i 5. klasse. Vil du ha svaret, titter du i fasiten.

Det er eskapisme, å utgi det onde som et «problem,» istedet for hva det egentlig er: all smerte, lidelse, ødeleggelse, tap og urettferdighet vi alle kommer til å støte på iløpet av livet - vi alle vil innse og overkomme påny og påny og påny - tillate, og leve med, for overhodet å kunne leve menneskelige liv.

Men hva da med de naturalistiske bamebokforfattere, hva skal de gjøre? Kan de gi bamet en framstilling av det onde som et *uløselig* problem – noe som hverken bam eller voksne kan gjøre noe med? Det å gi barnet et bilde av et gasskammer i Dachau, eller av hungersnød i India, vise småunger besudlet av psykopater og foresatte, og si, «Vel, bamet mitt, dette er verden, hva gjør du ut av det?» – *det* er ihvertfall uetisk. Hvis du antyder at det finnes en «løsning» på disse bestialske faktaene, så lyver du

til barnet. Men å velte voksen-verdenens fortvilelse over på noen som er for ung til å hamle opp med den er i seg selv en psykotisk handling.

Den mindreårige har krav på ikke bare beskyttelse og vern, men også sannhet. Jeg tror at den beste veien å gå for å snakke ærlig og saklig om godt og ondt, er å snakke om selvet - det innerste og dypeste selvet. Dette er noe barn forstår og behersker. Det å vokse opp, er å bli seg selv bevisst. Vi er ikke i stand til å gjøre dette hvis denne oppgaven synes håpløs, ei heller om vi er forledet til å tro at det ikke koster oss svette. Utviklingen hemmes og perverteres hvis et barn drives til fortvilelse eller oppmuntres i utrygge omstendigheter, skremt eller bortskjemt. Vekst fordrer virkelighet - helheten som overgår menneskelige dyder og laster. Vi trenger kunnskap; kunnskap om oss selv. Vi har behov for å se oss selv og skyggen vi kaster. Fordi vi kan se vår egen skygge, kan vi lære å kontrollere den og la oss bli ledet av den; slik at når vi vokser til og får ansvar og evne i samfunnet, vil vi ha en mindre tilbøyelighet til enten å gi opp i fortvilelse eller fornekte hva vi ser, når i står ansikt til ansikt med verdens ondskap, urettferdighet, sorg og elendighet som tynger alles skuldre, og den ultimate skyggen ved livets slutt.

Fantasy er det indre selvets språk. Jeg vil ikke tillegge *fantasy* noe mer enn å være det mest hensiktsmessige språket å formidle historier til barn - og andre. Men jeg sier dette både med visshet og tyngde, fordi jeg deler denne oppfatningen med en stor poet, hvis formulering var mer uredt. «The great instrument of moral good,» sa Shelley, «is the imagination.»

1 Jolande Jacoby, The Psychology of C.G. Jung (New haven: Yale University Press 1962)
2 Carl Gustav Jung, Psychology and Religion: west and East, Bollingen Series XX, The collected Works of C. G. Jung, vol 11 (New York: Pantheon Books, 1958)
3 Jung, Psychology and Religion

Fritt oversatt av
John Aage Nilsen
fra «The Language of the Night»

DAG OG TID

Pilestredet 8
0180 OSLO

Verdas einaste
riksavis på
nynorsk!

Partipolitisk
ubunden vekeavis
med brei kultur-
dekking og
fingeren i jorda.

Telefon
22 33 00 97

Telefaks
22 41 42 10

Anthropos Anarchos

Hva er anarcho-antroposofi eller antroposofisk anarkisme? Det hersker mye uenighet om hvem som med rette kan kalle seg anarkist eller ikke. I slike diskusjoner har det vært hevdet fra tid til annen at den dialektiske materialismen er den eneste rette tro for anarkister.

Dette utelukker enhver religiøs avskygning, inkludert taoistisk anarkisme,¹ Gandhis filosofi,² og Christos Anarchos.³ Selv om alle anarkister tar avstand fra det kommunistiske proletariats diktatur, er det enkelte som tviholder på et nærmest påbudt ateistisk livssyn. Det gis lite rom for åndsfrihet i deres utopi. Dette er et viktig utgangspunkt når vi skal berøre Rudolf Steiners antroposofi som en gren av anarkistisk filosofi.

Selv om Steiner var en erklært fiende av den økonomiske liberalisme, står han frem som en nærmest libertariansk individualist med særlige sympatier for rabiater egoister som Max Stirner og Benjamin Tucker. På grunn av sin åndelig orienterte verdensanskelse markerte han en viss avsky for marxismen. Dette til tross for at, eller kanskje nettopp fordi, Steiner selv hadde sine røtter i proletariatet og ble aldri en velstående mann materielt sett. Hans overbevisning gikk ut på at det han selv hadde å tilby arbeiderklassen var en frigjøring av hvert enkelt individ gjennom selvbevissthet, mens sosialistene dysset arbeiderne i søvn med sin materialistiske propaganda og sine diktatoriske partiprogrammer.

«Rudolf Steiner var barn av fattigfolk,» skriver Christoph Lindenberg. «Han gjorde aldri noe stort nummer av fattigdommen i sitt foreldrehjem, som

Rudolf Steiner

Rudolf Steiner ble født den 27. februar 1861 i Kraljevec, en liten grenseby på øya Murr i Ungarn (senere Jugoslavia, deretter Kroatia), og vokste opp i Østerrike. Etter bruddet med Teosofisk Selskap grunnla han Antroposofisk Selskap i 1913 i Dornach, Sveits. Der døde han i sitt arbeidsværelse 30. mars 1925.

«Antroposofisk orientert åndsvitenskap» er meget omfattende og danner bakgrunnen for bl.a. steinerskoler, teorien om samfunnets tregrening, biodynamisk jordbruk, alternativ medisin og en obskur nyreligiøsitet som har satt sitt preg på en del diktere og forfattere. Mange anarkister finner en slik oversanselig belastet virkelighetsoppfatning tungt fordøyelig, ikke minst fordi antroposofien er den mest misforståtte av alle «nyreligiøse» retninger.

Kjernen i den antroposofiske filosofi er tvers igjennom anarkistisk. Dette er ikke så lett å gjennomskue, for Rudolf Steiners grunnsyn kan være utrolig krevende å trenge til bunns i. De fleste antroposofere velger det som tiltaler dem og fortrenger det andre. Aller mest oversett er anarkismen. Dette er årsaken til at vi har fått så mange autoritetskjære og maktglade besteborgerlige antroposofere som ikke har oppdaget at de sitter på en revolusjonær megabombe.

for esoterisk (åndelig-filosofisk) anarkisme.

Den andre gruppen av hans arbeider består av alt han kom ut med etter århundreskiftet, dvs. fra 1900 frem til 1925, og utgjør over 90 prosent av antroposofisk litteratur.

Steiners oppgjør med Marx og Engels og deres dialektiske materialisme har en sentral plass i anarkistisk antroposofi. Denne dialektiske materialismen satte ikke bare sitt preg på kommunismen, men på en kamuflert måte også på senkapitalismen (p.g.a. slektskapet med primitiv sosialdarwinisme). I tillegg har den vært sterk innenfor sosialistisk-anarkistisk

akseptere Rudolf Steiners antroposofisk orienterte åndsvitenskap. Steiner oppfordrer til tillit i form av et åpent og samtidig kritisk sinn, men han advarer på det skarpeste mot å betrakte hans person som en autoritet eller hans meddelelser som autoritative. Dyrkingen av Rudolf Steiner som autoritet blant besteborgerlige og underdanige antroposofere er derfor i strid med antroposofiens egne frihetsprinsipper.

Vi er her i berøring med antroposofenes aller mest sårbare paradoks i forhold til kritiske innvendinger. Det hele dreier seg om en enormt rik kunnskapsmengde som er et resultat av

Kjernen i den antroposofiske filosofi er tvers igjennom anarkistisk.

tenkning og er derfor hovedårsaken til spenningsforholdet mellom ateistisk-kollektivistisk anarkisme på den ene siden og frihets-individualistisk anarkisme på den andre.

Når man skal vurdere Steiner i lys av anarkismens historie, er det nødvendig å legge spesiell vekt på hans filosofiske hovedverk *Frihetens Filosofi*. Det er kun den andre gruppen av Steiners meddelelser, dvs. hans bøker og foredrag etter århundreskiftet, som ofte latterliggjøres eller vekker anstøt p.g.a. sin kontroversielle karakter. Det var da han hadde besluttet å snakke åpent ut om de oversanselige kunnskaper han hadde ervervet på grunnlag av hans medfødte høyst uvanlige bevissthetstilstander.

Antroposofisk litteratur som stammer fra perioden 1900-1925 krever en åndelig legning som innebærer at ethvert trosbegrep i tradisjonell forstand ofres til fordel for vitenskapelige forskningsresultater, samtidig som erkjennelseskrefter av en religiøs karakter, som ligger hinsides intellektet, anvendes. Den som ikke har denne åndelige legningen finner det veldig vanskelig å

Rudolf Steiners okkulte forskning. Steiner understreker uttrykkelig ved gjentatte anledninger at intet må aksepteres på autoritet alene i vår tid. Alt må granskes og bekrefte empirisk. Hvordan er dette mulig, kan man da spørre, når selve forskningen krever oversanselige organer, krefter og evner som kun Rudolf Steiner og ingen andre var eller er i besittelse av?

Denne innvendingen er såpass viktig og fornuftig at de fleste borgerlige antroposofere får kalde føtter når de blir konfrontert med en slik problematikk. Enten bortforklarer de det hele ved å benekte paradokset totalt, eller så avskriver de enhver identifikasjon med Steiners fremstilling, spesielt på det religiøse området. Antroposofien fører nemlig ikke bare til anarkisme, men også til esoterisk kristendom og buddhisme. Dermed oppstår den tragikomiske situasjonen at i offentlige debatter får man gjerne klarere og bedre beskrivelser av antroposofi fra ateistiske eller kristne motstandere enn fra antroposofene selv, som gjør alt for å bortforklare og tåkelegge det hele.

I og med at undertegnede regner seg som anarcho-antroposof, vil et tilnærmet

Et spørsmål som her melder seg er hvorvidt anarkister bør tillate seg å ha veivisere i det hele tatt.

regel nevner han bare i forbigående de kummerlige forhold han vokste opp under. Men én gang, i en diskusjon i 1919, da en person som bare kjente fattigdommen av omtale, utbredte seg om hvordan lavere postansatte hadde det, brøt det ut av Steiner: «...jeg har lært å forstå proletarene gjennom selv å leve med dem, ved at jeg selv har vokst ut av proletariatet, ved at jeg også måtte lære å sulte med proletarer.»⁴

Rudolf Steiners verker utgjør over 350 bind i den tyske originalen. De fleste av disse består av stenograferte referater fra hans ca. 6000 foredrag. Dette arbeidet kan i hovedtrekk deles i to grupper: Først hans skriftlige filosofiske verker fra 1880- og 1890-årene, derav hans banebrytende «Frihetens Filosofi» (1894), som han 30 år senere hevdet ville overleve alle hans øvrige verker, og som danner grunnlaget

Selv samvittigheten blir et autoritært spøkelse som må overvinnes.

svar på ovennevnte innvending være på sin plass. For det første bør det da påpekes at selv om Steiner ikke ønsket å bli betraktet som en autoritet, så godtok han at mange så på ham som en veiviser, eller lysbærer. Rett etter århundreskiftet utga han sine observasjoner fra den såkalte Akashakronikken i et eget tidsskrift som han kalte *Luzifer-Gnosis*, eller Lysbærerens Visdom. Han påpekte at de fleste menneskers nesegruse trang til å underkaste seg alle slags autoriteter representerer en alvorlig hindring for frihetens utvikling i vår tid. Det er derfor forståelig at mange antroposof⁹er ikke vet forskjell på veiviser og opplysningskilde på den ene siden og autoritet på den andre.

Et spørsmål som her melder seg er hvorvidt anarkister bør tillate seg å ha veivisere i det hele tatt. Vi lever i et kompleks av gjensidige avhengighetsforhold, og så lenge individet selv fritt vurderer den enkelte kildes troverdighet og fornuft, er det ikke snakk om autoritet. For en anarkist bør derfor Steiner kunne være like aktuell som Bakunin, Proudhon, Stirner eller Tolstoy.

Som veiviser hevdet Steiner at hvem som helst kunne utvikle de evnene han selv var i besittelse av. Til dette formål utga han en rekke bøker med detaljerte øvelser og råd. Det er allikevel mye som tyder på at Steiner kan ha overvurdert sine samtidige på flere områder.

Steiner mente at de påstandene han fremstilte som okkulte kjensgjerninger til en viss grad kunne etterprøves uten avansert klarsyn, eller «innvielse». Indre erfaringer og opplevelser bearbeidet med skjerpet tankekraft, observasjoner av ytre naturfenomener som de fleste overser, historiske dokumenter osv. — alt dette kunne brukes til å bekrefte eller avkrefte Steiners meddelelser. Når man senere utviklet reelle okkulte evner, bl.a. ved å bearbeide veiviserens meddelelser, kunne man forske selv, også i ukjent terreng.

Frihetens Filosofi og anarkismens epistemologi

Epistemologien er vitenskapen om opphavet til og grensene for menneskelig kunnskap, og hvilke metoder vi bruker for å nå den. Det er en forskningsgren som tradisjonelt hører til filosofiens område. Steiners doktoravhandling, som ble utgitt i Weimar i 1892 med tittelen *Sannhet og Vitenskap: En introduksjon til Frihetens Filosofi*, tar et epistemologisk oppgjør med Kant. Med utgangspunkt i tyske idealister som Fichte, Schiller, Hegel, Goethe og til dels Nietzsche, korrekture av Darwin samt oppgjør med Bacon, Newton, Kopernikus og Galileo, ønsket Steiner å etablere et solid epistemologisk grunnlag for alt det som han etter århundreskiftet kom til å utgi først som teosofi, senere som antroposofi.

I *Frihetens Filosofi* tar Steiner oppgjør med dualistene og hevder at en realistisk epistemologi må føre til en utvetydig monisme. Den mest innflytelsesrike dualisten i den tysktalende verden var Immanuel Kant, som delte tilværelsen i to ved å hevde at det fantes en virkelighet som ikke lot seg erfare og som for evig og

alltid måtte ligge skjult for menneskets erkjennelseskrefter. Denne form for dualisme setter fremdeles dype spor i vår kultur og i den allmenne filosofiske orientering. Med dualismen som utgangspunkt snakker vi om «det ukjente», «det hinsides», «Gud», «aliens» osv. Kant kalte dette ukjente for «tingen i seg selv» og postulerte at naturfenomenenes egentlige vesen lå i en skjult verden som ingen hadde erfart eller kunne erfare.

Steiner mente at alt dette hinsides ukjente var et produkt av ren overtro. Han hevdet at de filosofiske vitenskaper måtte ta kun én virkelighet i betraktning, nemlig den empiriske. Det var dette han kalte monisme. Det mest solide utgangspunktet for denne monismen fant han i Charles Darwins naturvitenskap, som på den tiden ble videreutviklet av Ernst Haeckel. I tillegg hadde han oppdaget at Goethes forskning i botanikk, biologi, anatomi, lys og farge var banebrytende og revolusjonær og demonstrerte bl.a. at Isaac Newtons fargeteori hadde vært et feilspor. Denne monismen representerer fremdeles kulturelt kjetteri både på det filosofiske og det naturvitenskapelige område.

Frihetens Filosofi har som mål å demonstrere at monismen er en absolutt forutsetning for fullkommen, uhemmet åndsfrihet. Hvis vi skal kunne rive oss totalt fri fra all tvang og autoritet, indre og ytre, fysisk og metafysisk, kan vi ikke befinne oss i en dualistisk verden som skjuler spøkelser vi aldri kan nærme oss. Vi må ta monismen til hjelp for å rive ned de begrensninger som den dominerende dualistiske kulturen har påtvunget den menneskelige erkjennelse i form av en slags okkult jantelov.

På denne måten ønsker monismen å tilrettelegge både utviklingen av den uhemmede frie vilje, og erkjennelsen av at menneskets empiriske potensiale er ubegrenset. *Frihetens Filosofi* tar derfor sikte på å definere forutsetningene for den frie handling.

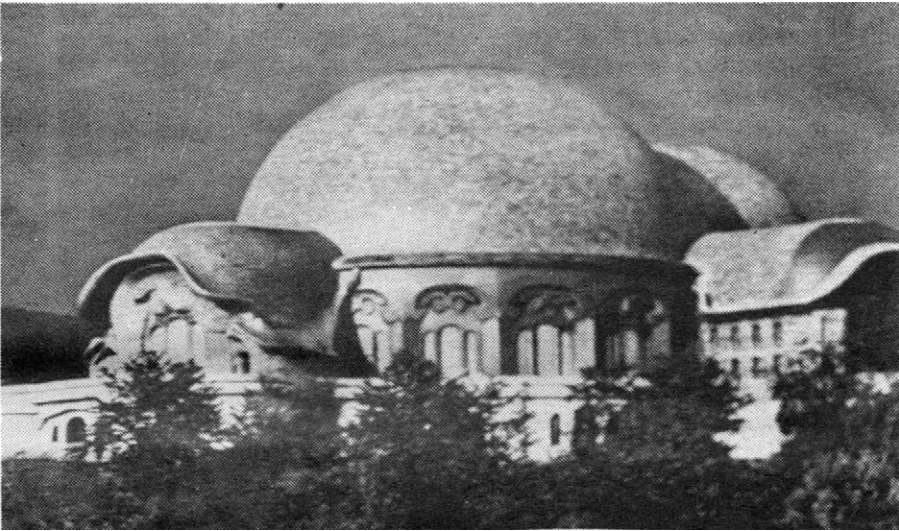
For å utvikle den «frie ånd» hevdet Steiner at man måtte løsrive seg både fra ytre og indre tyranni. Selv samvittigheten blir et autoritært spøkelse som må overvinnes. I tiende kapittel, *Frihetsfilosofi og monisme*, definerer Steiner forskjellen på «naiv realisme» og «metafysisk realisme». Den naive realist er bundet av

«Enhver av oss er kallet til å bli en fri ånd, slik som hver spirende rose er kallet til å bli en rose.»

sansbare overhoder:

«Det naive mennesket, som bare ser en virkelighet i de tingene det kan se med sine øyne og gripe med sine hender, krever også for sitt moralske liv beveggrunner som er tilgjengelige for sansene. Det krever et vesen som kan meddele disse beveggrunner på en måte som dets sanser kan forstå. Det vil få seg beveggrunnene diktert av et annet menneske som det anser

for klokt og mektig, eller som det av andre grunner anerkjenner som en makt over seg. På denne måten oppstår [de tidligere omtalte] moralprinsipper i form av familiens, statens, samfunnets, kirkens og guddommens autoritet. Det troskyldige menneske tror ennå på ett enkelt annet menneske; det noe mer fremskredne lar seg diktere av et flertall (stat, samfunn). Alltid bygger det på sansbare makter, og når noen endelig begynner å ane at disse i grunnen er like svake mennesker som dem selv, søker de råd hos en høyere makt, et guddommelig vesen, som de imidlertid utstyres med sansbare egenskaper. Fra dette vesen lar de seg igjen på sansbar måte meddele det begrepsmessige innhold for sitt moralske liv, dette være seg ved at guddommen viser seg i en brennende tornebusk eller vandrer omkring i legemlig skikkelse og forteller menneskene med ord som deres ører kan oppfatte, hva de skal gjøre og ikke gjøre.»

Steiners byggverk, det første Goetheanum i Sveits, ble ildspåsett og brant til grunnen. (Kuppelen kom fra Norge.)

Det virker kanskje litt underlig at Steiner legger så mye vekt på dette med hender, øyne, ører osv. i forhold til indre forestillinger. I årenes løp snakket han ofte om nødvendigheten av å utvikle «sansefri tenkning», dvs. en mer fleksibel type mental aktivitet som er mindre avhengig av de grå hjernecellene. (Det bør her skytes inn at antroposofien betrakter hjernen som et sanseorgan, slik at tanker blir iaktatt av hjernen akkurat som lyder blir iaktatt av øret.) Mange av hans uttalelser virker absurde når de imøtekommes med en tenkning som er trollbundet av den fysiske hjernen fordi de har til hensikt å gi lytteren indre bilder som ikke reflekterer noe sansbart, og dermed bidra til utviklingen av sansefri tenkning.

Den metafysiske realisten tenker ikke mer sansefritt enn den naive realisten. Han

en selvstendig makt i menneskets indre, og den settes lik samvittigheten.

Men dermed er den naive realismens stadium allerede forlatt, og vi har kommet inn i den region hvor morallovene blir selvstendiggjort som normer. Da har de ikke lenger noen bærer, men blir til metafysiske vesener som eksisterer i kraft av seg selv. De er analoge med de usynlig-synlige krefter som den metafysiske realisme hypotetisk tenker til den opplevde verden i stedet for å søke virkeligheten der hvor mennesket har del i virkeligheten, nemlig i sin tenkning. Denne metafysiske realisme, som også må søke moralens opprinnelse i et område utenfor menneskets virkelighet, er alltid ledsaget av utenom-menneskelige moralnormer.»

Steiner hevdet at dialektisk materialisme gjorde frihet umulig fordi tenkningen ble slavebundet av et mekanisk univers. Han fortsetter:

«Hvis det antatte vesen blir tenkt som

noe som i seg selv er uten tanker og virker etter rent mekaniske lover slik materialismen forestiller seg det vil det også av seg selv, med rent mekanisk nødvendighet frembringe det menneskelige individ med alt som hører individet til. Bevisstheten om frihet kan da bare være en illusjon, for mens jeg tror at jeg selv skaper mine handlinger, er det bare mine materielle bestanddeler og deres bevegelsesprosesser som virker i meg. Jeg mener å være fri, men alle mine handlinger er bare en følge av materielle prosesser som ligger til grunn for min legemlige og åndelige organisme. Denne oppfatningen mener at bare fordi vi ikke kjenner de motiver som tvinger oss, har vi en følelse av frihet.»¹⁰

Deretter går Steiner løs på den spiritualistiske dualismen. I dag er denne varianten best kjent i den religiøse fundamentalismens klesdrakt:

«Mens den materialistiske dualist gjør mennesket til en automat som handler ifølge en mekanisk lovmessighet, gjør den spiritualistiske dualist (som ser det absolutte vesen i noe åndelig som menneskets bevisste opplevelse ikke har del i) mennesket til slave av det absoluttes vilje. Frihet er utelukket i materialismen, like meget som i en ensidig spiritualisme, og overhodet i en metafysisk realisme som mener å kunne slutte seg til noe sant virkelig utenfor menneskets opplevelsesverden.

Både den naive og denne metafysiske realisme må av en og samme grunn benekte friheten, for begge ser i mennesket bare fullbyrderen eller utøveren av

prinsipper som med nødvendighet er påtvunget det. Den naive realismen dreper friheten ved å underkaste seg en autoritet i form av et iakttagbart vesen, eller et vesen som tenkes analogt med iakttagelsene, eller den underkaster seg en abstrakt indre stemme som den tyder som ‘samvittighet’. Metafysikeren, som bare trekker slutninger om noe utenom-menneskelig, kan ikke anerkjenne friheten fordi han lar mennesket være mekanisk eller moralsk bestemt av et ‘vesen i seg selv’.¹¹

Kjernen i Rudolf Steiners monisme er enkeltmenneskets suverene selvstendighet både i tanke og handling. Mennesket selv og intet annet er bestemmende med hensyn til moralsk adferd:

«De moralske bud som metafysikeren bare kan slutte seg til, må etter hans oppfatning stamme fra en høyere makt. For monismen er den *menneskenes tanker*. Den moralske verdensorden er da hverken et avtrykk av en rent mekanisk naturorden eller av en utenom-menneskelig verdensorden. I ett og alt er den fritt menneskeverk. Mennesket skal ikke sette

Monismen er klar over at et vesen som handler under fysisk eller moralsk tvang, ikke kan være et moralsk vesen i sann forstand. Monismen betrakter gangen gjennom den automatiske handling (bestemt av naturlige drifter og instinkter) og gjennom den lydige handling (bestemt av moralske normer) som nødvendige moralske forstadier, men innser muligheten av at den frie ånd kan overvinne begge disse overgangsstadier. Monismen befri den sant moralske verdensanskuelse fra de naive moralforskrifters bånd til iakttagelsenes verden, og fra de spekulative metafysiske moralforskrifters bånd til en hinsidig verden. De første kan monismen ikke avskaffe, like lite som den kan avskaffe iakttagelsenes verden. Den siste må den avvise fordi monismen alltid søker verdens forklaringsprinsipper innenfor verden selv, aldri utenfor den.»

Steiners anarkistiske miljø. Tucker og Mackay.

Den frie ånd i mennesket, den anarkistiske sjel, er skapelsens mål og mening.

gjennom et utenforliggende verdensvesens vilje, men sin egen. Det virkeliggjør ikke et annet vesens beslutninger, men sine egne. Bak det handlende menneske ser monismen ikke en menneskefremmed verdensledelse som styrer menneskene etter sin vilje. Forsåvidt som menneskene virkeliggjør intuitive ideer, følger de bare sine egne, menneskelige mål. Og hvert individ følger sine særskilte mål. For ideenes verden lever seg ikke ut i et fellesskap av mennesker, men bare i menneskelige individer. Det som blir et felles mål for et samfunn av mennesker, er bare en følge av enkeltindividers viljeshandlinger, og da for det meste av noen få utvalgte individer som de andre følger som sine autoriteter. Enhver av oss er kallet til å bli en fri ånd, slik som hver spirende rose er kallet til å bli en rose.¹²

Charles Darwins utviklingslære står sentralt i Rudolf Steiners filosofi. For ham var sjelens moralske utvikling det viktigste med evolusjonen, og derfor hadde han tillit til at menneskene ville utvikle sin frie ånd gjennom livets erfaringer.

Steiner skriver videre: «Monismen vet at naturen ikke slipper mennesket fra seg som fiks og ferdig ånd, men fører det frem til et visst trinn. Som et ennå ufritt vesen utvikler det seg herfra til det punkt hvor det finner seg selv.

John Henry Mackay

Mellom 1890 og 1897 bodde Steiner i Weimar, og på denne tiden ble han interessert i Max Stirners radikale individualistisk-anarkistiske skrifter. Han hadde skrevet en bok om Nietzsche, men kom til å foretrekke Stirners krystallklare tanker og frihetsmot.

Høsten 1898, mens han bodde i Berlin, ble Steiner kjent med den skotsk-tyske dikteren og Stirner-biografen John Henry Mackay og hans venn Benjamin Ricketson Tucker. Et meget godt vennskap utviklet seg mellom Steiner, Mackay og Tucker.

Magazin für Literatur ble forbudt i Russland fordi redaktøren Rudolf Steiner var en venn av den «farlige» anarkisten John Henry Mackay. Situasjonen ble ikke bedre da Steiner skrev i sin spalte at han selv regnet seg som individualistisk anarkist:

«Jeg har hittil selv alltid unngått å bruke ordene ‘individualistisk’ eller ‘teoretisk anarkisme’ om min verdensanskuelse. For jeg holder meget lite av slike betegnelser... Men om jeg, i den grad det er mulig å avgjøre slikt, skulle si om ordet ‘individualistisk anarkist’ kunne brukes på meg, måtte jeg svare med et ubetinget ‘ja’.»

Mackays teoretiske anarkisme hadde mange trekk til felles med *Frihetens Filosofi*. Steiner trodde imidlertid at han hadde vist i sin bok at tenkning var en åndelig aktivitet og at den menneskelige ånd kunne skape frie handlinger for seg selv kun gjennom en utviklet tenkning. Det er sannsynlig at Mackay ikke kunne forstå dette konseptet fra Steiners side — det var faktisk nesten ingen som forstod det på den tiden — men han ser ut til å ha stått nærmere Steiner på andre områder.

Mackay hadde politiske ambisjoner med sine teorier, og han ønsket Steiners oppslutning og samarbeide. Det var en tid da Steiner fremstilte sin etiske individualisme som et politisk ideal, og det ser ut til at han følte seg fristet til å bruke sin egen filosofi som plattform for Mackays politiske drømmer. Hans omtale av denne episoden i sin selvbiografi 30 år senere gjør det klart at han opplevde tendensen som en fristelse eller åndelig prøve:

Benjamin Tucker var den første amerikanske tenkeren som kalte seg anarkist med stolthet. Han var den mest innflytelsesrike i å spre anarkismen i USA og hevdet at det ikke var et filosofisk system, men «de politiske og sosiale vitenskapers grunnleggende prinsipp». I 1878 grunnla han *The Radical Review*, men dette gikk nedenom etter kort tid. I 1881 grunnla han et nytt tidsskrift som het *Liberty*, som tok følgende overskrift fra Proudhon: «Not the Daughter but the Mother of Liberty.» Tucker fungerte som redaktør av dette magasinet frem til 1908. Det ble det beste engelskspråklige anarkistiske tidsskriftet, kjent for sin aggressive og kontroversielle tone. Tucker skrev ikke bare banebrytende engelske oversettelser av Proudhon og Bakunin, men han ga ut en hel bokserie om anarkisme og beslektede temaer i over tredivye år. Han tok mange turer til Europa og besøkte ofte sine venner i Berlin. Under en tur i 1899 holdt han et foredrag i Berlin som het *Der Staat in seiner Beziehung zum Individuum*, som ble utgitt i *Magazin für Literatur* under Rudolf Steiners ansvarlige redaksjon. Steiner refererte til ham en gang som «en av frihetens beste forkjempere.» Bernard Shaw beundret ham som en kontroversialist og bidro selv til *Liberty*. Walt Whitman, som abonnerte på *Liberty*, sa også om redaktøren: «Jeg elsker ham. Han er tvers igjennom skarp og dristig.» Til tross for sin uvilje mot Tuckers individualisme, applauderte Kropotkin allikevel hans kritikk mot staten som «meget granskende» og hans forsvar av individet som «veldig kraftig».

«Min etiske individualisme var følt som en rent indre opplevelse i mennesket. Det lå meg altså fjernt, da jeg utviklet den, å gjøre den til grunnlag for en politisk oppfatning. Dengang, rundt 1898, skulle min sjel med den rent etiske individualismen rives ned i en slags avgrunn. Den skulle fra å være noe rent indre menneskelig gjøres til noe ytre. Det esoteriske skulle avledes til noe eksoterisk.»⁹ Dermed bestemte han seg for å gå sine egne veier.

Borgerlige Steiner-biografer omtaler denne perioden som et lite sidesprang, som en forbigående flørt med anarkismen, og de tolker sistnevnte sitat som en avskjed mellom Steiner og anarkismen. Her protesterer imidlertid anarcho-antroposofene. Det er nemlig like korrekt å fremstille antroposofien som et neste trinn i anarkismens utvikling og hevde at Steiner

de åndelige verdener, med alle sine guder, demoner, avdøde sjeler osv., lå vidåpne for Rudolf Steiner helt fra hans tidligste barndom, må vi tillate oss å spørre: Er det overhodet mulig for et slikt menneske å verdsette ateismen, å forstå den?

Menneskelig frihet, individets ukrenkelige suverenitet – dette var Steiners grunnleggende filosofiske utgangspunkt. Det var nettopp på frihetens premisser at han roste Nietzsche, Stirner og Tucker. Steiner hevdet, paradoksalt nok for mange, at tradisjonelle religiøse forestillinger i form av teologi og denslags, hørte til en forgangen tid og måtte vike for selvstendig tenkning, totalt uavhengig av ytre eller indre autoritet.

Det paradoksale ved dette er Steiners betydelige bidrag til kristen teologi, som imidlertid var et resultat av spesielle forespørsler. Selv hans teisme er tvers igjennom anarkistisk. Gudene, som det

«Det er vrøvl å snakke om at økonomiske krefter dominerer historien før det sekstende århundre, slik Karl Marx gjør det.»

er den som gjør anarkismen til en reell mulighet med *Frihetens Filosofi*. Anarcho-antroposofens argument går derfor ut på at den egentlige anarkismen er å finne nettopp i antroposofien, som er og blir en kjettersk motkultur og representerer et opprørsk utbrytersamfunn, uansett i hvilken grad diverse finkulturelle besteborgere ønsker å pynte på situasjonen.

Når man tar den antroposofiske teismen i betraktning, dvs. hele læren om de oversanselige hierarkiene, kristologien osv. som dominerer den annen del av Rudolf Steiners omfattende livsverk, kan det forekomme gåtefullt at han omfavnet darwinismen, som på mange måter har blitt den moderne ateismens grunnfilosofi. Når

vimler av, er menneskenes skapere, men de har nå trukket sin autoritet tilbake for at vi skal bli modne og selvstendige nok til å klare oss på egen hånd. Gudene er med andre ord anarkister. Den frie ånd i mennesket, den anarkistiske sjel, er skapelsens mål og mening.

Steiners teisme kan virke selvmodsigende i forhold til monismen, som jo tar kun den empiriske verden i betraktning. For den innviede okkultisten var dette intet problem, i og med at alle hans uttalelser var basert på oversanselig forskning. Tradisjonell religion er imidlertid dualistisk fordi fenomener hinsides menneskets empiriske potensiale blir gjenstander for blind tro.

Kollisjonen med Marx

Rudolf Steiner kunne aldri godta marxismen, som bredte seg som ild i tørt gress ved århundreskiftet. Jens Bjørneboe kalte seg riktignok både anarkist, marxist og antroposof og skal angivelig ha hevdet at intet motsetningsforhold eksisterte mellom Steiner og Marx, men i så fall tok han grundig feil. Steiner angrep Karl Marx på mange punkter ved forskjellige anledninger, spesielt med hensyn til hans d i a l e k t i s k - m a t e r i a l i s t i s k e historiefortolkning.

Mens Steiner arbeidet hovedsakelig med frihetsidealismen og anarkismen sammen med Tucker og Mackay, skrev han en artikkel hvor han tok et kritisk oppgjør med maktens problem: «Av alle maktformer er den som sosialdemokratiet tilstreber, den verste.»¹³ Med «sosialdemokratiet» mentes den kommunistiske ideologi på den tiden.

Et halvt år senere fikk Steiner en forespørsel fra styret for Arbeiterbildungsschule i Berlin (grunnlagt av marxisten Wilhelm Liebknecht) om å overta historieundervisningen. Han kastet seg over oppgaven med stor iver, til tross for at skolen bare hadde råd til å tilby ham et honorar som var så umåtelig beskjedent at de tvilte på om han kunne akseptere forespørselen.

I sin selvbiografi forteller Steiner følgende: «Jeg gjorde det klart overfor ledelsen at hvis jeg påtok meg oppgaven ville jeg presentere historie ifølge mine egne syn på menneskehetens evolusjon og ikke ifølge den marxistiske fortolkningen som nå var vanlig i sosialistiske kretser. De ønsket allikevel å gi meg kursene...

Disse menneskene kjente fysisk

fortsatte han med sine foredrag om tysk litteratur, om indisk, persisk og arabisk kultur, om filosofiens historie, kjemi og industrialismens historie. Han tilbød også kurs i offentlig tale, og rettet alle papirer som ble gitt ham med en slik omhu at mange av elevene oppnådde faktisk ting¹⁵ som tidligere aldri kunne forventes av dem.

I sin selvbiografi forklarer Steiner fenomenet slik:

«Vi må huske at der er halvsannheter i de materialistiske idéene om økonomi som svelges av arbeiderne gjennom marxisme som ‘materialistisk historie.’ Og disse halvsannhetene er nettopp det som lett kan forstås av arbeiderne. Hvis jeg ganske enkelt hadde ignorert dem og undervist i historie fra et idealistisk synspunkt, ville arbeiderne ha følt at det jeg sa ikke harmonerte med de halvsannhetene de kjente til.

Så jeg begynte med en kjensgjerning som var forståelig for mine lyttere. Jeg forklarte hvorfor det er vrøvl å snakke om at økonomiske krefter dominerer historien før det sekstende århundre, slik Karl Marx gjør det. Jeg viste også at økonomisk liv ikke antok en form som kan forstås i en marxistisk betydning før det sekstende århundre, og at denne prosessen nådde sitt klimaks i det nittende århundre.

Dette gjorde det mulig for meg å snakke ganske oppriktig om de åndelige idealene som var aktive i de foregående historiske epoker, og jeg kunne vise at i nyere tider hadde disse impulsene blitt svekket, i motsetning til de materialistisk-økonomiske.

Dermed kom arbeiderne gradvis frem til konkrete idéer om de åndelige impulsene i historie, religion, kunst og moral, og sluttet med å betrakte dem som ren ideologi. Det ville ha vært nytteløst å komme inn i en meningskamp om materialisme; jeg måtte la

uken gjennom ca. fem år... En så mangesidig begavet mann som Steiner holdt ganske sikkert ikke denne slitsomme undervisningen for det usle honorarets skyld, men fordi det ga ham glede, og elevene forgudet ham.»¹⁸

Borgerlig antroposofi

Den borgerlige filosofien dominerer antroposofisk kultur i en oppsiktsvekkende stor grad. Dette er et utrolig paradoksalt fenomen, for som vi har sett, er *Frihetens Filosofi* intet mindre enn rendyrket anarkisme. I denne forbindelse bør nevnes

Den borgerlige filosofien dominerer antroposofisk kultur i en oppsiktsvekkende stor grad.

noe meget vesentlig om Rudolf Steiner, nemlig at han aldri dementerte noe han tidligere hadde gitt uttrykk for. Da han skrev i sitt magasin i 1898 at han var en individualistisk anarkist, betyr det at det var det han var — i hele sitt liv!

I 1897 møtte han sine venner ved «forbryterbordet» i restauranten *Zur Alten Künstlerklaus* i Berlin, hvor han ofte ble sittende til langt ut på morgenkvisten. Max Halbe minnes «Steiners ytre bilde, hans beksvarte hår, hans flakkende sorte øyne, det hulkinne ansiktet, den magre tilkappede skikkelsen, liksom sort i sort alt sammen i den merkelige blandingen av magister og demon.»¹⁹

Denne beskrivelsen alene gjør Steiner til en treffende representant for anarkismens sorte flagg. F. W. Zeylmans van Emmichovens beskrivelse av sitt møte med Steiner i 1920, da mannen var nesten seksti år gammel, er nærmest halsbrekkende:

«Hans øyne trekker seg dypt innunder skyggen av de kraftige brynene. Man kan si at disse øynene er mørke brune, men det ville fortelle svært lite om deres sanne natur. Hvordan kan vi beskrive dem? Av og til virker de ufattelige. Man skuer inn i dem som en avgrunn mens man står blendet ved stupet. Andre ganger er det en dybde som en mørk natt, når ingen stjerner er synlige, allikevel merker man deres nærvær.»²⁰

Rudolf Steiner var selv aldri i det militære, og da hans arkitektoniske mesterverk Das Goetheanum ble ildspåsett nyttårsaften 1922 (sannsynligvis av bevegelsens innbitte motstandere) og brant til grunnen, insisterte han på han at ugjerningen hverken skulle politianmeldes eller etterforskes. Han snakket ved flere anledninger om at fremtidens åndsfrie mennesker ville lære å avstå fra å reagere mot ondskap eller overgrep. Allikevel ønsket han ikke å kombinere sin etiske individualisme med et sosialpolitisk eller moralsk regelverk.

Hverdagsmennesket Rudolf Steiner

Alvorlig motstand mot Rudolf Steiner og hans arbeide meldte seg tidlig, men opposisjonen tiltok betraktelig etter første verdenskrig, da Steiner snakket om sosial tregrening. Den sterkeste og mest velorganiserte opposisjonen kom fra nasjonalistisk hold, særlig i England og Tyskland.

Rudolf Steiner gjorde seg skyldig i en form for kulturelt kjetteri som hverken hans samtid eller hans ettertid har tilgitt ham. I prinsippet er ikke dette kjetteriet

annerledes enn f.eks. Galileo Galileis anstrengelser for å demonstrere sin visjon av planetenes baner rundt solen. Steiner ønsket at åndsvitenskap, eller antroposofi, skulle vinne status som en anerkjent vitenskap på lik linje med kjemi, botanikk, geologi osv. I sin samtid ble han møtt med direkte angrep, mens ettertiden har fortiet ham. Han glimrer ikke bare med sitt fravær i de fleste filosofiske, vitenskapelige og religiøse oppslagsverk, men også i de fleste boklister innenfor New Age.

Det er kun ett punkt ved Steiner som ikke har latt seg angripe, og det er hans

personlige karakter. Samtlige brev og annen dokumentasjon fra hans samtidige danner et portrett av et umåtelig godt og varmt menneske som på en uselvisk måte stilte grenseløse krav til seg selv. Det virker nok uforståelig for mange at en mann som hevdet at en fri ånd måtte rive seg løs også fra samvittighetens tyranni, kunne være et tvers igjennom godt og uselvisk menneske. Et hovedargument mot anarkismen går ut på at den vil medføre uhemmet ondskap og egoisme. Steiner la i alle år meget stor vekt på å skape grunnlaget for utviklingen av «moralske impulser» og «moralsk fantasi». Med dette mente han at den virkelig frie ånd ville vinne stadig større indre frihet ved å bruke fantasien til kjærlige og selvofrende handlinger. Han trodde på det beste i menneskene fordi han hadde oppdaget dette i seg selv.

Her finner vi anarkismen i sin høyeste form.

Tarjei Straume

Referanser:

- NB! I følgende henvisninger står ‘GA’ ikke for Gateavisa, men for ‘Gesamtausgabe’, dvs. Rudolf Steiners samlede verker.**
- Zen & taoisme, frihetlige filosofier fra øst*, Gateavisa nr. 146.
 - Mahatma Gandhi - den myke revolusjonære*, Gateavisa nr. 149.
 - Dvs. kristen anarkisme, Gateavisa nr. 151.
 - Die soziale Frage*, GA #328, s. 167, *Rudolf Steiner mit Selbstzeugnissen und Bilddokumenten dargestellt von Christoph Lindenberg* i Sverre Dahls oversettelse, Antropos Forlag 1992, s.7.
 - Die Philosophie der Freiheit* 1894, GA #4: kap. 10: *Freiheitsphilosophie und Monismus*.
 - Ibid.
 - Ibid.
 - Ibid.
 - Ibid.
 - Briefe Band II: 1890-1925*, s. 370f.
 - Mein Lebensgang*, GA #28, s. 372.
 - Gesammelte Aufsätze zur Kultur- und Zeitgeschichte 1887-1901*, GA 31, s. 261.
 - Mein Lebensgang*, GA #28, kap. 28.
 - Stewart Easton: *Rudolf Steiner, Herald of a New Epoch*, s. 101.
 - Geschichtliche Symptomatologie*, 6. foredrag, GA #185.
 - Ibid.
 - Emil Unger-Winkelried, 1934.
 - Max Halbe: *Jahrhundertwende*, Danzig 1942, s. 183.
 - Journal for Anthroposophy #44, An Encounter with Rudolf Steiner*, s. 24. Zeylmans bok kom ut i Holland i 1932.
 - Hvis du er nysgjerrig på antroposofi, kan du forsøke å innynde deg hos de borgerlige bokormene på Antropos Forlag i Homansbyen, Josefines gt. 12, 0351 Oslo, tlf. 22 46 03 74, fax 22 69 64 50.*
 - Lykke til.*

arbeide og de resultatene det produserer. Men de hadde ingen anelse om de åndelige kreftene som ledsager menneskeheten fremover gjennom historien. Det var derfor de så lett aksepterte marxismen og dens ‘materialistiske historiefortolkning.’ Marxismen hevdet at de eneste kreftene som virker i historien er materielle og økonomiske, dvs. krefter skapt gjennom fysisk arbeide. Alle ‘åndelige, kulturelle faktorer’ regnes for å være et biprodukt som vokser ut av den materielle-økonomiske sfæren, en ren ideologi.

I tillegg til dette var det faktum at i en lang tid hadde arbeiderne følt en økende iver etter utdanning. Men det eneste midlet til å tilfredsstille dette behovet var den populære materialistiske vitenskapslitteraturen. Det var den eneste litteraturen tilrettelagt for arbeidernes syn og resonnement. Alt annet var skrevet i en stil som arbeiderne umulig kunne forstå. Dermed oppstod den ubeskrivelig tragiske situasjonen at mens det voksende proletariatet hadde en intens hunger etter kunnskap, kunne denne tilfredsstilles kun gjennom den groveste form for materialisme.»¹⁴

Historie var «et spesielt sorgens barn» for Arbeiterbildungsschule. Elevene begynte snart å kjede seg over måten faget ble lært bort på, og de fleste sluttet å gå, hvoretter foredragsholderne vanligvis ga opp. Steiner fikk imidlertid full klaff med elevene. Senere

idealismen vokse frem fra materialismen.»

Etter fem år endte det hele med at partiledelsen satte en stopper for Steiners undervisning. Han møtte kraftigst motstand hver gang han snakket om frihet. «Å snakke om frihet virket veldig farlig,» fortalte han tretten år senere. Sosialistlederne plasserte fire medlemmer i et møte med hundrevis av elever hvor Steiner forsvarte åndelige verdier, og disse sørget for at han ble drevet ut ved å gjøre det umulig for ham å fortsette. Da Steiner sa: «Hvis folk ønsker at sosialismen skal spille en rolle i fremtidens utvikling, da må undervisningsfrihet og tankefrihet også tillates,» erklærte en av partiledelsens agenter: «I vårt parti og dets skoler kan det ikke være noe spørsmål om frihet, men bare om rimelig tvang.»¹⁶

Til denne bemerkningen føyde Steiner følgende kommentar: «Man må ikke innbille seg at det moderne proletariatet ikke tørster etter åndelig næring! Det har faktisk en uslukkelig tørst etter det. Men den næringen som tilbys er for det meste det som det allerede tror så fullt og fast på, nemlig positivisme, vitenskapelig materialisme, eller forøvrig en ufordøyelig føde som tilbyr stener istedenfor brød.»¹⁷

En av disse elevene, Emil Unger-Winkelried, mintes Steiner som lærer 30 år senere: «For oss elever, særlig oss arbeiderelever, var han en offervillig venn som underviste på arbeid skolen to kvelder i

Norske røykere maner til kamp

Etter mange års pause har legaliserings-bevegelsen igjen fått vind i seilene. Det siste halvåret har to nye organisasjoner sett dagens lys. Vi føler oss ikke helt klare i øyeblikket, så vi overlater heller ordet til frihetskjemperne selv.

Ja til legal cannabis

Foreningen for cannabisentusiaster

Har du fått nok av å bli satt i samme bås som de sprøytenarkomane fordi du røyker hasj?

Ønsker du å røyke hasj uten å måtte oppsøke belastede miljøer for å få tak i det?

Er du lei av å leve et dobbeltliv?

Ja til legal cannabis jobber for å synliggjøre de positive sidene ved cannabiskulturen gjennom å samle og spre fordomsfri informasjon. Vi håper på sikt å samle nok medlemmer og kontakter til å kunne gå inn i den offentlige debatten med tyngde.

Meld deg inn NÅ! (Så slipper du å stå utenfor på seiersfesten...)

Ja til legal cannabis
Postboks 48
1355 Bærum postterminal

JA TAKK! jeg ønsker å støtte "Ja til legal cannabis".

Navn: _____
Adresse: _____
Postnr./-sted: _____

Medlemsregisteret oppbevares *fullstendig utilgjengelig* for uvedkommende.

Medlemsskapet er gratis og uforpliktende.

NORMAL

Norsk Organisasjon for Revurdering av MArihuana Lovgivning

NORMAL jobber for å:

- Legalisere all bruk, salg og produksjon av cannabis i Norge.
- Spre saklig informasjon om cannabis i Norge. Denne informasjonen skal imidlertid ikke være vinklet på en måte som oppfordrer til bruk.

LEGALISERING VIL:

- Redusere antall brukere av hardere stoffer ved å skille brukergruppene.
- Redusere antallet sosiale avvikere i samfunnet.
- Redusere den organiserte kriminaliteten gjennom å fjerne en stor inntektskilde. Dermed blir det mindre vold, korrupsjon, prostitusjon og smugling av farlige narkotiske stoffer.
- Frigjøre store ressurser i politiet, retts-, toll- og fengselsvesenet. Penger som kan brukes til å bekjempe alvorlig kriminalitet.
- Skape store inntekter til staten i form av skatter og avgifter.
- Forbedre sikkerheten til de menneskene som ønsker å bruke cannabis-produkter.
- Forbedre retten til privatliv og personlig frihet og skape mer ansvarsbevisste mennesker.

Ønsker du å bli NORMAL? Meld deg inn!

Skriv til:

NORMAL
Hjelmsgt. 3
0355 OSLO

Tlf. 92 49 12 08

email: normal@powertech.no

Du kan også finne NORMAL på <http://www.powertech.no/~normal>

DU ER HERVED REKVIRERT!

Under okkupasjonens åk (1940-45) var det ikke uvanlig at nazityskerne rekvirerte f.eks. en gris, en bil eller hva de nå følte de hadde behov for fra de undetrykte nordmennene. Men etter at tyskerne ble jaget hjem av russerne, tok det ikke lang tid før savnet etter å bli rekvirert ble for stort. Derfor innførte det kongelige norske Forsvaret en ordning som sier at *de* kan rekvirere deg og dine eiendeler i tilfelle krig, eller annen "krise". Under øvelser har de da vist at de mener alvor; firehjulstrekkere og mindre eiendommer er blitt rekvirert over en lav sko.

Akkurat nå pågår en stor NATO-øvelse (Battle Griffin 1996) i Nord-Norge hvor "grønn" krangler med "blå" om fiskeressursene i Lofoten og Vesterålen. Men man planlegger ikke bare mennskeslakt over noen fisk, de øver naturligvis også *rekvirering*. For å imponere sine NATO-allierte har man således rekvirert hele *kommuner*, eller som de selv sier det: «I alt er 14 kommuner i Nordland og Troms rekvirert for øvelsen» [punktum] Hverken mer eller mindre.

Folket jubler, og innerst inne vet vi alle at hele landet med stort og smått allerede er lykkelig rekvirert av US Armed Forces i all framtid...

Våre tidligere medarbeidere

May-Britt og Egil har fått smått!

Vi ønsker Bjørlo-Henriksen Haraldsson Stenseth
velkommen til Midgard.

Det anarkistiske samfunn og veien dit

Anarki og kaos, ikke sant? Feil, anarki eller kaos! **Graham Purchase** tilbakeviser i dette heftet de kjente motforestillingerne og fordommene mot anarkismen. På en lettfattelig, grundig og inspirerende måte setter han samfunnsutviklingen inn i et historisk perspektiv, og legger fram en mulig måte vi kan kjempe fram og organisere et økologisk og anarkistisk samfunn på.

Send 5 spenn i posten så får du dette heftet på 20s A5 direkte ned i postkassa di. Porto er inkludert.

Navn:

Adr:

Postnr:

bestilles fra: **Svart Fanteri**

c/o Bokkaféen Jaap, Hjelmsgt. 3, 0355 OSLO

Fri Hash Nu!

-et møte med Fri Hasj Bevegelsen i Danmark

Fri Hash Bevegelsen er en liten, men aktivistisk bevegelse. De har holdt på siden 1976, men med noen års (røyke) pause inntil for fire år siden, da unge driftige sjeler tok over roret. De gjør mye bruk av sivil ulydighet mot cannabis-forbudet ved bl.a. åpentlyst å røyke hasj & pot under aksjoner.

– Vi er rundt tjue aktive, men på våre “smoke-ins” kan det komme opptil 100 stykker, som på vår aksjon for smuglerne. Vi deler nemlig ut gratis jointer til alle som møter opp. Hver gang vi skal ha aksjon går vi en runde på Pusherstreet og samler inn litt fra hver bod. Men ved vår siste aksjon møtte det bare opp ca. 40 stykker. Vi hadde mobilisert for dårlig og det var vanskelig for folk å finne fram til stedet. Vi fant det nesten ikkevi heller.

Hva aksjonerte dere mot da?

– Mot anti-cannabis loven, men først og fremst til støtte for en kar som var i retten for å ha hatt 14 hamplanter hjemme. En latterlig sak. Kriminalisering av stueplanter, planter som har vært vanlige i vår fauna i århundrer. Den har vært brukt som medisin og til alt mulig annet nyttig; klær, tau og slikt. Vi satte oss på plenen foran rettsbygningen og røykte i vei. Politiet gjorde ingen ting, de bare sto og så på.

Aktivistene i bevegelsen finansierer driften sjøl. De pleier å ha noen «fede» fester som også gir penger i kassa. Fødselsdagsfesten på Fri

Hasj Bevegelsens 4 årsdag i den “Grå Hal”, Christianias største forsamlingslokale, ble en stor suksess. Det gikk “forrygende i røg og hamp” som det blir sagt, og over 50 liter “pot-chai” ble slukt unna på rekordtid. Bevegelsen har nå planer om å gjenopplive “Hampebladet”, som kom ut på åtti-tallet. Men først skal de ha støttefest...

Har dere kontakt med andre «frigjøringsbevegelser»?

– Vi samarbeider med andre fri hasj bevegelser andre steder via internett. Spesielt med grupper i USA som står meget sterkt der. De driver aktiv lobbyvirksomhet, og de har fått gjennomslag flere steder. I Kansas er cannabis godkjent som medisin. Blant annet kan man få marijuana-sigaretter på resept mot grønn stær. Det jobbes med å få til det samme i Oregon, hvor en gruppe, som vi samarbeider spesielt med nå, har lagt inn et lovforslag om legalisering. (Rundt bordet jobbes det nå iherdig med mekking av jointer. Et par fra København er innom bevegelsen for første gang, og vil bli aktive. En joint passer derfor bra for å få opp stemningen.)

Klaus “Ganja” ble aktiv i bevegelsen for et halvt år siden. Han tegner bevegelsens plakater og pamfletter. Han har også en del utgitte tegneserier bak seg, og jobber med en ny som, så klart, handler om hasj og cannabis. Den blir kanskje å finne i Norge også.

– Du vet at det er egentlig et nytt

«Politimenn innhyllt i hasjtåke»

var høsten 1995 overskriften i en av Danmarks største aviser, etter en av de mange spektakulære aksjonene til «Fri Hash Bevegelsen» i Danmark. Da demonstrerte de til støtte for hasjsmuglere som hadde blitt tatt av politiet. Omtrent 100 personer deltok og alle røyka hasj på havna der smuglerbåten lå. Politiet var også møtt tallsterke opp – i full kamputrustning – mot hasjrøyken, og kun én ble arrestert: «Politimann ble røyket opp i trynet av en 20 åring som ble anholdt». Gateavisa oppsøkte bevegelsens kontor på Hampens Plads ved Pusherstreet i Christiania og tok en prat med Klaus “Ganja”.

Av Sympatia Vulgaris

fenomen å røyke cannabis. Før så spiste og drakk man den. Jeg pleide også bare å spise og drikke cannabis inntil jeg begynte i bevegelsen. Vanligvis spiser jeg 3-4 gram om gangen og virkningen varer i 8-10 timer. Det er billigere å røyke, og jeg bruker å gjøre det stadig mer.

(Dette bevises ved en nyrulla joint. Han unnskylder både form og blanding for å være amatørmessig. Sikkert grei, sier jeg.)

Imens legger han ut om Bevegelsens radiosendinger. De har to timer annenhver torsdag på Christianias egen nærradio. De har debatter om legalisering, og i det siste har “Ganja” hatt opplesning fra “Greven av Monte-Cristo” hvor greven holder en tale om cannabisens fortreffelige virkning. Dette kapitlet er utelatt i nytrykk siden 20-tallet. Ellers forbanner han myndigheter og andre for hysteriet mot cannabisen.

Men er ikke danske myndigheter og politi på gli når det gjelder liberalisering?

– Nei, de har faktisk strammet inn i det siste, særlig mot planter. Dette til tross for at det mykner opp i andre land i Europa. Se på Tyskland. Der er det blitt lov å inneha mindre kvanta. Forfatningsdomstolen i Tyskland innrømmer at cannabis-produkter av lovgiverne blir betraktet som mer farlig enn det i virkeligheten er. De avviste imidlertid å side- stille cannabis med lovlige rusmidler siden de mente at det ikke ville bli bedre med ytterligere et rusmiddel. Men det er altså lov å røyke og besitte noen gram. De anbefalte besittelse av inntil 6 gram. men mengden varierer fra delstat til delstat: Bayern-1g, Berlin-5g, Hessen-30g, Hamburg - en full fyrstikkiske, Sachsen-20g,

Thüringen-Og osv.

Englands tredje største parti, Liberal Demokratene, besluttet på årskongressen i fjor å jobbe for legalisering av hasj. Hasj skal kunne selges på linje med sigaretter, vedtok kongressen med et overveldende flertall.

–Nå jobber vi spesielt med å påvirke “Sundhedsstyrelsen” (Helsedirektoratet) til å gjøre en undersøkelse på bruk av cannabis-produkter og virkninger av den. En slik undersøkelse mangler og vi er sikre på at man på den måten kan bli kvitt en del skrekkmyster om cannabis. Omtrent 25% av danskene røyker eller har røkt cannabis, og i Nederland hvor de har kommet lengst i legaliseringen har det ikke blitt påvist at flere har begynt å røyke siden frigivelsen. Der er tallet 40%. Ingen kan påstå at en så stor del av befolkningen i et land er narkomane eller misbrukere som bør behandles. De er øyensynlig friske, etablerte og vel fungerende mennesker.

Men oppfordrer dere folk til å røyke, og er målet deres flest mulig cannabis-brukere?

– Nei vi oppfordrer ikke folk til å starte med cannabis. Men myndighetene har et hysterisk forhold til cannabis, det blir alltid sidestilt med tyngre stoffer. I “informasjons”filmer/brosjyrer mot cannabis blander de gjerne inn sprøyter og slikt. Folk blir så klart påvirket av slik desinformasjon. Vi mener at cannabis-brukere må være sitt ansvar bevisst og ikke bli misbrukere.

Deres neste aksjon blir en “Smoke-in” hos Sundhedsstyrelsen som har fått ny direktør, mer om den saken senere. (Plutselig var det slutt på jointene...)

Klaus “Ganja” anbefaler:
POT-CHAI
(slags te)

(Til 3-4 personer)

Hampeavfall (stilker, kvister, blader evnt. til-satt toppskudd + litt hasj hvis den skal komme “effektivt”)

La plantematerialet småsimre (dvs. nesten småkoke) i 5 min. sammen med 1-2 pakker smør. (Fettstoffer uttrekker det aktive stoffet THC)

Tilsett 1 liter vann og la det småkoke i 1 time. Tilsett så 1 liter melk (helst H-melk da den er feitest)

Hell så innholdet gjennom en sikt og behold væsken. Du har da en deilig Pot-Chai...

Vil du ha en virkelig god chai så la den stå og småsimre i 7-8 timer etter at du har tilsatt melken.

PS: Jo bedre plantemateriale dess bedre blir chai'en. Avfall fra “Skunk” skal være spesielt god å lage chai av.

«Boom Shiva!»

Mer info:

Fri Hash Bevegelsen
Hampens Plads
Bådsmandsstræde 43
1407 København K
Tel/fax: (00 45) 32 96 66 14

Lesernes Meninger?

Meningen med leserne??

Hallo, Hallo.

Begynner det og gå litt over stakk og stein for dere?

For fem minutter siden var jeg ute og henta posten og blei selvfølgelig glad når jeg så det nyeste nummeret av GA ligge der.

Men enda gladere ble jeg når jeg åpna avisa inne på stuebordet for å ta en titt på hva dere hadde smurt sammen denna gangen. Men hva er det som raser ut når jeg åpner avisa?

Jo, en beis riktig nok litt lys, tørr og hard, men endog. Den kom godt med. så jeg vil takke dere for å ha lyst opp noe jeg trodde skulle bli nok en kjedelig tirsdag.

Hilsen abonnent

Hei kjære abonnent!

Åh, var det der den ble av? Vi hadde mistet en liten flis under sofaen mellom støv, sand og tørr kattedritt. Men vi fant den igjen og røykte den med stort velbehag. Så da er det to muligheter: Hvis du har røykt rev, har vi muligens røykt katt. Eller det motsatte...

Hilsen Absinthia

Abonnér på
Gateavisa

(kanskje du også får en beis i posten...)

Wow!! Gateavisa på internett!!

Jeg har akkurat lest sidene deres. Meget, meget bra!! De desidert beste norske sidene jeg har fordøyd.

Jeg fant paradiset på deres web-site. SONSOROL!!!

Finnes det? Er det sant? Tankene raste gjennom hodet etter å ha lest ferdig. dette må jeg vite mer om tenkte jeg, og det er derfor jeg sender dere denne mailen. Spørsmål: Kan dere hjelpe meg med informasjon om dette stedet? Jeg er dere evig takknemlig om dere kan hjelpe meg!!!

Takk for ei super blekke, med dertilhørende nett-sider!!!

Hilsen Christian H.

Hei Christian!

Takk for skamrosen! Når det gjelder Sponsorol, som vi skrev om i GA#133, så er øya forholdsvis lett å finne hvis du leser siste linja i artikkelen nøye. Den beste måten å finne øya på er å spise en hel pizza med fleinsopp, tenne et stearinlys, lukke øynene og tenke på Sonsorra, dvs. Sonsorols veiviser og skytsengel. Husk: It's all in your mind...

Dr. Frank N. Stein

Gateavisas web-sider:
<http://wit.no/doogie/ga/>

Lesningens Mening???

Hei!

Det var med stor glede at jeg fant dere på nettet. Hyggelig å oppdage dere i den eneste av de sfærer som ennå innehar en skikkelig dose anarkisme.

Jeg har dessverre ikke fått sjekka alle sidene deres ut ennå, men av det jeg har sett syntes det å være rimelig tilfredsstillende. Skulle likevel ønske at dere kunne ha presentert eller tilgjengeliggjort flere artikkel via sidene deres. Jeg fant i allefall en rekke interessante overskrifter som jeg ikke fikk mulighet til å lese, uten å få halve restopplaget deres i min postkasse.

Til slutt, det er lenge siden dere har våget dere på en artikkel om hvordan man best får tilfredsstilt sine gartnerevner. Jeg tenker på en skikkelig 7-8 sider gjennomgang av hele selvforsyningsprosessen. Jeg hadde selv godt bruk for en av deres tidligere artikler som en venn av meg kunne legge frem. Uten den hadde høsten blitt slem. Jeg har siden den gang distribuert artikkelen etter beste evne. Det er dessverre begrenset hvor mange jeg kan opplyse, mens dere selger i opplag på tusener og tusener! Vel, ses i cyberspace!!

Vennlig hilsen MalaWolf

Hei Mala!

Takk for alt skryt. Sidene våre på nettet blir stadig mer oppdaterte, og vi legger inn flere og flere artikler fra gamle numre. Men enhver seriøs leser av Gateavisa har selvfølgelig samtlige 155 numre på æresplass i bokhylla...

Når det gjelder selvforsyning av naturens goder, så regner jeg med at du sikter til hjemmedyrkningsnummeret (GA 3/80) hvor hele dyrkningsprosessen ble utførlig beskrevet. Det har skjedd mye på dette området siden den gang, så vi planlegger å komme med en nyere og mer oppdatert versjon om ikke så altfor lenge.

Hilsen Dr. Frank N. Stein

Romper-sprit?

Jeg leste i Morgenbladet i en kronikk signert Geelmuyden at skoleelever bruker sprit-tamponger i anus for å oppnå rus. Stemmer dette? I så fall, hva er fremgangsmåten, og er det farlig?

Hilsen Dante Larsen, Drøbak.

Kjære Dante

Jeg tror du sikter til Morgenbladets svar på fru Brundtlands nyttårstale, hvor der fremkom i en tirade over begredeligheter i det norske samfunnet bl.a. at ungdomsskoleelever nyter sprit-tamponger i baken. Vi kan ikke tilbakevise denne påstanden, men registrerer i all vår uvitenhet at skolesystemet i lang tid har oppmuntret til bakstreberske virksomheter. At elevene raver hjulbente rundt i korridorene med såre romper blir i bunn og grunn ris til egen bak og et skrik etter mer tukt og tone i den pedagogiske oppfostring.

(Dr. Frankenstein Penis anbefaler forøvrig en Metaxa-Tampax)

Absinthia Vibrato

Hei på dere i Gateavisa!!

Her har dere noe som kanskje kan være noe å trykke i deres GENIALE avis. Det er en sang, som en gang i tiden var en kaffe-
vise som ble syngt i selskap. Jeg har bare tatt ut noen ord og satt
inn noen andre. Sangen er slik;

HASJWISE

(mel. Tyven, Tyven)

Hva er livet uten hasj?
Gode venner, gi meg svar.
Kan en festlig stund man skaffe
når man ingen pipe har?
Nei, nei, langt ifra -
Hasj må vi ha.
Den vil alltid gi
humør og energi.

Her vi hasjens pris vil synge, -
den gjør livet lyst og lett.
Borte blir alt som kan tynge
i en herlig hasj-pipe.
Røyk som aldri før,
Hasjen gir humør.
Er du trist og lei,
er hasjen god for deg.

Hasjen styrker, hasjens trøster,
hasjen smaker aller best.
Hasjbror og hasjsøster,
røyk med fryd den siste rest.
Hver en hasjpipe,
kvikker sinn og kropp.
Føler du deg trett,
da ta en pipe.

La oss så en takk få bringe,
rykende pipe, vår gode venn,
for hver pipe som vi får svinge
om og om og om igjen.
Ingen er som han,
denne hedersmann
når han for oss står
og byr en hasjpipe!!

Håper denne falt i smak, og den kommer på trykk. Nå vil jeg bare få
takke for en over mega døds bra avis. Det finnes ikke noe annet i mitt liv
enn Gateavisa!!

Hilsen NN

Hei NN!

Takk for slike hyggelige ord. Vi elsker folk som skryter av oss,
sender oss julekort eller på annen måte gjør oss oppmerksom på
vår eksistens. Vi prøvde å synge gjennom sangen din en aften,
men vi fikk etterhvert visse problemer med å følge rytmen. Du
hadde vel ikke smakt for mye på varene mens du skreiv? Eller var
det kanskje noe med oss...?

Hilsen Dr. Frank

Til redaksjonen

Til min store forbauselse oppdaget jeg et eksemplar av «Etisk
Forbruk» gjemt inni Gateavisa nummer 153. Noen kommentarer
til denne oppdagelsen:

1) Jeg kjøper ikke Gateavisa for å måtte feste blikket på
resursfordelingspropaganda fra venstreorienterte moral-organisa-
sjoner (da melder jeg meg heller inn i Sosialistisk Venstreparti).

2) Det hadde vært interessant med en redegjørelse fra Gateavisas
redaksjon angående intensjonen(e) med å servere intetanende lesere
et slikt bilag. I kjølvannet av et slikt bilag kan det nemlig vise seg at
Gateavisas troverdighet reduseres, siden leserne naturlig nok kobler
GAs «politiske budskap» sammen med
Etisk Forbruks politiske budskap (man
regner da med at en avis kan gå god
for innholdet i et gratis bilag?) Dette
synes jeg er dumt, fordi Gateavisas
mangel på politisk struktur har vært
en kjærkommen variasjon fra andre
skrifter det er naturlig å sammenligne
denne avisen med. Dette mangfoldet,
blant annet når det gjelder artiklenes kvalitet og innhold, er sann-
synligvis et resultat av artikkelforfatterenes ulike bakgrunn og
(politisk) ståsted.

3) Jeg registrerer at dette nummeret av Etisk Forbruk også var
bilag til det heller tvilsomme magasinet «Klassekampen» den 14.
oktober 1995. Av prinsipp er jeg ikke interessert i å motta materiale
som markedskreftenes hellige bekjemper, eller planøkonomiens
trofaste talerør, altså *Klassekampen*, også kan vedkjenne seg.

Et naturlig spørsmål i denne sammenhengen: Hvor mange skap-
kommunister finnes det egentlig i Gateavisas redaksjon? Jeg har
hatt mistanke om dette før, nå synes mistanken endelig bekreftet!

3) Vennligst ikke send meg materiale som kan minne om dette i
fremtiden. Forbruker-moral som er en del av en artikkel i GA er
selvsagt greit, men ikke som eget bilag.

4) Hva som kunne ha vært gjort: Hatt en liten notis i Gateavisa
om at det nå finnes et magasin ved navn «Etisk Forbruk» på
markedet, og adresse/tlf. nummer hvor eventuelle interesserte
kunne henvende seg.

Vennlig hilsen abonnent N.L., Bergen.

Kjære N.L.

Du antyder at vi nærer kommunister ved vårt bryst. Vi har faktisk
et helt skap fullt av dem innerst i kontorlokalet, med robust
hengelås og nøkkelen trygt plassert på Grønmo søppelfylling.

“Etisk Forbruk” (Boikott-nytt) ble lagt ved Gateavisa nummer
153 som bilag, ikke uten en viss mengde kvaler og krangler i
redaksjonen. Vi bekymrer oss imidlertid lite over hvorvidt vår
politiske troverdighet svekkes, ettersom vi liker å gjøre hva vi
vil heller enn hva folk forventer at vi skal gjøre.

Siden du ikke vil ha “Etisk Forbruk” har vi plukket det ut av
ditt eksemplar av dette nummeret før vi sendte ut abonnements-
posten, og vi lover at du skal slippe å få den i framtida.

Kjærlig hilsen Absinthia

Synes du ikke at du har noe du skulle ha sagt? Si det i Gateavisa, da vel!
Hjelmsgates ustoppelige radarpar, *Dr. Frankenstein Penis* og *Absinthia Vibrato*,
er villige til å låne sine ører og leseferdigheter til de mest begredelige utsagn.
Vi er også åpne for dine mer geniale idéer, og svarer gjerne på alt du måtte lure
på og mer til... Send dine bidrag til Gateavisa, Hjelmsgt. 3, 0355 Oslo via kompost
(gjern på postanvisning) eller på email adresse: gateavisa@oslonett.no

TIL LYKKE MED DAGEN, JENS!!

Store opprørere er gjerne langt mer trivelig å forholde seg til når de er døde. Det har med andre ord vært både overraskende og periodevis gledelig å observere markeringer av Jens Bjørneboes 75-årsdag. Underlig nok har man i NRK kun valgt å sende litt sporadisk radiovirksomhet omkring markeringen, og å resirkulere et tv-intervju fra 1976 gjort av Haagen Ringnes ute på Veierland like før Bjørneboe døde, - et farvel som ikke på noen måte er Jens Bjørneboe verdig. Gledelig var det imidlertid å overvære et seminar som ble avholdt i dikterens fødeby på tampen av fjoråret.

BJØRNEBOE-UKE I KRISTIANSAND

Av Pernille Skånes

Bjørneboe-seminaret ble holdt i Kristiansand i oktober, og var et samarbeidsprosjekt mellom Høyskolen i Agder, Kristiansand Fylkesbibliotek, Litteraturformidlings-prosjektet i Agder og Agder Teater. De hadde klart å få stablet på beina en hel Bjørneboe-uke med utstilling, seminar og kulturarrangement hvor bl.a. Tone Tveterås Bjørneboe deltok med diktopplesning.

Dikter, Dramatiker og Bohem

Seminar delen av markeringen ble lagt til mandag 9. oktober på Jens' fødselsdag og bestod av foredrag over lyrikeren, dramatiker og Bohemdikteren Bjørneboe, av henholdsvis Atle Evje, Oddbjørn Johannesen og Jahn Thon. Evje gav oss en fin gjennomgang av hvordan Bjørneboe har tatt opp i seg klassiske myter og bibelske motiver for så å bearbeide dem og hvordan dette har kommet til uttrykk i diktningen hans. Oddbjørn Johannesen tok for seg dramatikerens Bjørneboe og hans forhold til norsk teater, som ikke alltid var helt uproblematisk. Meget variabel, men til tider en av de beste, og som eksempel på det ypperste av hva Bjørneboe som dramatiker kunne skrive, trakk han fram "Semmelweis". Johannesen beklaget også at Bjørneboe i så liten grad har blitt satt opp på norske scener, i all vesentlighet amatørteatre og kun én oppsetning i hele '95; Thesbiteaterets oppsetning av "Amputasjon" under seminaret i Tønsberg.

Jens Bjørneboe, en Bohemdikter

Jahn Thon presenterte i sitt innlegg en alternativ måte å se Bjørneboes forfatteraskap på, som en motvekt til dem som har hevdet at Bjørneboe ikke lar seg kategorisere som forfatter, -"outsideren som sprenge alle båser". Om man går forfatteraskapet nærmer etter i sømmene, vil man finne trekk og tendenser vi kan se aner til langt tilbake i litteratur/kunsthistorien; - nemlig Bohemtradisjonen. Denne mente Thon blant annet kunne karakteriseres en sterk avstandstagen til pengesam-

funnet, hadde en sterk sympati for samfunnets usleste og mest undertrykte, en svært anarkistisk tendens samt temmelig rousseauisk og anti-industrielt inspirert, svært kort og forenklet gjengitt. Bjørneboe ble som konsekvens av dette satt i ledtog med forfattere som Hans Jæger, Stanislaw Przybyzowski, Jules Vallès, slik kan man trekke linjene over 200 år bakover til romantikken.

I Bjørneboes forfatterskap finner vi i den første perioden klassiske debattromaner som "Jonas" og "Under er hårdere himmel", hvor forholdsvis konkrete problemstillinger tas opp - i denne sammenheng skolen og rettsoppgjøret etter krigen. Det Borgerlige skolesystemet befolket av skjematenkende salamander - mennesker er i ferd med å kværne den lille ordblind Jonas i stykker, da han etter en stund havner hos en gjeng alternativ - bohemaktige - folk og en menneskelig skole som til slutt redder Jonas. Disse folka skårer ikke særlig høyt målt etter borgerlige kriterier, men etter "bohem"-verdier kommer de til gjengjeld svært positivt ut.

Utover på 60-tallet kommer bl.a. kunstnerromanene "Blåmann" og "Drømmen og hjulet" - begge om hvordan konformitetssamfunnets småborgerlighet kan knekke sarte kunstnersjeler, og om dem som overlever, dem som klarer å gjennomleve dette og slå igjennom som kunstner - "dem som vasser i smerte"; Den lidende kunstners storhet og fall. Her ser man identitetskonflikten mellom jeget og samfunnet tre klarere frem. Ragnhild Jølsen i "Drømmen og hjulet" og Sem Tangstad i "Blåmann".

Via disse kommer så "Frihetens Øyeblikk" som første del av "Bestialitetens historie" i 1966, i motsetning til hva man gjerne hører omhandler ikke boken det ondes problem dypest sett, sannhetens mulig - eller umulighet da dette aldri i virkeligheten blir problematisert. I "Frihetens Øyeblikk" møter vi imidlertid en desperat Bjørneboe hvor forholdet mellom jeget og omverdenen har blitt så påtrengende, så akutt at det ikke lenger lar seg gjøre å flykte fra. Tidligere forhold blir nå sett i stadig dystre perspektiver og i løpet av boken har Bjørneboe problematisert sine grunnbegreper i så stor grad

at de mer eller mindre oppløses, samtidig som han ikke klarer å gjenfinne fast grunn under føttene ved bokens slutt. På dette stadium kan man på en måte si at Bjørneboes prosjekt strander. Hans senere forfatterskap tilfører heller ikke noe fundamentalt nytt i forhold til analysen i 1966.

Men tross alt, "sammenbruddet" i Bjørneboes forfatterskap må på ingen oppfattes som negativt eller som nederlag. Det er snarere positivt og naturlig. Thon avsluttet med å påpeke at "også de som står borgerskapet og bohemen fjernt, har mye innsikt å hente hos Bjørneboe. Få norske forfattere har gitt en så skarpstilt og fundamental kritikk av penge- og varesamfunnet som Bjørneboe. Hans håp er våre håp".

Kristiansanderen Jens Bjørneboe

"Fra denne skole ble biskopens tippolde sønn Jens Bjørneboe for evig og alltid utvist, fordi han hadde skrevet noe som var sant, og dermed brutt med den norske skoles ånd og mening" - Bjørneboes forslag til hvordan byen kunne hedre hans minne, et innskrift på Kristiansand katedralhøyskole. Biskopen var Jacop Kærup i 1736, en angivelig tippoldefar av Jens Bjørneboe.

Siste halvdel av dagen ble viet Kristiansanderen Bjørneboe som Atle Evje kåserte over, og gjorde i den anledning mange av oss oppmerksomme på inspirasjonen Kristiansand og miljøet der hadde gitt Bjørneboe og påpekte i den sammenheng flere sekvenser fra romanen "Under en hårdere himmel" som kunne spores tilbake til Kristiansand.

Visesanger Jan Åge Rasmussen avsluttet det hele med å fremføre Bjørneboe-dikt han selv hadde tonesatt.

"DET ER JO LYRIKER JEG EGENTLIG ER"

Bokutgivelse: GA-folk leser dikt.

Foruten Bjørneboes samlede verker har Pax fått Bjørn Bjørneboe til å velge ut dikt og illustrere en diktsamling som kom i anledning Bjørneboes fødselsdag 9. oktober '95. På de 140 sidene imellom hver perm finner vi en rekke dikt fra samlingene "Dikt", "Aske, vind og jord" og "Ariadne" og "Den store by" i tillegg til diktene som stammer fra skuespillene og publiserte dikt fra senere i forfatterskapet.

Diktene spenner som tidligere nevnt over alt fra antikke greske myter, dikt som "Ballade om kunstnerens liv" hvor sagnet om Lyrespilleren Orfeus og Evrydike inntar en sentral plass kan stå som et illustrerende eksempel. Temaer fra bibelen dukker svært ofte opp.

Vi finner også satiriske kommentarer i samtiden, eksempelvis "Ti bud til en ung mann som vil frem i verden" og "Respekt for loven"; "...den Gud har gitt en kalle har han også gitt forstand". Til sist bør også nevnes det såre og vakre diktet som samlingen har fått/tatt navn etter - "Mitt hjerte". Illustrasjonene av Bjørn Bjørneboe er i sort hvitt og er svært uttrykksfulle, gjort med tusj på plater med tynt, hvitt gipsbelegg - scrapeboard.

Dette er en praktutgave av en diktsamling, en flott gave til dem som vet å sette pris på stor lyrikk!

MILITÆRNEKTER-ABC

Kr. 50,- (inkl. porto)!

Vi sender mot betaling
på postgiro: 0806 5112990

KAMPANJEN MOT VERNEPLIKT

Hjelmsgate 3, 0355 Oslo

Tlf: 22 60 42 03

Epost: KMMV@teamnet.no
URL: <http://wit.no/Doogie/Ga/huset/kmv/>

SELG GATEAVISA!!!

Det er vår. Sola skinner, fuglene synger, og du er blakk. Mens uteserveringene åpner sine kraner åpner du kjøleskapet hjemme i din skitne, triste leilighet og ser musa komme ut med tårer i øynene. Ikke så mye som en ostebit i sikte. Du lager deg en lett frokost av isterningene i frysenskapet blandet med litt salt og pepper mens du lurar på hva du skal gjøre med livet ditt. Kan det bli noe verre?

Men da, med ett; hva skuer dine blodsprenge? På bordet ligger det nummeret av Gateavisa du kjøpte i går. Selv om du måtte samle tomgods i tretten timer så hadde du bestemt deg for at du skulle ha Gateavisa. Og når du åpner avisa faller blikket ditt på denne siden, og en genial tanke bobler opp i deg. «Jeg kunne jo prøve å selge Gateavisa», tenker du. Og hvorfor ikke? Hva annet har du å tape enn ditt allerede ødelagte navn og rykte? Gateavisa slukker sorger

fortere en brannvesenet slukker halsbrann, og vi leder deg gjerne inn i en verden av deilig umoral og hedonisme.

Bor du i Oslo kan du stikke innom oss i Hjelmsgate og hente aviser. Bor du utenfor Oslo kan du skrive eller ringe oss på tlf. 22 69 12 84, og vi sender deg en passe bunke verdipapirer. Disse papirene kan du

BETINGELSER FOR GATESALG

1. Du henter/mottar en bunke av Gateavisa
2. Du selger dem
3. Du betaler oss spenna våre
4. Gå tilbake til Start og gjenta i det uendelige.

selge for 25 kroner pr. stk. og for hver avis du selger kan du inkassere ti kroner. Selger du mer enn femti får du halvparten av prisen; dvs. kroner tolv og en halv. Det er ikke vanskelig å selge Gateavisa. Vår storselger Rune solgte 637 stk. av forrige nummer og tjente seg en formue på tre uker. Det er ikke sikkert du selger like mange, men selger du f.eks. hundre kan du innkassere 1.250 blanke kroner, som du kan kjøpe ost for.

SAVNER DU AVISA???

Hvis du er abonnent på Gateavisa og likevel ikke får den i posten, kan det tenkes at grunnen er at du ikke bor der vi tror du bor. Våre abonnenter ser ut til å leve en nomadisk tilværelse. I tillegg lider de av dårlig korttidshukommelse slik at de glemmer viktige ting som å melde adresseendring til Gateavisa. Og så ligger man der da, og lurar på hvor det blir av avisa. Hvis du kjenner deg igjen, ta kontakt med oss. Tlf. 22 69 12 84 eller send et omadresseringskort.

STORSELGEREN RUNE

Hvis du kjøpte forrige Gateavisa av en gateselger er sjansen stor for at du kjøpte den hos vår storselger Rune. Spesielt hvis du kjøpte den i Oslo. Sammen med hunden sin klarte Rune å presse 637 aviser på godtroende forbipasserende. Dette ga ham en ikke ubetydelig ekstrafortjeneste på over 10.000 kroner. Alle klarer kanskje ikke å selge like mye som Rune, men hvis du er blakk så er det i alle fall ikke vår skyld.

GRATIS ABONNEMENT FOR FANGER

Er du statspensjonert? Da har du i det minste god tid til å lese Gateavisa! Alle som sitter inne får gratis abonnement hos oss. Det eneste du trenger å gjøre,

er å sende oss navn og adresse og opplyse hvor lenge du sitter. Hvis du ikke oppgir hvor lenge du sitter fører vi deg opp med seks nummers abonnement.

BESTILLING:

ABONNEMENT

Ønsker du abonnement kan du betale pengene inn på vår postgirokonto 0813 22 30332, Gateavisa, Hjelmsgt. 3, 0355 OSLO. Skriv på blanketten hva betalingen gjelder.

Du kan eventuelt sende inn kupongen til venstre og vi sender deg en postgiroblankett, men det enkleste og raskeste er å betale direkte på postkontoret.

FORHÅNDSBETALING = PORTOFRITT!!!

Du mottar bøker, gamle numre, t-skjorter etc. portofritt ved å betale pengene direkte på vår postgirokonto. Skriv på blanketten hva betalingen gjelder.

Hvis du ikke ønsker å betale forskudd og spare porto kan du krysse av på kupongen for hva du ønsker og sende den til oss. Porto og oppkravsgebyr kommer da i tillegg.

TELEFON

Du kan bestille pr. telefon hvis du taster 22 69 12 84.

HERVED BESTILLES:

- ☐ Abonnement 6 nr: kr 120,-
- ☐ Abonnement 10 nr + Anarki & Adel: kr 190,-
- ☐ Abonnement 15 nr + Anarki & Adel: kr 250,-
- ☐ Abonnement 20 nr + Anarki & Adel: kr 330,-
- ☐ Livsvarig abonnement + Anarki & Adel: kr 1250,-
- ☐ Abonnement Europa utenfor Norden 6 nr kr 220,-
- ☐ Abo utenfor Norden 10 nr (kr 350), 15 nr (kr 490), 20 nr (kr 620)
- ☐ 50 gamle nr av Gateavisa 1977-90 + opptrykk av nr 1/70: kr 390,-
- ☐ 25 gamle nr av Gateavisa 1977-82 + opptrykk av nr 1/70: kr 220,-
- ☐ 25 gamle nr av Gateavisa 1983-90 + opptrykk av nr 1/70: kr 220,-
- ☐ 25 siste nr. av Gateavisa 1990-95 + opptrykk av nr 1/70: kr 400
- ☐ Nesten komplett* Glasnost, 6 nr 1987-88: kr 100,- *(nr 2 utsolgt)
- ☐ ...stk. aksjer i Futurum Forlag A/S à kr 100,- (minimum 2)
- ☐ Gateavisa T-skjorte!! kr 75,-
- ☐ 1 kilo GA-tegneserier & psykose (Fra roterommet) kr 120,-

BØKER fra Futurum Forlag (kr. 50,- pr. stk.):

- ☐ Leonard Borgzimmers essaysamling *Anarki og Adel*
- ☐ Pål Jensens roman *Den Sorte Dame i Malaguay*
- ☐ 2/3 av Stein Jarvings kultklassiker *Syvstjerne-trilogien*:
- ☐ *Syvstjernen* ☐ *Livsegget* (*Luftslottet* er utsolgt)

Navn

Adresse

Postnr/sted

Kan sendes
ufrankert i
Norge.
Adressaten vil
betale portoen.

bREV

SVARSENDING

Avtale nummer
117/04/14

Til

Futurum Forlag A/S
Hegdehaugen Postkontor
0308 OSLO

VIL DU HA EN GRATIS LSD-SIMULATOR?

Kjenner du noen som burde lese Gateavisa?

Det er mange som burde lese Gateavisa, men som ikke vet det selv. Dette kan *du* gjøre noe med! Verv lensmannen på hjemstedet ditt, foreldrene dine, venner og uvenner. Kort sagt; verv alle du kjenner til å abonnere på Gateavisa. For hver av de du verver (forutsatt at de betaler) får du selv forlenget abonnementet ditt med ett nummer (for *du* har jo selvfølgelig abonnement allerede). **Har du ikke abonnement kan du jo starte med å verve deg selv.** Men du får ikke noe ekstra nummer for selvverving.

Verving & Premier

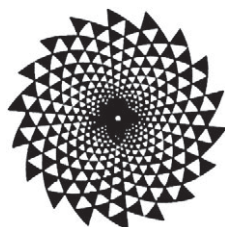
Verver du f.eks. ti abonnenter forlenger du med andre ord ditt abonnement med ti nummer. Og ikke nok med det!!! Verver du mer enn ti abonnenter kan du velge fritt mellom Gateavisas fine vervepremier: en CD-plate, bøker eller en fin pipe av glass som du kan røke dine godsaker i.

Verver du tyve abonnenter kan du velge to av premiene, tredve abonnenter gir tre premier, førti gir fire av premiene.

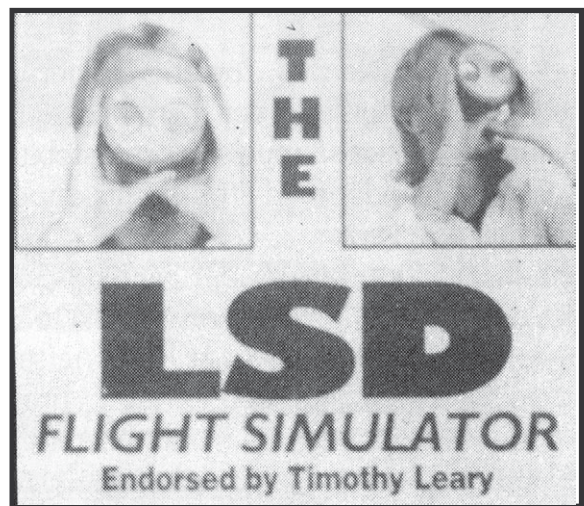
Men for de virkelig ambisiøse tilbyr vi noe helt extra: Verver du femti abonnenter gir vi deg LSD-simulatoren, livsvarig abonnement, utnevner deg til æresborger av Hjelmsgate 3 og kaller opp den lille avstikkeren fra Hjelmsgate og inn i bakgården etter deg! Vi kommer dessuten til å skryte vilt og uhemmet av deg i neste nummer av Gateavisa. I tillegg får du noe helt ekstra, som vi ikke vil fortelle her i all offentlighet.

Space Time Continuum
m/Terence McKenna:
Alien Dreamtime

Glasspipe for godsaker

Day Dreameren er lagd av plast, og likner på en dykkermaske. Du driver simulatoren med ditt eget åndedrett gjennom et munnstykke og trenger bare pust og sollys for å få den til å virke. «Opplev et euforisk kvantesprang inn i en fargerik 3-D verden av regnbuer i spiral med øynene igjen!» Utvid utforskningen av din egen psykiske sandkasse.

«Minner om å lukke øynene på LSD-trip» var reaksjonen fra en i Gateavisas redaksjon.

Hvorfor abonnere?

Som abonnent får du Gateavisa rett i postkassa, og du sparer en masse penger. Abonnement 6 nr. koster kr 120, og du betaler dermed bare 20 kroner pr. nummer. Tegner du abo på 10, 15 eller 20 nummer blir det bare billigere og billigere. Et 20-nummers abo koster deg således kun kr 16,67 pr. avis. Se kupongen på side 31 for mer informasjon.

Gateavisas tegneserienummer, som kom i januar, er ut-solgt i sin helhet. Hvis du abonnerer er du sikret å få Gateavisa før den blir utsolgt, slik at du ikke får like mange huller i din velassorterte GA-samling som det du har i tennene.

VERV ABONNENTER FOR GATEAVISA!!!

Vervekupong - Gateavisa

Navn, adr.: _____
Navn, adr.: _____
Navn, adr.: _____
Navn, adr.: _____
Navn, adr.: _____
Navn, adr.: _____
Navn, adr.: _____
Navn, adr.: _____
Navn, adr.: _____
Navn, adr.: _____

Jeg har vervet ___ stk. abonnenter og ønsker meg (sett x):

- ☐ Ønsker bok nr.:
1. ☐ 2. ☐ 3. ☐ 4. ☐
☐ Glasspipe
☐ Alien Dreamtime CD

Navn _____
Adresse _____
Poststed _____

☐ **Hurra! Jeg har vervet 50 abonnenter og ønsker meg en LSD-simulator!!!**

Bokpremiene

Fra Bokkaféen JAAP har vi plukket et lite utvalg av bøker som du kan velge fritt mellom:

1. Sakoesky & Koehnlne: *Gone to Croatan— Origins of North American Dropout Culture*
2. Semiotext[e] USA – en samling tekster, bilder og collager fra ulike bidragsyttere. Temaet kretser rundt den miserable amerikanske tilværelse. Informativ og meget morsom. En av Gateavisas utømmelige kilder til sære illustrasjoner.
3. Strand & Aastorp: *Anarkistisk ABC*
4. William Godwin: *Om politisk rettferdighet*
& Pia Laskar: *Anarkafeminism*

CD-premien

Terence McKenna er en av de store psykedeliske guruene i dag. På CD-en Alien Dreamtime utlegger han sine kontroversielle teorier om DMT, aliens, menneskets evolusjon osv. til musikk av Space Time og med Stephen Kent på didgeridoo. Anbefales!!!

Glasspipe

Lekker og meget anvendelig pipe. Pen til pynt og god til røyking. Hva *du* legger i legger ikke *vi* oss i...